

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. rugsėjo 25 d.
210 ir 211 posėdžiai

Stenogramos

115

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. rugsėjo 25 d.

Rytinis posėdis Nr. 210

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. rugsėjo 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2470(2) antrasis svarstymas	9
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2527(2) svarstymas	9
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2266(3) priėmimas	10
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2527(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	17
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-843(2) priėmimo tęsinys	20
Šio įstatymo priėmimas	21
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-2403(2) priėmimas	21
Šio nutarimo priėmimas	24
Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų ir dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projekto Nr. XIIIIP-2549 pateikimas (R. Karbauskis)	24
Kandidato į Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigas M. Martišiaus kalba	25
Kandidato į Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pareigas M. Martišiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	25
Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų“ projekto Nr. XIIIIP-2529(2) svarstymas ir priėmimas	27
Šio nutarimo priėmimas	28
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų skyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-2530(2) svarstymas ir priėmimas	28
Šio nutarimo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl rinkimų į Europos Parlamentą datos paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-2531(2) svarstymas ir priėmimas	29
Šio nutarimo priėmimas	29
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2477(2) svarstymas	29
Seimo nario P. Urbšio kalba	
Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-2565 pateikimas	30
Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2526 pateikimas (J. Bernatonis)	30
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2569 pateikimas (A. Gumuliauskas)	33
Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projekto Nr. XIIIIP-2565 pateikimo tęsinys (R. Karbauskis)	36

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1680, Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1681, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1682, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1683, Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1684 ir Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1685 pateikimas (G. Burokienė)	39
Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 papildymo 79 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-927(2), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. XII-966 papildymo 92 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-928(2), Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 99 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-929(2) ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-930(2) pateikimas (R. Tamašunienė)	41
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2228(2), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2229(2) ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2407 pateikimas (S. Jovaiša)	43
Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1677 ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1678 pateikimas (G. Burokienė)	45
Vietos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2402 pateikimas (G. Burokienė)	46

Vakarinis posėdis Nr. 211

Vyriausybės pusvalandis

Finansų ministro V. Šapokos pranešimas apie ES struktūrinių lėšų panaudojimą

Finansų ministro V. Šapokos kalba	48
Finansų ministro V. Šapokos atsakymai į Seimo narių klausimus	49
Civilinio proceso kodekso 609, 650 ir 661 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2536 ir Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2537 pateikimas (R. Svetikaitė)	52
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2594 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	57
Šio nutarimo priėmimas	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. XIII-483 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2593 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	57
Šio nutarimo priėmimas	57
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1542VK pateikimas (L. Kukuraitis)	57
Bausmių vykdymo kodekso 69, 137, 140 ir 157 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 167 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2475, Baudžiamojo kodekso 51, 66 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2473 ir Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2474 pateikimas (E. Jankevičius)	61
Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2534 pateikimas (E. Jankevičius)	63
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2450ES pateikimas (V. Sinkevičius)	65

Produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2292 pateikimas (V. Sinkevičius)	65
Pateikiamų ir tiekiamų rinkai tręšiamųjų produktų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2426 pateikimas (V. Sinkevičius)	66
Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2404ES pateikimas (V. Sinkevičius)	68
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-953 pateikimas (P. Urbšys)	69
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1162(2) ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1163(2) svarstymas	70
Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1639(4) ir Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1815(2) svarstymas	71

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario Z. Streikaus pareiškimas	71
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	73

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 210 STENOGRAMA

2018 m. rugsėjo 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 25 d. posėdį. (*Gongas*)

Paprašysiu truputį dėmesio. Sekmadienį minėjome nacionalinę Lietuvos žydų genocido dieną, skaitėme Holokausto aukų vardus, taip prisimindami žiauriai nužudytus mūsų tautiečius žydus. Kviečiu tyla pagerbti jų atminimą.

Tylos minutė

Ačiū. Registruojamės. Užsiregistravo 99 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. rugsėjo 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Pirmininke, frakcijos vardu prašau išbraukti darbotvarkės 1-6 klausimą, t. y. projektą Nr. XIIIIP-843, ir taip pat iš rezervinių 3 klausimą, kuris yra susijęs su ketinimu sujungti dvi Seimo komisijas: Laisvės kovų komisiją su Istorinės atminties komisija, nes nėra atsižvelgta ir nėra atsiklausta susijusių organizacijų, tremtinių, politinių kalinių organizacijų nuomonės. Manome, kad nėra tikslinga ir tinkamas laikas šiandien tai svarstyti.

PIRMININKAS. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju, Pirmininke. Labas rytas, kolegos. Norėtume Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu paprašyti išbraukti 1-3 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-2527. Projekto priėmimo stadijoje kalbėjome apie tai, kad yra neypatingos skubos projektas. Mes norėsime dar kaip frakcija pateikti siūlymų dėl projekto. Taip pat 1-5 klausimą, t. y. Atliekų tvarkymo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4758, prašytume išbraukti iš darbotvarkės. Dėkoju.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Tai dėl 1-5 klausimo, dėl Atliekų įstatymo išties yra gauta šiandien antikorporpcinio vertinimo išvada ir kolegos siūlė išbraukti, bet mes siūlome grįžti, gražinti į komitetą, kad galėtų apsvarstyti papildomas išvadas ir tada vėl grįžti į Seimą su pakeitimais į priėmimo stadiją.

PIRMININKAS. S. Gentvilas sutinka su tokiu pasiūlymu? Seimas gali iš karto pritarti tokiam pasiūlymui? Ačiū, pritarta. A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Dėl komisijų sujungimo, kolegos siūlo išbraukti. Aš noriu paaiškinti, kad būtent tas sujungimas leidžia pakelti komisijų darbą į kur kas aukštesnį lygį. Jos tampa nuolatinės. Be Statuto pakeitimo ateities seimai negalės naikinti šitų komisijų, o jos yra iš tikrųjų labai reikalingos. Tai gal nelabai suprato to siūlymo esmės.

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš labai prašyčiau, kad pasitikrintume pagal Statutą, ar galime dabar su 1-5 projektu taip pasielgti, kai jau likęs tik balsavimas. Bet galbūt. Tada siūlymai. Taip pat frakcijos vardu pritariame paskutiniam rezerviniam klausimui, kad nebūtų sujungtos šitos komisijos,

ir noriu pasakyti, kad mes gerai supratome, gerbiamas Gumuliauskai, mes, mūsų frakcija, nepriitaria tam sujungimui.

Ir dar vienas dalykas. Atsiprašau, kad negalėjau dalyvauti Seniūnų sueigoje šįryt, nes turėjome susitikimą su aplinkos ministru, tai Seniūnų sueigoje negalėjau pasakyti savo pozicijos dėl 1-3 klausimo. Tiek pono R. Karbauskio projektas dėl Seimo Pirmininko pavaduotojo, tiek mano projektas buvo pateikti tą pačią dieną ir abu po pateikimo gavo Seimo pritarimą. Dabar gi vienas iš tų klausimų pono R. Karbauskio yra teikiamas ir svarstyti, ir ypatingos skubos tvarka priimti.

Noriu paklausti, kur Seimo nario E. Gentvilo projektas? Jie yra susiję. Tai vienas dabar forsuojamas iki pat priėmimo, o mano projektas kažkada kur nors kaip nors. Aš su tuo nesutinku. Jeigu neliks pono R. Karbauskio klausimo šiandien, tai neliks, nes yra siūlymas balsuoti, bet jeigu jis lieka darbotvarkėje, prašau ir mano klausimą dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų, kuris yra susijęs, įtraukti kartu, kad būtų lygiagrečiai.

PIRMININKAS. Jūsų projektas yra nesvarstytas komitete ir svarstymo data yra numatyta lapkričio 6.

E. GENTVILAS (LSF). Aš prašau dar kartą replikos. Tęsiasi gražios arba bjaurios tradicijos: opozicijos projektų komitetas nesvarsto ir sako – negalime įtraukti į darbotvarkę. Valdančiųjų projektai, susiję su tuo pačiu, apsvarstomi ir siūloma ypatingos skubos tvarka. Aš tada dar kartą prašau 1-3 klausimą šiandien išbraukti iš darbotvarkės ir svarstyti tada, kai bus ir mano projektas komitete apsvarstytas. Atsibodo man šita praktika, kuri veda prie to, kad metus laiko komitetas yra nesvarstęs mano projektų.

PIRMININKAS. Daugiau dėl darbotvarkės pasiūlymų nėra. Svarstome dėl 1-3 klausimo – E. Gentvilo ir S. Gentvilo pasiūlymas išbraukti iš darbotvarkės 1-3 klausimą, arba projektą Nr. XIII-2527. Nuomonės išsiskyrė. Prašom balsuoti. Kas už pasiūlymą išbraukti, balsuoja už, tie, kurie mano, kad darbotvarkėje turi likti, balsuoja prieš.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 45, prieš – 43, susilaikė 19. Pasiūlymui nepritarta, darbotvarkėje lieka.

Dėl darbotvarkės 1-5 klausimo, projekto Nr. XIIP-4758, Seimas jau pritarė bendru sutarimu. (*Balsai salėje*) Aš klausiau Seimo, ar galime pritari. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Buvo pasiūlymas grąžinti, dabar išbraukti iš darbotvarkės ir grąžinti į komitetą apsvarstyti pasiūlymus. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Tie, kurie mano, kad būtų išbraukta iš darbotvarkės, balsuoja už, kiti balsuoja kitaip.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 88, prieš – 4, susilaikė 17 Seimo narių. 1-5 klausimas iš darbotvarkės išbrauktas.

Toliau – Tėvynės sąjungos pasiūlymas dėl 1-6 klausimo, projekto Nr. XIII-843. Buvo siūlymas išbraukti iš darbotvarkės. Balsuojame dėl pasiūlymo. Kas už šį Tėvynės sąjungos pasiūlymą, balsuoja už, tie, kurie mano, kad turi likti darbotvarkėje, balsuoja prieš.

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 36, prieš – 36, susilaikė 33. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl trečio rezervinio klausimo. Tėvynės sąjunga, Liberalų sąjūdis siūlė išbraukti šį klausimą.

Balsuojame dėl pasiūlymo. Tie Seimo nariai, kurie pritaria pasiūlymui išbraukti, balsuoja už, kiti balsuoja kitaip.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 40, prieš – 47, susilaikė 22 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje. Ar galime darbotvarkei pritari bendru sutarimu?

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš vėl kreipiuosi į valdančiuosius. Žiūrėkite, ne kartą skamba iš jūsų pusės, kad opozicija nekonstruktyvi, trukdo dirbti ir t. t. Gal aš ir trukdau gerbiama R. Karbauskui su savo pasisakymais, bet, gerbiamas Ramūnai, jeigu šitaip yra siekiama sutarimo su opozicija, kai mūsų projektai pateikti kartu, jūsų projektas įtraukiamas į darbotvarkę svarstyti, ir dar siūloma ypatingos skubos tvarka, mano projektas neįtraukiamas, čia yra dialogas? Čia jūs vėl eitate verkšlenti į radijo ar televizijos eterį, kaip opozicija jums trukdo dirbti? Aš galiu pasakyti: aš aiškiai konstatuoju – jūs, valdantieji, ignoruojate opozicijos teisę pateikti įstatymų projektus saviškius projektus stumdami buldozeriu.

PIRMININKAS. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Yra įtrauktas Trašų įstatymas, tačiau panaši situacija, kaip ir kolega kalbėjo. Mūsų teiktas įstatymas su E. Pupiniu yra jau po pateikimo stadijos priim-

tas, tačiau kaip dabar bus? Ar jis bus sujungtas – irgi neaišku. Bet gal išsiaiškinsime svarstydami pateikimą.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl darbotvarkės.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 77, prieš – 9, susilaikė 25 Seimo nariai. Darbotvarkė patvirtinta.

10.13 val.

2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470(2) (antrasis svarstymas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470. Pranešėjas – ministras V. Šapoka.

V. ŠAPOKA. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Vyriausybė teikia patobulintą 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo projektą. Įstatymo projektas patobulintas atsižvelgiant į rugsėjo 20 dienos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Įstatymo projektas patikslintas atsižvelgiant į pateiktą Seimo Audito komiteto pasiūlymą dėl formuluotės patikslinimo siekiant konkrečiai apibrėžti skolinimosi mastą, t. y. 15 straipsnio 3 dalies 1 punktą yra papildytas žodžiais: „Skolinantis valstybės vardu Lietuvos Respublikos įsipareigojimams, susijusiems su naryste NATO, atsiradus papildomų lėšų poreikiui dėl Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, skelbiamos bendrojo vidaus produkto prognozės Lietuvos Respublikai (užtikrinant 2 % BVP skyrimą).“ Priemu pati projekto tikslą – įvykdyti prisiimtą įsipareigojimą NATO, atsižvelgiant į Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. rezoliucija „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ nustatytą įsipareigojimą 2018 metais įvykdyti įsipareigojimą NATO – skirti 2 % šalies bendrojo vidaus produkto krašto apsaugai. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Klausiti niekas neužsirašė. Diskusija. (*Balsai salėje*) Seimo narys E. Gentvilas. Kviečiu. Nematau. Ar yra E. Gentvilas čia? Nėra. (*Balsai salėje*) Daugiau Seimo narių neužsirašė diskutuoti. Motyvai. (*Balsai salėje*) Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuojame, kad data būtų 27 diena.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 108, prieš nėra, susilaikė 1. Priėmimą vykdysime 27 dieną.

10.17 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2527(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2527. Pranešėja – A. Širinskienė. G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Frakcijos vardu norėjome prašyti pertraukos iki kito posėdžio. Ir pirmasis prie mikrofono atsistojau aš. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame alternatyviai. Kas už G. Burokienės pasiūlymą – pusės valandos pertrauką, balsuoja už, tie, kurie pritaria S. Gentvilui, kad pertrauka būtų iki kito posėdžio, balsuoja prieš.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 67, prieš – 44. Pusės valandos pertrauka.

Darbotvarkės 1-4 klausimas, projekto Nr. XIIIIP-22... (*Balsai salėje*) A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, galioja opozicinis siūlymas, nes surinkta daugiau balsų, negu reikalaujama. (*Balsai salėje*) Kitaip sakant, negali būti alternatyvaus balsavimo dėl šio klausimo. (*Balsai salėje*: „Opozicijai mažiau balsų reikia. Kas ten iš jūsų matematiką moka? Gal finansų ministras gali jums paaiškinti, jeigu dar neišėjo.“)

PIRMININKAS. A. Širinskienė.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmininke, aš jums galiu...

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Paprastai, kaip žinote, pagal pirmą pasiūlysią ir pirmąjį, esantį prie mikrofono, yra... (*Balsai salėje*) Šiuo atveju, aš manau, opozicija... Gal Statutą reikėtų paskaityti.

PIRMININKAS. Jeigu nesutinkate, tada balsuojame už pirmą pasiūlymą. Jeigu nesutinkate su alternatyviu balsavimu. Pirmas pasiūlymas buvo G. Burokienės. (*Triukšmas salėje*) Nuo to, kad garsiau šauksite, pasiūlymas nesusikeis vietomis. G. Burokienės pasiūlymas buvo pirmas. Viskas.

10.21 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2266(3) (priėmimas)

Tęsiame. Darbotvarkės 1-4 klausimas – Politinių partijų įstatymo 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2266. Pranešėja – A. Širinskienė. Priėmimas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, mes turime partijų... (Labai tikiuosi, kad kolegos bus mandagūs ir nešūkaus iš vietos, ypač kolegos iš Tėvynės sąjungos frakcijos.) Turime Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2266(3). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį projektą, Seimo narių pasiūlymus ir Teisės departamento išvadas net trijuose posėdžiuose. Turime tris išvadas. Pagrindinė išvada: buvo pritar-ta 5 balsais už patobulintam projektui ir išvada, prieš – 3, susilaikė 1.

Antroji – pagrindinio komiteto papildoma išvada buvo rugsėjo 5 dieną. Vėlgi dar kartą pa-gal Seimo narių pasiūlymus ir ekspertų vertinimus projektas buvo patobulintas. Išvada buvo pritar-ta: už – 5, prieš – 3, susilaikė 2.

Šiandien ryte turėjome dar vieną komiteto posėdį. Jame svarstėme jau prieš priėmimą pa-teiktus Teisės departamento pasiūlymus ir pastabas. Į visas pastabas (jų buvo gauta trys) buvo atsižvelgta.

PIRMININKAS. Jas ir svarstysime pastraipsniui.

Dėl vedimo tvarkos – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Aš tik norėjau priminti, kad Lietuvos Res-publikos Seimo statutas numato dėl vedimo tvarkos repliką be eilės ir jūs privalote suteikti žodį tuomet, kai to yra prašoma. Jūs piktnaudžiaujate ir manipuliuojate šiandien savo pareigomis, kaip ir šita ponija, kuri stovi tribūnoje, skleisdama netiesą apie negarbingai besielgiančius. Jūs elgiatės negarbingai.

Tiesiog dėl istorijos.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs kalbėjote dėl vedimo tvarkos.

Dėl 1 straipsnio yra J. Sabatausko pasiūlymas. Pristatys J. Sabatauskas.

A. Kubilius – dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, čia mes pusę dienos sprendžiame jūsų koa-licijos problemas, skyrybų, jungtvių ir t. t., makaluojame visus įstatymus. Bet štai dabar dėl to, ką matau suvestiniame dokumente, ir ponija A. Širinskienė tuoj raportuos, kad tam yra pritar-ta, J. Bernatonis yra pateikęs kardinaliai naujas pataisas, kurios net reikalaus naujų biudžeto išlaidų. Priėmimo stadijoje šitaip svarstyti tokį įstatymą, kuris iš tikrųjų turi labai daug pasekmių visam demokratiniam procesui, mano įsitikimu, tikrai negalima. Todėl aš siūlau daryti pertrauką, neži-nau, kokios ten, kiek buvo pertraukų, kiek nebuvo, bet iš esmės siūlau grąžinti įstatymą svarstyti iš naujo, nes visiškai keičiasi jo mechanizmas dabar. Naujos visiškai išlaidos iš biudžeto tokiai partijai kaip J. Bernatono ir G. Kirkilo, tai klausykite, kokie čia svarstymai dabar?

PIRMININKAS. Čia priėmimas. J. Sabatauskas yra ar ne? Nėra. Gal, komiteto pirmininke, pa-komentuokite pasiūlymą?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Kadangi Seimo nario nėra, tai trumpai pasakysiu, kad jo mintis bu-vo parlamentinę partiją apibrėžti kaip partiją, kuri kėlė savo kandidatus, dalyvavo įvairiuose rin-kimuose, tiek Europos Parlamento, tiek savivaldybių, tiek ir Seimo. Komitetas nepritarė ir komi-tetas, šiandien pritardamas Teisės departamento išvada, tiesiog pasiūlė kitą formuluotę.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar turime 29 pritariančius, kad būtų svarstoma ši pataisa? Balsavo už 35, vadinasi, svarstome. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė buvo nepritari. Mes siūlėme kitą variantą, atsižvelgdami į Teisės departamento išvadoje pateiktus pasiūlymus. Nepritare komitetas.

PIRMININKAS. Dėl motyvų neužsirašė Seimo nariai. Dėl motyvų – A. Kubilius. Motyvai už.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tiesą sakant, kadangi čia kardinaliai keičiasi visas įstatymas, tai aš nežinau, ką A. Širinskienė turi omenyje sakydama, kad jie į kažką atsižvelgia. Aš matau, kad J. Sabatauskas sprendžia bent vieną sistemine problemą – jis įrašo, kad parlamentinė yra ta partija, kuri yra dalyvavusi įvairiuose rinkimuose: Seimo rinkimuose, Europos Parlamento rinkimuose ir t. t., ir t. t. Tai, ką siūlo J. Bernatonis savo įstatymo koncepcija, kai išbraukia Europos Parlamento rinkimus, tai mes galime susidurti su paradoksalia situacija, kad Lietuvoje gali atsirasti kokia nors europietiška partija, kuri nutars, kad ji dalyvauja tik Europos Parlamento rinkimuose, bet mes ją laikysime kaip kokią nors nesistemine, negalinčią pretenduoti į valstybės paramą ir t. t., nors ji galbūt Europos rinkimuose pasirodys labai sėkmingai. Tai aš kol kas nematau kito sprendimo, todėl raginu balsuoti už J. Sabatausko pataisą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, Pirmininke. Išties nesuprantama, ko siekia ponas J. Sabatauskas ir Lietuvos socialdemokratų partija. Ilgą laiką buvo kaltinami *socialdarbiečiai*, kad gviešiasi socialdemokratų pinigų. Dabar, kai jau nebesigviešia pinigų, tai atsiranda kitų motyvų, kad partija ne ta, ne taip įsteigta ir, sakykime, neturi teisės atstovauti Lietuvos parlamente būdama... kur kas didesnį atstovavimą turėdama negu Lietuvos socialdemokratų partija. Todėl tikrai nesuprantamas kažkoks keršto siekis pono J. Sabatausko teikiant šią pataisą. Aš siūlau nepritari jai.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl J. Sabatausko pasiūlymo. Seimo nariai, pritariančys pasiūlymui, balsuoja už, nepritariančys pasiūlymui arba pritariančys komiteto nuomonei balsuoja prieš.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 47, prieš – 39, susilaikė 25. Pasiūlymui neprirta.

Kitas pasiūlymas Teisės departamento, į kurį komitetas atsižvelgė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, atsižvelgėme į šį pasiūlymą ir pateikėme parlamentinės partijos formuluotę, kai parlamentinė partija, nepriklausomai nuo dalyvautų rinkimų, ar Europos Parlamento, ar kitų, yra suprantama kaip politinė partija, turinti frakciją Seime.

PIRMININKAS. Ir tada galime kalbėti apie visą 1 straipsnį. Seimo nariai dėl motyvų neužsirašė. Ar galime pritari straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, prirta.

2 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas, į kurį komitetas atsižvelgė. Kitas pasiūlymas Seimo nario J. Razmos. J. Razmos nematau. Pranešėja, gal norėtumėte pakomentuoti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo nario J. Razmos pasiūlymui mes nepritarėme, pritarėme Seimo narių J. Bernatonio ir J. Palionio pasiūlymui. Tokio pasirinkimo siekis buvo sudaryti galimybę platesniam partijų spektrui gauti valstybės biudžeto asignavimus.

PIRMININKAS. Ar turime 29 pritariančius, kad būtų svarstoma ši pataisa? Balsuojame.

Balsavo už 32. Turime.

Svarstysime pasiūlymą. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė, kaip ir minėjau, buvo nepritari, nes Seimo nario pasiūlymas ribotų tą partijų grupę, kurios gauna finansavimą, o siekis buvo, kad kuo daugiau partijų galėtų naudotis galimybe gauti valstybės finansavimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuojant apsispręsti. Tie, kurie pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kiti – kitaip, kurie pritaria komiteto nuomonei nepritari, balsuoja prieš.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 34, prieš – 39, susilaikė 24. Pasiūlymui neprirta.

Kitas Teisės departamento pasiūlymas, į kurį komitetas atsižvelgė. Kitas pasiūlymas Seimo nario J. Razmos. Ar yra J. Razma? Išvykęs. Prašysiu komiteto pirmininkės pristatyti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). J. Razmos pasiūlymui taip pat nepritariame, juo labiau kad ir svarstymo stadijoje komitetas buvo taip apsisprendęs padaryti.

PIRMININKAS. Gal galėtumėte pakomentuoti esmę, ką siūlo J. Razma.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo narys siūlo išbraukti 2 straipsniu keičiamą 21 straipsnio 6 dalį.

PIRMININKAS. Ar turime 29 pritariančius, kad būtų svarstomas šis pasiūlymas?

Už tai, kad būtų svarstoma, pasisakė 32 Seimo nariai. Svarstome.

Komiteto nuomonę pirmininkė jau pasakė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Nepritarti.

PIRMININKAS. Nepritarti. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, J. Razma išvykęs, kaip suprantu, bet tai, ką jis siūlo, tai iš esmės išbraukti nuostatą, kad skilus vienai parlamentinei partijai į dvi būtų nustatoma kvota pagal frakcijų dydį. Tai truputį suponuoja tai, kad politinė partija – tik frakcija Seime. Man atrodo, tai yra klaidingas traktavimas, nes iš esmės partija yra tūkstančiai narių – savivaldybių narių, Europos Parlamento narių, ir finansavimo dydis tikrai neturi priklausyti nuo frakcijos vienu ar kitu metu dydžio. Mes šiuo metu labai gerai matome, kad dvi Socialdemokratų frakcijos Seime narių skaičiumi banguoja tai prisijungdamos, tai pamesdamos narių skaičių, ir tai tikrai neturėtų būti pagrindinis lėšų skirstymo kriterijus. Todėl labai kviesčiau pritari J. Razmos siūlymui ir išbraukti visą šitą straipsnio dalį.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš neužsirašė Seimo nariai. Balsuojame dėl pasiūlymo. J. Razmos pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Seimo nariai, kurie mano, kad reikia pritari, balsuoja už, kurie pritaria komiteto nuomonei nepritari, balsuoja prieš.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 41, prieš – 44, susilaikė 23 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas – Seimo narių J. Bernatonio ir A. Palionio. Kuris pristatote? J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Jeigu galima, aš trumpai pristatysiu. Šitas mūsų pasiūlymas yra pateiktas atsižvelgiant į svarstymo metu vykusias diskusijas. Mes pasistengėme apibendrinti visus siūlymus ir pateikti projektą pagal tai, ką siūlė opozicija.

PIRMININKAS. Ar yra 29 pritariančys, kad būtų svarstoma?

Balsavo 57 už. Svarstome. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritari. Komitetas pritarė patobulinęs šį pasiūlymą ir pateikė savo variantą.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Prieš galima pasisakyti?

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tiek ponias A. Širinskienė, tiek J. Bernatonis net nedrįsta pasakyti, ką jie čia pasiūlė. Dar tokių abrakadabru aš nesu matęs.

Vienas dalykas, gerai, kad bent jau normalioms partijoms sugrąžino finansavimą pagal gautą balsų skaičių, tačiau tai, ką siūlo pabaigoje, aš noriu perskaityti tą sakinį: „Jeigu po Seimo rinkimų yra registruojama nauja politinė partija, kuri yra parlamentinė partija, jos veiklai finansuoti Vyriausybė skiria valstybės biudžeto asignavimus, kurių dydis lygus mažiausiam parlamentinei partijai gaunamų lėšų skaičiui.“ Netęsiu toliau.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, Tėvynės sąjunga, kuri turi 30 narių, jeigu norėtų uždirbti iš biudžeto papildomų pinigų, galėtų įsteigti keturias frakcijas, sukurti dar tris papildomas partijas. Motininė partija gautų tą pačią sumą, kokią iki šiol gaudavo, o tos trys partijėlės dar gautų papildomų pinigų. Čia yra sukuriamas naujas ubagavimo ar uždarbiavimo instrumentas.

Dabar antras dalykas – tai kur logika? O jeigu, pavyzdžiui, po savivaldos rinkimų kuri nors grupė nutars, kad reikia atsiskirti ir sukurti naują partiją, kuri turės atstovus tik savivaldybėse? Tai nuvertiname savivaldos rinkimus? Vėlgi kažkaip visiškai neaiškus požiūris į demokratiją.

Gerbiami kolegos, aš siūlau šitai abrakadabrai tikrai nepritari. Duoneliavimui iš valstybės biudžeto papildomų lėšų siūlau nepritari ir siūlau J. Bernatoniumi ieškoti kitų sprendimų.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl šio pasiūlymo. Pritariantieji J. Bernatonio ir A. Palionio pasiūlymui balsuoja už, kiti kitaip.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 65, prieš – 43, susilaikė 7. Pasiūlymui pritarta. A. Kubilius – dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kadangi pritarė Seimas tokiais nuostatai, kuri reikalauja papildomų biudžeto išlaidų, tai aš primygtinai siūlau laikytis Seimo statuto. Ir tuo atveju, kai Seimas priima sprendimus, kurie padidins biudžeto išlaidas, reikia gauti ir Vyriausybės išvadą, ir taip pat aš siūlyčiau šitą klausimą svarstyti ir Seimo Biudžeto ir finansų komitete, nes tai yra labai akivaiz-

dus naujų biudžeto išlaidų numatymas šiuo įstatymu. Čia gali būti tik vienintelė išeitis: arba Vyriausybė atneša išvadas, arba J. Bernatonis paskelbia, kad jis vėl *ženijasi* su G. Palucku.

PIRMININKAS. Seimo statuto 158 straipsnio 5 dalis skelbia: „Jeigu įstatymo projekto priėmimo metu, balsuojant dėl mokesčių įstatymo projekto straipsnio arba kitų įstatymo straipsnių, kurie reglamentuoja mokesčius arba dėl kurių gali labai pasikeisti valstybės pajamos, Vyriausybės narys, Vyriausybės įgaliotas asmuo pareikalauja, daroma įstatymo priėmimo pertrauka iki artimiausios Seimo posėdžio dienos.“ (*Balsai salėje: „Suteikime S. Skoerneliui žodį.“*) Žodis Ministrui Pirmininkui. (*Balsai salėje*) Neprašo, tada pertrauka neskelbiama.

Kitas pasiūlymas Seimo nario J. Razmos. Komiteto pirmininke, gal pristatysite esmę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip pat nepritarėme Seimo nario J. Razmos siūlymui, nes komitetas pasirinko kitą modelį, ir šis Seimo nario pasiūlymas yra susijęs su jo ankstesniais pasiūlymais, kurie remia jo inicijuojamą modelį.

PIRMININKAS. Gal esmę galėtumėte atskleisti?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo narys nori išbraukti 2 straipsnio 2 dalį.

PIRMININKAS. A. Kubilius tęsia dėl vedimo tvarkos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke ir gerbiami Pirmininko padėjėjai, jūs kada nors išmokite Statutą pirmininkaudami posėdžiams. Yra 145 straipsnis: „Privalomos išvados dėl įstatymo projektų. 1 dalis. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikės lėšų, susijusių su valstybės biudžeto koregavimu, toliau svarstant įstatymo projektą turi būti pateikti projekto iniciatorių pasiūlymai bei Biudžeto ir finansų komiteto ir Vyriausybės išvados dėl galimų šių lėšų šaltinių. Taip pat turi būti pateiktas ir svarstomas Valstybės biudžeto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.“ Ką dar čia reikia svarstyti? Ką tik priimtas sprendimas, kad reikės papildomų biudžeto išlaidų. Prašom vykdyti Statutą pagaliau. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Nereikės...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kaip nereikės? Tada turite *suženyti* J. Bernatonį su G. Palucku. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Skaitome Statutą: 145 straipsnis yra skirtas pateikimo stadijai. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Priėmimo stadija, kolegos!

PIRMININKAS. Dėl J. Razmos... dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl pasiūlymo. Pritariantys J. Razmos pasiūlymui balsuoja už, pritariantys komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 36, prieš – 46, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarė.

Kitas pasiūlymas Seimo narės R. Tamašunienės. Prašau pristatyti pasiūlymą.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Pasiūlymo esmė – vis dėlto biudžeto asignavimus paskirstyti proporcingai pagal išrinktų į Seimo... rinkimus kandidatus keliamų... ir į Europos Parlamento išrinktais nariais... taip pat pusę valstybės asignavimų proporcingai partijoms. Nes į savivaldybių tarybas kandidatuoja ir rinkimų komitetų keliami nariai, taip pat nėra... mandato svorio skaičius yra labai skirtingas. Pavyzdžiui, Vilniaus arba Kauno mieste vieno mandato balsais paremtas balsų skaičius yra toks pat kaip Neringos ir Birštono savivaldybių, sudėjus visų tarybos narių skaičių. Dėl to vadovautis savivaldybių tarybų rinkimais nėra logiška ir politinėms partijoms neturėtų būti skirstomas pagal tą rodiklį finansavimas. Mūsų pasiūlymo esmė, kad vis dėlto būtų skirstoma pagal į Seimą ir Europos Parlamentą išrinktų mandatų skaičių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, ar turime 29, kad ši pataisa būtų svarstoma? Prašom balsuoti.

Už balsavo 40. Pataisa svarstoma. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komitetas nepritarė siūlomai pataisai. Aš atkreipčiau dėmesį, ji yra registruota dėl anksčiau siūlyto partijų finansavimo modelio. Komitetas apsisprendė sekti J. Bernatonio ir A. Palionio pasiūlytų pataisų modeliu. Taip pat, ką ir minėjo Seimo narė, tame modelyje, kurį komitetas pasirinko ir nepritarė jos pasiūlymui, yra atsižvelgiama į rinkimų į Europos Parlamentą rezultatus.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Aišku, keista komiteto pozicija, bet, matyt, dėl to, kad nežiūrime, kaip turėtų būti, o taip, kaip reikėtų, kaip būtų naudinga kai kuriems. Šitas dalykas –

naudingumas kai kuriems laužo visą mūsų demokratinę sistemą. Ar verta tuo keliu eiti? Nes šiandien vieniems reikės naudingiau padaryti, rytoj – galbūt kitiems ir tokiu būdu tie principai, viešai skelbiami, – orumo, skaidrumo, demokratiškumo, – praranda savo pagrindą ir esmę. Mes siūlome vis dėlto atsižvelgti į lygiateisiškumą, kad vienodas skaičius mandatų, atitinkamai žmonių, balsavusių dėl to mandato, tai yra ta atspara, kuri galėtų reikšti pasitikėjimą vienu ar kitu politiku, viena ar kita politine jėga. Todėl ir siūlome tą pataisą, ir agituoju bei raginame vis dėlto nelaužyti demokratiškumo idėjos ir netaisyti įstatymų pagal mažos grupės poreikį... reikalaujančių asmenų. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Mes negalime pritarti šiai gerbiamosios kolegės pataisai už tai, kad būtų šita pataisa laužo demokratiškumą. Eliminuoti sprendžiant finansavimo klausimus, tokius svarbius kaip vietos savivaldos rinkimai, yra tikrai nedemokratiška. Todėl mes tam siūlymui negalime pritarti. Mūsų siūlyme įvertinamas balsavimas, tai yra balsai savivaldos rinkimuose, taip, kaip būdavo iki šiol. Todėl manyčiau, kad apsiriboti vien Europos Parlamento rinkimais ir Seimo būtų didelė klaida ir žingsnis atgal, jeigu kalbame apie demokratiją.

PIRMININKAS. Balsuojame. Seimo nariai, kurie pritaria R. Tamašunienės pasiūlymui, balsuoja už, pritariančios komiteto nuomonei balsuoja prieš.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 24, prieš – 12, susilaikė 62 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas Seimo narių J. Bernatonio ir A. Palionio. Pristato Seimo narys J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiami kolegos Seimo nariai, šis pasiūlymas išties atspindi visas tas diskusijas, kurios vyko. Siūloma paskirstyti proporcingai pagal tris trejų rinkimų rezultatus taip, kaip yra paskirstoma dabar, t. y. trys penktadaliai Seimo rinkimų ir po vieną penktadalį savivaldos rinkimų ir Europos Parlamento rinkimų. Kadangi pagrindinis kriterijus, kaip jūs žinote iš aiškinamojo rašto, iš diskusijų, yra mandatų skaičius parlamentuose ir kitose demokratinėse valstybėse, taip pat siūloma taikyti kaip papildomus kriterijus balsus, surinktus savivaldos rinkimuose, ir balsus, surinktus Europos Parlamento rinkimuose.

PIRMININKAS. Ar yra 29 Seimo nariai, pritariančios, kad būtų svarstoma ši pataisa?

Už balsavo 61. Svarstoma pataisa. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti. Komitetas pritarė, tik patobulino redakciją šiek tiek pakeisdamas jos numeraciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame dėl šios pataisos. Tie, kurie pritaria J. Bernatonio ir A. Palionio pataisai, redaguotai komiteto, balsuojate už, kiti – kitaip.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 65 Seimo nariai, prieš – 20, susilaikė 15 Seimo narių. Pasiūlymui pritarta.

Dėl viso 2 straipsnio dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Ar galime pritarti 2 straipsniui su suredaguotomis priimtomis komiteto pataisomis? Galime? Balsuojame. Prašo balsuoti Seimo nariai.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 64, prieš – 26, susilaikė 5. 2 straipsniui pritarta.

3 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas. Yra pasiūlymas Seimo nario J. Razmos. Prašysiu komiteto pirmininkę pristatyti esmę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo narys siūlė išbraukti 3 straipsnį, kuris nustato įsigaliojimo nuostatas. Atkreiptinas dėmesys, kad 3 straipsnyje yra dvi įsigaliojimo datos. Tiesiog, jeigu būtų pritarta Seimo nario J. Razmos pasiūlymui, vienu metu galiotų dvi nuostatos, kurios yra viena kitai priešingos. Tai šiuo atveju tiesiog turėtume teisinį chaosą, todėl komitetas ir apsisprendė nepritarti.

PIRMININKAS. Ar turime 29 Seimo narius, pritariančius, kad būtų svarstomas šis pasiūlymas? Balsuojame.

Yra 24 pritariančios. Svarstome. Komiteto nuomonė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Nepritarti J. Razmos pasiūlymui.

PIRMININKAS. Nepritarti. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš pritariu J. Razmai, nes, mano manymu, 3 straipsnis, aš nežinau, kaip čia ponia A. Širinskienė gali paaiškinti, yra nesuprantamas. Nežinau, gal čia per jūsų tokį didelį darbų krūvį – ir komisijas kurti, ir įstatymus taisyti pagal J. Bernatonio prašymus. Ką aš skai-

tau dabar? Kas yra 3 straipsnis? „Įstatymo įsigaliojimas. 1 dalis. Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalis galioja iki 2016–2020 metų kadencijos pabaigos.“ 2 dalis – „šio straipsnio 2 straipsnio 2 dalis įsigalioja“ tada ir tada.

Dabar atsiverčiu, kas yra 1 dalis. 21 straipsnio pakeitimas: pakeisti 21 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip. Išdėstoma. Kas yra 2 dalis? 2 dalis yra „pakeisti 21 straipsnį ir išdėstyti taip“. Tai du sykius tas pats yra pasakoma, kaip 21 straipsnis turi būti išdėstomas, o tuo tarpu siūlote tai vadinti atskiromis dalimis ir dar kažką daryti su jų įgyvendinimu. Tai kiek dabar... kaip suprasti šitą jūsų logiką? 1 dalis galios tik iki 2020 metų pabaigos, kaip aš suprantu, o 2 dalis jau po to pradės galioti? Aš manau, kad šią painiavą... J. Razma teisingai siūlo išbraukti šitą 3 dalį.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tai, kad Seimo narys neklaidintų Seimo narių, gal aš galėčiau pakoментuoti? Iš tiesų Teisės departamentas neturėjo jokių pastabų šiuo klausimu. Yra įprastinė praktika, jeigu egzistuoja dvi skirtingu laiku galiojančios normos, kurios pakeičia viena kitą, jas išdėstyti taip, tai įvairiuose teisės aktuose jūs tą galite matyti. Iš tikrųjų yra labai keista, kai Seimo nariai, nebūdami teisininkai, tiesiog bando įvairiai klaidinančiai interpretuoti tas nuostatas, kurioms Teisės departamentas taip pat neturėjo pastabų.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai. Balsuojame dėl J. Razmos pasiūlymo. Seimo nariai, pritariantys J. Razmos pasiūlymui, balsuoja už, pritariantys komiteto nuomonei, balsuoja prieš.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 31, prieš – 41, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl viso 3 straipsnio dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuojame.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 65, prieš – 22, susilaikė 9 Seimo nariai. 3 straipsnis priimtas.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Norėjau padėkoti šio įstatymo rengėjams už daugiau demokratijos suteikimą Politinių partijų įstatymui ir dotacijų paskirstymui. Aš noriu kreiptis į opoziciją.

Aš suprantu, kad jūs skausmingai reaguojate į tą įstatymo 2 dalį dėl dotacijos skyrimo naujai susikūrusiai partijai, bet aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad 1 dalis yra žymiai svarbesnė. Joje nuleidžiama kartelė nuo 3 % iki 2 % ir į valstybės paramą gali pretenduoti žymiai daugiau partijų. Šiuo metu tik septynios, o po kartelės nuleidimo į tą dotaciją galės pretenduoti, ypač po savivaldos rinkimų, ir Lietuvos sąrašas, kuriam atstovauja A. Maldeikienė, ir Lietuvos žaliųjų partija, kuriai atstovauja L. Balsys. Kolegos, pasverkite šituos du dalykus. Naujų partijų kūrimas... Jos susikuria ir išnyksta, bet tai, kad jūs leidžiate valstybei paremti žymiai didesnę partijų kiekį... Aš manau, kad kuo daugiau partijų, tuo geriau demokratijai. Tuo labiau kad ta kartelė nėra labai jau taip žemai nuleidžiama, dėl ko jūs, didžiosios partijos, galėtumėte nuogaštauti. Aš labai prašau atsižvelgti į šitą aplinkybę – tegul jinai nusveria tuos jūsų nuogaštavimus dėl naujos partijos.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš matyčiau šitame įstatyme turbūt tris probleminius aspektus. Kaip gerbiamas N. Puteikis siūlo mums pagalvoti apie 1 punktą, aš siūlyčiau pagalvoti ir apie kitus dalykus, nes šitas naujasis įstatymas suponuoja, kad partijoms skaldytis apsimoka, ir patekus į Seimą įvairaus plauko atskalūnams atsiranda motyvacija skaldyti frakcijas Seime ir tuo būdu patenkinti ir savo politines ambicijas, ir dar gauti pinigų toms ambicijoms įgyvendinti. Tokiu būdu užprogramuojame ne konsolidaciją ir darnų darbą, bet būtent tai, kad bus partijos skaldomos, dirbtinai skaldomos vien tam, kad būtų gauta papildoma dotacija iš valstybės biudžeto.

Kitas aspektas yra tai, kad modelis tampa apskritai nebeaiškus, ir nebeaišku, kas lemia, kiek pinigų kuriai partijai bus skiriama iš valstybės biudžeto. Anksčiau tai būdavo nulemta žmonių pasitikėjimu ir kiek žmonės paskirdavo balsų už atitinkamą partiją, o šiuo metu tai priklausys labiau nuo laimės dalykų ir nuo atskirų mandatų kiekio atskirose vietose. Žinant, kad atskirose vietose mandatus gauti kartais užtenka daugiau balsų, kartais mažiau balsų, iš tikrųjų tampa nebeaišku, ar žmonės išvis pasitiki ta partija, kuri gauna didžiausią dotaciją, nes motyvacija atsiranda būtent skatinti atsiradimą mandatų ten, kur jie duos daugiau naudos.

Trečias aspektas yra tai, kad tai atrodo kaip paprasčiausia politinė korupcija, kai vidury politinio ciklo valdančioji koalicija sumano atsidėkoti savo koalicijos partneriams skirdama papildomą dalį valstybės biudžeto ir taip, aš manau, tiesiog papirkdama, kad viena iš frakcijų tiesiog liktų valdančiojoje daugumoje ir paremtų tuos sprendimus, kurie galbūt ne visada yra visai teisingi.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Mieli kolegos, aš noriu pasidžiaugti, kad priimant šias pataisas buvo ištaisytos tos klaidos, kurios buvo galiojančiame įstatyme, ir mums, iniciatoriams, nebereikės kreiptis į Konstitucinį Teismą, nes prieštaravimas tarp atskirų įstatymo dalių, kur buvo numatytas finansavimas už rezultatus, o buvo skaičiuojama pagal procesą, ne pagal rezultatus, jau ištaisomas. Taip pat teisę į finansavimą po kitų Seimo rinkimų įgyja visos politinės partijos. Todėl tai yra tam tikras rimtas žingsnis demokratiško, vakarietiško požiūrio į partijų finansavimą.

Labai gaila, kad nepaisant to, jog svarstymo metu, priėmimo metu buvo atsižvelgta į visas opozicijos pastabas, į visus siūlymus, vėl mes girdime tokį nepalaikymą. Man susidaro įspūdis, kad ne finansavimas problema – opozicija bijo konkurencijos. Opozicija jaučiasi silpnai ir bijo, kad kitos partijos rimtai konkuruos savivaldos ir kituose rinkimuose. Aš pasisakau už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, vis dėlto yra taisyklių perrašymas jau pasibaigus mačui. Pradžioje bandėte perrašyti taisykles taip, kad oponentų taškai nebūtų skaičiuojami, bet, matyt, išsigandote galimo Konstitucinio Teismo verdikto ir dabar keičiate taisykles taip, kad jūsų taškai būtų skaičiuojami papildomai. Vis dėlto vertinu kaip elementarų valstiečių bandymą palenkti partijas, kurios gautų papildomą finansavimą, savo pusėn, kartu santykinai silpninant opozicines partijas ir stiprinant jūsų pozicijas. Kviečiu nepritarti tokiam sprendimui, nes tai iš tikrųjų atrodo neteisėtas ir neteisingas sprendimas.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Laba diena. Gerbiamieji Seimo nariai, aš manyčiau, kad iš tikrųjų atvirkščiai, kad šitas įstatymas neskaidys partijų, neskaldys, bet sieks susitelkti ieškoti bendrų tikslų. Aišku, partijos lyderiai žinos, kokios pasekmės laukia jų partijos, jeigu partija bus suskaldyta. Todėl aš manau, kad čia yra daugiau pozityvių dalykų negu negatyvių.

Daugelis sako (aišku, yra visokių atvejų), kad tu įrašytas į sąrašą ir esi niekas. Bet palaukite, jeigu nebūtų tų Seimo narių sąrašė, gal ir nebalsuotų už tą partiją. Žinoma, yra ir kitokių atvejų, kai lyderis pagrindinį vaidmenį vaidina, kai lyderiai surenka labai daug balsų, bet prisideda šiek tiek ir Seimo nariai. Skirtingų yra atvejų. Todėl, aš manau, šitas įstatymo projektas sutelks partijas būti vieningesnes, solidaresnes, nes aiškiai matys, kokios pasekmės laukia, jeigu partija išsiskaidys. Taigi aš už šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Valstiečiai ir žalieji savo rinkimų programoje daug kur rašydavo, kad taikys visiems projektams kaštų naudos analizę. Na, urėdijų reformai, kitoms reformoms to nedarė, čia, atrodo, pritaiko kaštų naudos analizę: kaštų beveik jokių, nauda maksimali. Finansavimas iš Vyriausybės kišenės, t. y. iš pensininkų ir t. t., valdančiosios daugumos išlaikymas ir t. t. Kitas dalykas. Čia svarbi nebe rinkėjų valia, o užkulisiniai sugebėjimai susitarti ir suburti kokią nors frakciją ar partiją. Tokiu būdu yra užprogramuojamas partinės sistemos degradavimas, užuot siekus ją stiprinti, išsaugoti ir t. t. Svarbu nebe rinkėjų balsas, svarbu sugebėjimas susitarti.

Kita dalykas. Frakcijos idėjiškai visame demokratiname pasaulyje buriasi į frakcijas dėl idėjų. Čiagi buriamasi dėl pinigų, tampa naudinga susiskaldyti ir gauti pinigėlių. Tai yra paprasčiausias verslo planas, kuris gali baigtis tuo, kad frakcijos susijungs ir niekas tų pinigų nebeatims. Unikalus dalykas, kai gali gauti finansavimą iš biudžeto partija, kuri niekada nedalyvavo rinkimuose ir galbūt niekada nedalyvaus. Tarkime, dabartinė demokratinė Socialdemokratų partija nutartų nedalyvauti nei savivaldos rinkimuose, nei kur. Finansavimas yra. Galų gale tai yra vieša politinė korupcija, paimant pinigus iš Vyriausybės kišenės, iš mokesčių mokėtojų kišenės. Ir aš stebiuosi, negi padorūs valstiečiai ir žalieji balsuos už šitą projektą? Jeigu balsuojate už šitą projektą, yra įprastas pasakymas: demokratijos erozija. Aš vadinčiau mediciniais terminais: demokratijos cirozė, vėžys, Alzheimeris ir mirtis.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Gerbiamasis ką tik kalbėjęs kolega, išties balsuojama ne už partijas, už žmones turbūt visų pirma. Čia esantys parlamentarai tikrai turi gana didelį visuomenės pasitikėjimą, kurį gavo per rinkimus. Tačiau ponas E. Gentvilas turbūt įvardino tą vėžį, Alzheimerį ir

visas kitas ligas, korupcines ligas, kurios baigia pribaugti liberalus, kurie net gėdijasi su partija eiti į rinkimus, kurie dabar į visokius judėjimus... Ponas R. Šimašius ir visi kiti kuria judėjimus, nes gėda eiti su partija. Gal jūs, pone Gentvilai, gražintumėte į biudžetą tuos pinigus, nes jūsų kolegoms gėda eiti į artimiausius rinkimus su jūsų korumpuotos partijos pavadinimu. Gerbiamas kolega, išivardinkite sau tą ligą ir nekaltinkite kitų, ir neprimetinėkite. Sėdite š... iki ausų ir dar tapšnojate.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš čia nereaguosiu į švariausio ir skaidriausio Seimo nario A. Skardžiaus pasisakymą. Bet kas man labai kelia nerimą ir šiek tiek šiurpina, tai su koku atsipalaidavimu... ir net nėra jokio bandymo pažiūrėti giliau į tai, ką čia siūloma daryti, ir apskritai kiek tai pakeis demokratijos taisykles.

Gerbiami kolegos, mes prisiekėme savo priesaikoje stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Dabar atnešamos iš po stalo visiškai naujos taisyklės, įregistruotos J. Bernatono per priėmimą, ir jos skubiai priiminėjamos. Nei svarstoma, iš kur pinigai, nei svarstoma, kokios pasekmės.

Aš noriu N. Puteikiui pasakyti, nežinau, ar jisai žino, kas čia parašyta, tai, kad sumažinama riba nuo 3 % iki 2 % galios tik iki 2020 metų. Po 2020 metų J. Bernatonis pasiūlo genialų sprendimą: visi, kas sugalvos dalyvauti savivaldos rinkimuose ir surinks 10 balsų ar vieną balsą, po to galės eiti į VRK ir prašyti kompensacijos. Kaip tai paveiks visą mūsų politinę sistemą? Kaip tai paveiks partinę sistemą? Nei kas nors svarstė, nei kas nors bandė išsigilinti, dabar balsuos akklai dėl to, kad koalicijos partneriams reikia pinigų. Tai aš siūlau imtis demokratinio sprendimo: pakviesti tautą, susimesti po vieną eurą, ir finansuoti J. Bernatono ir G. Kirkilo partiją iki Seimo rinkimų, ir negriauti visos sistemos, nes sistemos sugriovimas turės labai ilgų ir visiškai neapskaičiuotų pasekmių.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso įstatymo priėmimo.

Balsavo 65 Seimo nariai. Užsiregistravo 68 Seimo nariai. Neturime 71 Seimo nario, balsavimą atidedame.

A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, norėčiau priminti, kad pusės valandos pertauka kaip ir baigėsi, gal galėtume grįžti prie Statuto pataisų.

11.13 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2527(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

PIRMININKAS. Grįžtame prie darbotvarkės 1-3 klausimo – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2527. Svarstymas. Pranešėja – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas rugsėjo 19 dieną apsvaustė Seimo statuto pataisas – projektą Nr. XIIIIP-2527. Seimo narių iniciatyvų nebuvo gauta. Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų ar pastabų taip pat nebuvo gauta. Pritariame komiteto išvadai: už – 5, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Diskutuoti užsirašė Seimo narė A. Armonaitė. Kviečiu.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Prieš pusantrų metų, puikiai prisimenu kaip šiandien, kai pas mus į frakciją atėjo gerbiama R. Baškienė ir dabartinis Seimo Pirmininkas V. Pranckietis, tuo metu dar atėjo, parodė tokį gražų gestą tarsi susipažinti. Man atrodė, kad tai yra tikrai sveikintina iniciatyva prisistatyti, pristatyti, kaip mato Seimo darbą, pristatyti savo viziją. To susitikimo metu buvo pasakyta, kad nuo šiol Seimas taupys, nuo šiol Seimas veršis diržus, nuo šiol valstybė taupys ir Seimas pradės nuo savęs – kad bus atsisakyta tarnybinių automobilių, kad bus atsisakyta privilegijų ir kad taip pat bus atsisakyta vieno iš Seimo Pirmininko pavaduotojų. Man, kaip naujai Seimo narei, tai atrodė visai logiška ir aš palaikiau tokį pasiūlymą. Kas galbūt tuo metu nuliūdino, kad atsisakyta, žinoma, buvo to Seimo Pirmininko pavaduotojo opozicijos sąskaita. Na, bet buvo atsisakyta, tokia buvo daugumos valia.

Šiandien mes turime projektą, kuriuo siūloma padidinti Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių, nors nežinau, tiesą sakant, kas nuo tos dienos pasikeitė? Pasikeitė galbūt ne tiek ir daug, išskyrus tai, kad mes matome, kad valdančiajai koalicijai kiekvienu klausimu trūksta balsų ir reikia *ad hoc* formuoti palaikymą su tam tikromis opozicinėmis frakcijomis. Buvo taip pat pasirašytas susitarimas su frakcija „Tvarka ir teisingumas“. Mes girdėjome, kad tai nėra koalicinė sutartis, kad nėra jokių reikalavimų toje sutartyje, kad tai yra susitarimas netgi ne su partija, o tik su frakcija. Ir dar girdėjome, kad frakcija „Tvarka ir teisingumas“ nereikalauja jokių naujų postų. Nieko nenori, tik pasirašo susitarimą. Tai sakykite, mielieji, jeigu tas susitarimas nėra koalicija, ką mes šiandien svarstome?

Man atrodo, kad mes šiandien svarstome tiesiog balsų nusipirkimą mainais į Seimo Pirmininko pavaduotojo postą. Tai, kaip bus valdomas Seimas, yra keičiama viduryje kadencijos tam, kad būtų užtikrintas didesnis palaikymas kritiniais atvejais, kai Vyriausybei ar Seimo valdančiajai daugumai pritrūksta balsų. Tai yra visiška politinė akrobatika, kai iš šios tribūnos yra sakoma, kad frakcija „Tvarka ir teisingumas“ lieka mažumos frakcija, bet iš tikrųjų ji palaikys Vyriausybę. Aš nežinau, kokį dar galima kitą terminą čia pavartoti, jeigu vis dėlto ne cirką. Taigi, mielieji, aš siūlau nepalaikyti tokios politinės akrobatikos, tokio cirko vidury Seimo kadencijos, nes akivaizdu, kad tai yra vienos frakcijos balsų nusipirkimas mainais į Seimo valdybos nario postą.

PIRMININKAS. Pataisų nėra. Dėl motyvų užsirašė. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik noriu priminti, pacituoti. Citata skamba taip: „Mes kol kas galvojame, kad galėtų būti keturi Seimo Pirmininko pavaduotojai: trys plius Seimo opozicijos lyderis, tai būtų racionalu, tai būtų ir valstybės lėšų taupymas, ir valdybos darbo optimizavimas. Daugiau Seimo vicepirmininkų buvo dėl Lietuvos pirmininkavimo ES. Šiandien nėra tai taip svarbu.“ Tai čia R. Karbauskis, 2016 metų rudenį. Aš noriu paklausti, kas iš esmės pasikeitė nuo to laiko? Pasikeitė ekonominė situacija, pasikeitė socialinė situacija ar užsienio politika? Ką mes dabar turime naujo, kad reikia papildomų Seimo vicepirmininkų?

Vienintelis dalykas, kas naujas – tai nauja politinė situacija ir todėl reikalingas naujas papildomas postas. Tai klausimas: galbūt vertėtų įsteigti laikiną postą ir, kai pasikeis ta politinė situacija, vėl gražinti? Šiandien aš tik noriu priminti, kad daug Europos Sąjungos narių ir apskritai pasaulio šalys išsiverčia su mažiau Seimo vicepirmininkų. Švedija, pavyzdžiui, turi tris, Jungtinė Karalystė turi tris, Danija turi keturis ir daug šalių, yra pavyzdžių, kur išsiverčia su mažiau Seimo vicepirmininkų. Tai kas čia yra, kodėl Lietuvai reikia papildomo Seimo vicepirmininko? Man tai yra akivaizdi prekyba postais už paramą piktnaudžiaujant galia nustatyti pareigybių skaičių.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 64, prieš – 21, susilaikė 2 Seimo nariai. Po svarstymo pritarta.

Siūlau ypatingą skubą ir kviečiu balsuoti dėl ypatingos skubos priėmimo.

Dėl vedimo tvarkos – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Pirmininke, tvirtinant darbotvarkę jau minėjau, kad Liberalų sąjūdžio frakcija turi pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto. Norėtume turėti teisę juos pateikti. Nematome reikalo taikyti ypatingą skubą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl ypatingos skubos balsavo 87 Seimo nariai: už – 64, prieš – 23, susilaikiusių nėra. Ypatingai skubai pritarta. (*Balsai salėje*)

Po pateikimo yra reikalavimas dėl trijų valandų. Čia yra priėmimo stadija. Kada darome priėmimą? Dabar?

Priėmimas. Vienas straipsnis. Motyvai dėl straipsnio ir kartu dėl viso įstatymo. Yra tik vienas straipsnis. Motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas. Eugenijau Gentvilai, ar kalbėsite? Įdėkite kortelę.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tiesiog jūs demonstruojate savo požiūrį į opoziciją, manipuliuojate procedūromis, kuriomis galima remtis. Bet būkite malonūs, remdamiesi tomis procedūromis, kurias galima taikyti, neignorukite kitų projektų, kurie yra pateikti, bet jie jums nepatinka, jie jums netinka, todėl šitaip elgiatės.

Kitas dalykas. Iš tiesų mano projektas grynai susijęs su tuo pačiu straipsniu ir galėtume apsispręsti. Žinoma, jūsų valia atmesti mano siūlymą, kad opozicijai nepriklauso daugiau, bet perėime šitą procesą, kad opozicijai lieka vienas Seimo vicepirmininkas, tada bent jau bus svarsty-

ta. Dabar jūs norite užsitikrinti papildomą Seimo vicepirmininko postą, matyt, ketvirtadienį jau bus paskirtas tas Seimo vicepirmininkas, ir tada mano projektas bus svarstomas kada nors arba niekada.

Jeigu šitaip siekiate sutarimo, jūs vėl gausite tokį pat rezultatą, kaip ir praėjusio balsavimo metu. Mes nedalyvaujame balsavime, nepalaikome jūsų, todėl jūsų visos skambios frazės apie demokratiją, apie trukdančią dirbti opoziciją... Ponas Ramūnas vėl galės sakyti – opozicija džiaugiasi kaip vaikų darželyje, ištraukusi korteles. Bet pasižiūrėkite, ką jūs darote, ar jūs vertinate tuos dalykus.

Anksčiau matydavau, kaip socialdemokratai, gavę daugumą, niekina mažumoje esančius, tarkime, konservatorius. Paskui konservatoriai niekina mažumoje esančius socialdemokratus. Atrodo, apsitrynė ir nutarė taip nedaryti. Atėjo nauji valstiečiai ir taip pat kvailina visą opoziciją. Ateis diena, kai jūs būsite opozicijoje.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Iš tikrųjų kalbėjau tribūnoje, bet, man atrodo, labai svarbu dar kartą akcentuoti, jog šiandien Seimas yra valdomas valdybos, kurios daugumai priklauso šeši nariai, ir opozicijai (jos yra bene 60 balsų) priklauso tik vienas Seimo vicepirmininkas, tai yra I. Degutienė. Po to, kai bus priimtas šitas įstatymo projektas, bus vėl padidintas Seimo valdybos narių skaičius. Jis bus vėl padidintas valdžios sąskaita. Tokiu būdu koncentruojasi valdžia, valdančioji dauguma čia, Seime.

Aš suprantu, kad to reikia tam, kad būtų surinkta daugiau balsų buldozeriams, kad būtų surinkta daugiau balsų toms įstatymų pataisoms, kuriomis galbūt bus siekiama Konstitucijos pataisų, kuriomis galbūt bus siekiama mūsų politinės sistemos pataisų. Kas galėtų paneigti, kad ir prie Seimo narių skaičiaus sumažinimo grįšime? Kas galėtų paneigti, kad įgyvendinsime premjero pasiūlymą rinkti Seimą tik vienmandatėse, kas iš esmės visiškai išdraskytų partinę sistemą ir gal net sudarytų galimybės didesnei korupcijos terpei parlamente? Man iš tikrųjų yra labai neramu, nes mes turime tokią situaciją, kai vidury kadencijos (vidury kadencijos!) yra keičiama tai, kaip yra valdomas Seimas.

Mielieji, jūs patys sumažinote Seimo valdybos narių skaičių, jums šiandien trūksta balsų, jūs vėl jį didinate. Argi neapgailėtina?

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielie kolegos, aš pasakysiu paprastai: tai yra elementarus biurokratijos auginimas mainais už politinę paramą. Aš suprantu, kad postas, matyt, numatytas R. Žemaitaičiui, neabejoju, kad jis puikiai susitvarkys su tomis pareigomis ir įneš tokio šviežio vėjo, bet vis dėlto pasižiūrėkime į kitų šalių patirtį. Pažiūrėkime, kaip minėjau, Jungtinė Karalystė turi tris Atstovų Rūmų pavaduotojus, Švedija turi tris, Danija – keturis, Singapūras turi vos du. Tai kaip kai kur šalys su reikšmingai didesne ir ilgesne parlamentine tradicija, didesniais Atstovų Rūmais susitvarko su reikšmingai mažiau Seimo Pirmininkų pavaduotojų skaičiumi? Aš tikiu, kad mes Lietuvoje irgi galime susitvarkyti neaugindami biurokratijos, todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami valstiečiai, kreipiuosi į jus, nes nė vienas iš jūsų neužsirašėte kalbėti už šitą Seimo statuto pakeitimą. Man labiau patyrę parlamentarai, kurie antrą kadenciją yra Seime, sako, kad Lietuvoje demokratija kainuoja maždaug 5 mln. eurų. Maždaug tiek kainuoja iš tikrųjų praeitas įstatymo projektas dėl politinių partijų finansavimo, maždaug tiek atsieis šis įstatymo projektas ir dar keletas *vipinių* projektų. Ką tik praeitu įstatymo projektu nusipirkome *socialdarbiečius*, skirdami jiems partinį finansavimą, tuoj nusipirksime *tvarkiečius*.

Gerbiamieji, kiek jūsų įkainota ideologija? Labiau patyrę parlamentarai šneka apie tai, kad iš esmės valdančioji dauguma, valstiečių dauguma, perka politinę paramą ir jina be galo pigi. Tą reikia garsiai įvardinti, kad mūsų demokratija yra be galo, be galo pigi. Jeigu nusiperkama keletu politinių partijų parama už vos kelis postus, vos kelis kultūros namų ar kultūros centrų stogus, ar paramą mokyklai kokiai, ar sporto salei Šakiuose, tai yra visa kaina visos mūsų politinių partijų ideologijos.

Praeitu įstatymo projektu mes iš esmės susilpniname politinių partijų padėtį, jas išbalansavome. Šiuo įstatymo projektu mes akivaizdžiai rodome, kad kažkam skiriame postą vien už tai,

kad jie tyliai, prieš tai garsiai šaukę apie jus kaip gandrą galvius, šiandien prikandęs liežuvį, prieš šeštadienio visuotinį partijos susirinkimą tyliai linksi galva, kad reikia posto.

Gerbiamieji, kiek kainuoja mūsų demokratija? Be galo pigiai. Ką tik dvi partijos tai įrodė savo balsavimais. Labai kviečiu tuos, kurie dar mano, kad demokratija yra nenuperkama, balsuoti prieš tokius pakeitimus, kurie iš esmės išbalansuoja politinį aparatą. Ir koks gerbiamas M. Puidokas, kuris čia..

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). ...daug šneka apie politologiją, galėtų irgi aiškiai parašyti savo nuomonę apie šitokius pakeitimus.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kiek Lietuvoje kainuoja demokratija, aš manau, galėtų geriausiai, ypač liberalams, pasakyti koncernas „MG Baltic“. Tokios patirties mes turėjome ir turėjome dėžučių istorijas, kurios dar tęsiasi ir, matyt, ne vienus metus, jeigu ne dešimtmetį, tęsis teismuose. Kiek kainuoja demokratija, manau, galėtų pasakyti ir pensijų fondai, kurie labai sėkmingai investuoja į kitus fondus, statančius Karalienės Mortos mokyklą, ir ta investicija, kaip žinome, siekia 11 mln. eurų. Tai tikrai yra liūdna klausyti apie jūsų politinę patirtį ir matyti, kaip tos investicijos, už kurias buvo galimai parduota demokratija Lietuvoje, ateina ir ateina į privačias rankas ir tam tikras politikų rankas.

Grįždama prie projekto esmės, aš manyčiau, tikrai yra sveikintina, kad kuo daugiau frakcijų prisijungia remdamos Vyriausybės programą, užtikrindamos darnią Seimo veiklą ir darbą, manyčiau, tikrai Seimo vicepirmininko postas šitą galimybę dar labiau integruotis į Seimo veiklą frakcijoms suteiks.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Be abejo, turbūt Seimas pats turi apsispręsti, kiek reikia pavaduotojų, kad būtų darbas organizuotas sklandžiai, kad Seimo posėdžiai vyktų sklandžiai. Įvairiausių patirčių buvo. Kažkada užteko ir trijų, kiek pamenu, po to atsirado didesnis skaičius, bet tai turbūt Seimo sprendimas.

O apie politinę kainą gerbiamiems Gentvilams norėčiau priminti jūsų buvusio partijos pirmininko E. Masiulio skambiai ištartus žodžius, kad tik kvailiai dirba už valdišką atlyginimą. Todėl tai turbūt viską pasako apie liberalų požiūrį į politiką, į atlyginimą, į atlygį už vieną ar kitą veiksmą, todėl siūlyčiau vadovautis, jeigu norite, savo buvusio partijos pirmininko E. Masiulio žodžiais, bet nepriminkite kitiems. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikroji demokratija neturi kainos, bet ji turi vertę, o jos vertė yra neįkainojama.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų Seimo narių neužsirašė. Balsuojame dėl viso įstatymo priėmimo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 64, prieš – 36, susilaikė 1. Statuto (projektas Nr. XIII-2527(2)) pataisa nepriimta.

E. Gentvilas – replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū gerbiamajam Seimo Pirmininkui. Aš dar kartą kreipiuosi – tarkimės, kalbėkime. Ar jūs norite šitaip priskaldyti malkų ir turėti rezultatą, kuris yra lygus nuliui, o reputacijos prasme sunkiai įvertinamas? Reputacijos prasme jums, valdantieji. Pridirbote nesąmonių, prišnekėjote visokių niekų apie opoziciją ir dabar sėdite kaip miltuose. Sėdėkite!

11.34 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-843(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-843(2) Priėmimas. Yra likęs tik balsavimas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 76, prieš – 1, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIII P-843) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Viena, norėčiau pasveikinti valdančiąją daugumą susidorojus su opozicine partija. Ir kita, norėčiau pasakyti P. Urbšui, kuris praeitą kartą minėjo, kad Tėvynės sąjunga specialiai pateikė V. Semeškos kandidatūrą, kai žinojo, kad yra užregistruotas šitas įstatymo projektas. Galiu pasakyti, kad Tėvynės sąjunga V. Semeškos kandidatūrą pateikė gegužės 24 dieną, o šitas įstatymas, kuris buvo nukreiptas tam, kad jis būtų iš ten išmestas, buvo užregistruotas birželio 22 dieną, t. y. praėjus mėnesiui po to, kai Tėvynės sąjunga pateikė savo kandidatą.

PIRMININKAS. P. Urbšio reakcija. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamoji, norėčiau priminti. Tuo metu, kai jau buvo pateiktas įstatymo projektas, vyko diskusijos ir vyko diskusijos, noriu priminti, su jūsų frakcijos pirmininku. Aš tada jo klausiau, kodėl jūs vis dėlto užsispyrę laikotės tos pozicijos, kad šitas žmogus turi tapti VRK nariu, nors jis buvo patvirtintas tik rudenį, rugsėjo mėnesį? Jis man atsakė, kad jis yra pavargęs nuo savo darbo Druskininkų taryboje ir yra apsisprendęs dirbti Vyriausiojoje rinkimų komisijoje. Jeigu jums kas nors neaišku, paklauskite savo frakcijos pirmininko, kodėl jis pats sudarė tokias galimybes atsidurti dviprasmybėje ne tik V. Semeškai, bet ir jums.

11.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII P-2403(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimos neteisėtos įtakos ir (ar) poveikio Lietuvos politikams, valstybės tarnautojams ir politiniams procesams Lietuvoje parlamentinio tyrimo atlikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII P-2403. Pranešėja... Pastabų nėra.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų ir pataisų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Komisiją sudaryti iš 12 Seimo narių. Dabar yra jau ir pavardės: R. Andrikis, V. Ažuolas, D. Gaižauskas, E. Gentvilas, J. Jarutis, M. Mackevič, K. Mažeika, A. Norkienė, V. Poderys, A. Skardžius, I. Šiaulienė, A. Širinskienė. Ar galime pritarti bendru sutarimu tokiai sudėčiai? Pritarta.

3 straipsnis. Paskirti komisijos pirmininką. Komisijos pirmininko pasiūlymo dar nėra, turime daryti pertrauką. Komisijos nariai, prašome susirinkti čia. Penkių minučių pertrauka.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Komisija išsirinko pirmininką, ir skiriame komisijos pirmininke Seimo narę A. Širinskienę. (*Plojimai*) Ar galiu suprasti, kad plojimais reiškia pritarimą bendru sutarimu? Balsuojame dėl 3 straipsnio. Kas pritariate 3 straipsniui, kad A. Širinskienė taptų komisijos pirmininke, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 60, prieš – 9, susilaikė 4 Seimo nariai. A. Širinskienė paskirta komisijos pirmininke. 3 straipsniui pritarta.

4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

5 straipsnis. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti tam, kad komisija pateiks išvadą ir nutarimo projektą iki 2019 m. gegužės 1 d.? Pritariame bendru sutarimu. Ačiū.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, konservatorių lyderiai dažnai pateikia argumentų, kad nereikia mums grįžti į praeitį ir turime netirti galimai nusikalstamų tuometinių vyriausybių ar aukšto rango politikų neskaidrių ryšių su stambiu verslu. Aš kategoriškai nesutinku su tokia pozicija. Mūsų pareiga prieš Lietuvos visuomenę yra analizuoti šios nesenos praeities veiksmus siekiant ne tik išsiaiškinti kaltininkus ir juos paviešinti, bet, svarbiausia, norint ateityje išvengti tokių veiksmų. Tik žinanti tiesą visuomenė gali priimti atsakingus sprendimus balsuodama rinkimuose. Tų politikų, kurie prisidėjo prie korupcinių projektų bei veikų, privalo nelikti mūsų politinėje padangėje.

Metai iš metų žiniasklaidoje atliekami tyrimai ir nuosekliai keliami klausimai dėl šimtamilijoninių neskaidrių energetikos ir kitų sričių projektų. Pavyzdžiui, LRT prieš kelias savaites paskelbė vieną iš tokių tyrimų apie „Rosatom“ ir jos įmonių įtaką Lietuvos valstybės institucijoms. Įvardinamos galimos sąsajos tarp privačių ir valstybės įmonių, skelbiami galimi tarpininkai. Manychiau, kad tai yra pakankamas įrodymas, kad tokio pobūdžio komisija yra labai reikalinga, nes visuomenėje kilo daug rimtų klausimų. Į juos privalome atsakyti, nes kalbame apie milijonines sumas, kurios yra labai svarbios mūsų mažos šalies biudžetui.

Būtų keista, jei mes nieko nesiuimtume, negirdėtume, apsimestume, kad nematome, kas vyksta aplinkui. Galbūt teisinės institucijos neturi pagrindo šiuo metu pradėti ikiteisminius tyrimus, tačiau būtų keista, jei parlamentas nereaguotų į šią ar panašią informaciją. Todėl raginu visus balsuoti už ir palaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirma, gerbiami kolegos, tokios komisijos kūrimas yra akivaizdus nepasitikėjimas valstybės saugumą užtikrinančiomis institucijomis: Valstybės saugumo departamentu, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba. Iš tikrųjų yra daug institucijų, kurios dirba ir turi dirbti savo darbą. Čia panašu, kad Seimas imasi jų veiklos, jų atsakomybės ir jų pareigos. Man atrodo, jeigu yra tokia iniciatyva, reikėtų klausti, ar jūs ir toliau pasitikite tomis institucijomis, kurios turi daryti savo darbą?

Antras dalykas, į kurį atkreipčiau dėmesį, komisijos tyrimo objektas ir laikotarpis. Objektas ir pažeidimai, kurie tiriami, yra universaliai žalingi, nepriklausomai nuo tiriamo periodo, tačiau jūs vis dėlto pasirenkate iki 2016 metų. Kodėl ne iki 2018 metų, kas apimtų ir valstiečių valdymo laikotarpį, kad galėtume išsiaiškinti ir pažiūrėti, ką jūs nuveikėte ir kaip jūs valdėte valstybę, ar nebuvo neteisėtos veikos? Bet vis dėlto toks sprendimas nėra priimtas ir apsiribojama labai aiškiai tuo laikotarpiu, iki tada, kai atėjo valstiečiai į valdžią.

Ir trečias dalykas. Na, akivaizdu, kad visa tai yra vedama keršto ir neapykantos. Vis dėlto, gerbiami valstiečiai, aš neabejoju, kad ne visi žmonės, kurie balsavo už jus, yra pikti ir tokie išalkę keršto ir neapykantos. Manau, kad dalis žmonių, gerų žmonių, kurie tikėjo jumis, iš jūsų tikėjosi ne karo, ne kovos, ne muštynių, ne komisijų, bet konstruktyvaus darbo, kažkokių realių pasiūlymų, kurie duotų kokią nors naudą žmonėms, o ne rodytų muštynes, politines intrigas, neapykantą ir skleistų pyktį. Tai kviečiu labai rimtai susimąstyti ir nekurti tokios komisijos, o imtis realių darbų.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Kritiškai vertinu aptakių klausimų komisijų sudarymą. Bet jei balsuočiau prieš ar susilaikyčiau dėl tokios komisijos sudarymo, prieštaruočiau savo nuostatai ištirti Rusijos valstybės energetinių interesų atstovų įtaką ir kitoms partijoms, kurių ryšiai ankstesnėje komisijoje nebuvo plačiai atskleisti. Tačiau, tikiuosi, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos lyderis R. Karbauskis, vienas iš tokios komisijos sudarymo iniciatorių, suvokia, kad kiek jis stengsis išviešinti vienos ar kitos verslo grupės įtaką politikams, tiek išryškins savo, kaip verslininko, įtaką politikams, kurie tampa jo Agrokoncerno interesų įkaitais, kai neleidžiama Seimui sudaryti komisijos dėl R. Karbauskio koncerno veiklos ištyrimo. Todėl balsuoju už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos siūlomą sudaryti komisiją dėl kitų verslo grupuočių įtakos politikams, tikėdamasis, kad tai sukurs prielaidas ir precedentą anksčiau ar vėliau grįžti prie koncerno nutylėtų reikalų.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Džiugelis. Nėra. Motyvai prieš – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad visada prieš rinkimus žadėti yra labai lengva, prižadama labai daug – kisieliaus upės, manų krantai, ir po to, kai nevykda, tada ieškai priežasčių, kaip čia pasiteisinti arba parodyti, kad darbas vis tiek vyksta. Tada pradeda kurti daug ir įvairių komisijų. Visada mūsų frakcija ir aš asmeniškai – prieš komisijų tyrimą. Jeigu tai yra nusikaltimai, tam yra įvairūs organai, tegul jie tiria ir priima sprendimus.

Man atrodo, kad Lietuvos žmonės iš mūsų laukia visiškai kitokių darbų, nes jeigu išeitų su klausimėliu ir paklaustų, kokias komisijas Seimas šiandien sudarė, tai turbūt 99,9 % Lietuvos gyventojų negalėtų atsakyti, bet jie aiškiai pasakytų, ko nepadaro Seimas. Čia yra pagrindinis dalykas. Jeigu prisimintume vėl Valstiečių ir žaliųjų rinkiminę kampaniją, ten buvo kalbama apie darną, net penkias darnas. Komisijų kūrimas niekaip neprisideda prie tos darnos ir todėl raginu, kaip parašyta mūsų I rūmuose, pacituosiu J. Basanavičių: „Atsikvošėkime, ką mes darom!“ Dveji metai – jau Seimo vidurys, o rezultatai yra tik į blogąją pusę. Taigi balsuokime prieš tokių komisijų sudarymą.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš norėčiau sureaguoti į savo kolegos P. Urbšio kalbą. Gerbiamas Povilai, juk žemės ūkio srityje žemės koncentracija įvyko daug anksčiau. Buvo ir socialdemokratai valdžioje, ir konservatoriai buvo valdžioje ir jie priiminėjo įstatymus. R. Karbauskio Agrokonzernas buvo sukurtas ne tada, kai R. Karbauskis tapo Seimo nariu. Aš klausiu, kodėl tada, kai turėjo Seime daugumą, nebuvo sudaromos komisijos ir nesiaiškinami tie klausimai, kurie parūpo šiandien?

Paprasčiausiai dėl to, kad buvo sudaryta... šita komisija siūloma tik dėl to, kad buvo sudaryta komisija dėl LRT finansinės veiklos tyrimo, dėl to, kad yra sudaroma šita komisija ir kad VSD... komitetui buvo pavesta tirti tam tikras funkcijas, išaiškino politinių partijų ryšius su verslo grupuotėmis ir daromą įtaką. VSD... komiteto tyrimas atskleidė tik labai mažą dalį, kaip yra užvaldyta Lietuva.

Dar dėl to sudarė šitą komisiją, bando sudaryti dėl Agrokonzerno, kad buvo sudaryta komisija dėl skolinimosi beveik 8 mlrd. Lt krizės sąlygomis beveik po 10 % metinių palūkanų. Ar jūs įsivaizduojate? Sukėlė krizę bankai. Atėmė pensijas, sumažino pensijas ir vėl per palūkanas grąžino bankams milijardines sumas.

Štai kokia yra priežastis. Man atrodo, gal ateis toks laikas, kai turės daugumą, neduok Dieve, konservatoriai ir sudarys tas komisijas, o ta komisija – tik kerštas. Aš manau, visuomenė turi žinoti tiesą. Galų gale manau, kadangi A. Širinskienė, principinga, garbinga, nepalaužiama Seimo narė, bus komisijos pirmininke, tikrai ne tik mes, Seimo nariai, bet daug sužinos apie Lietuvos užvaldymą, apie slaptas pažymas, kaip buvo skiriami savi žmonės į atskiras pareigas, kad prastumtų vieną ar kitą įstatymą. Aš manau, kad šita komisija labai reikalinga.

PIRMININKAS. Laikas! Laikas, kolega!

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Tikiuosi, kad dirbs tikrai principingai ir aktyviai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke, už suteiktą žodį. Atsiprašau, truputėlį pavėlavau.

Gerbiamieji kolegos, ypač kreipiuosi į valstiečius – buvusius frakcijos kolegas. Gerbiamieji, vienas iš šios komisijos tikslų yra išsiaiškinti apie galimai neteisėtą kišimąsi į politinį procesą. Gerbiami kolegos, aš nežinau, jūs galbūt buvote suklaidinti, bet noriu atkreipti dėmesį – būtent šita komisija, dabar kuriama, bus politinis ginklas, politinis įrankis arba ginklas daryti įtaką Prezidento rinkimams. Šitos komisijos darbo pabaigos numatyta data – kitų metų gegužė, būtent tada, kai bus Prezidento rinkimai. Šitas ginklas, dabar jūsų rankomis sukurtas, bus įdėtas į stalčių, kitų metų gegužės mėnesį bus ištrauktas ir bus šaudoma į politinį oponentą, kandidatą į Prezidentus. Galbūt bus šaudoma į koją, galbūt į ranką, o galbūt tiesiai į širdį. Ar jūs suprantate, kad dabar šitos komisijos sudarymas taps tuo politiniu įrankiu, kuriuo manipuliuojant bus galima veikti politinį procesą?

Gerbiamieji, aš jūsų labai prašau – nebalsuokite už šitos komisijos sudarymą. Jeigu norite tirti, prašau atidėti šitą klausimą ir padarykime du paprastus dalykus: pratęskime šitos komisijos laiką iki kitų metų rugsėjo mėnesio ir tirkime LEO laikotarpį. Tada bus viskas sąžininga ir skaidru.

PIRMININKAS. Laikas!

J. DŽIUGELIS (MSNG). Prašau – nebalsuokite už.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Jeigu nematytumė jau tikros patirties jau šiame parlamente, gal būtų galima lengvesne širdimi balsuoti, tačiau mes matome komisijų vajų ir kartais jau išsakomas išankstines nuomones. Noriu pacituoti, kad, rodos, rugsėjo 12 dieną Lietuvos radijo laidoje „60 minučių“ diskutavo mano tikrai gerbiamas kolega S. Jakeliūnas su mano taip pat gerbiama A. Kubiliumi dėl pradedamo parlamentinės tyrimo komisijos darbo dėl krizės. Ponas S. Jakeliūnas, komisijos pirmininkas, toje radijo laidoje pasakė, kad ponas G. Nausėda neturėtų dalyvauti Prezidento rinkimuose. Žurnalistas paklausė, kodėl gi neturėtų. Ponas S. Jakeliūnas tada atsakė, kad neturėtų, nes jis ir skandinavieši bankai yra kalti dėl tos krizės. Žurnalistui liko tik nusistebėti, kad tyrimas dar tik pradedamas, o komisijos pirmininkas jau viešai sako savo nuomones. Tai tiek apie gerbiamaį S. Jakeliūną ir tą patirtį.

Taigi, pasisakau prieš šitą komisiją, tačiau dalyvauju jos darbe nuo frakcijos, kad matyčiau, ar viskas vyksta gerai, ar yra manipuliacijų, ar yra išankstinė nuomonė suformuota. Prašau priimti mane šitoje komisijoje kaip opozicijos atstovą, kuris nori matyti, kaip valdantieji dirba. Aš tikiuosi palaikymo tam demokratinio proceso prižiūrėjimui ir iš Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos. Ir pabaigoje visiškai sutinku su P. Gražuliu, kad A. Širinienė yra nepalaužiama. Noriu pažadėti, kad aš jos ten ir nebandysiu laužti. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Aš labai trumpai, gerbiamas Pirmininke, aš norėčiau padrašinti konservatorius. Nebijokite!

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 67, prieš – 28, susilaikė 3. Nutarimas (projektas Nr. XIII-2403) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Kadangi gerbiamas P. Gražulis uždavė man klausimą, tai noriu pasakyti, kad lygiai taip pat ir man liko neaišku, kai aš tiek frakcijos, tiek R. Karbauskio klausiau, ko bijome. Tai jeigu sprendimai buvo priimti kitų politinių daugumų dėl žemės koncentracijos, dėl trąšų ir dėl kitų reikalų, kur dabar abejojame dėl Agrokoncerno skaidrumo, bet jis kažkodėl nusprendė nuleisti *slagbaumą* būtent daugumos rankomis, čia man ir liko neaišku, ko jis bijo.

PIRMININKAS. R. Karbauskis – replika po balsavimo.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Noriu visus nuraminti ir pasakyti, kad mes su G. Landsbergiu susitarėme, kad Agrokomisija bus Kaimo reikalų komiteto pagrindu, kaip mes ir siūlėme. Aš tikiuosi, kad projektas bus įregistruotas šią arba kitą savaitę ir mes turėsime progos tą komisiją sudaryti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

11.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų ir dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ projektas Nr. XIII-2549 (pateikimas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, mieliausia matyti jūsų šypsenas ir nusiteikimą dirbti. O kad toliau turime dirbti, tai išties rodo mūsų darbotvarkė, kurią patvirtino-

me. Leiskite paskelbti darbotvarkės 1-7 klausimą, projektą Nr. XIII-2549, pakviesti R. Karbauskį... pakviesti R. Karbauskį pateikti Seimo nutarimo „Dėl Manto Martišiaus atleidimo iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų ir dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“. Prašom.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, Kultūros komitetas vykdo savo numatytą darbą, t. y. mes iš tikrųjų svarstėme galimą kandidatą į Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkus. Juo pasiūlyti buvo du kandidatai. Komitete buvo balsuojama, keturis balsus surinko M. Martišius, du balsus – D. Radzevičius. Taigi mes siūlome M. Martišių į Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkus, bet kadangi jis dabar yra pavaduotojas, tai mes turime padaryti du tokius sprendimus. Pirma, atleisti M. Martišių iš Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko pavaduotojo pareigų, po to paskirti M. Martišių Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jums klausimai neužduodami. Kviečiamas gerbiamas M. Martišius. Prašom.

M. MARTIŠIUS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Ačiū pirmiausia už suteiktą galimybę pasisakyti. Aš pabandysiu trumpai ir kaip galima konkrečiau dėl medijos dalykų, kurie yra Lietuvos radijo ir televizijos komisijos sudėtinė darbo dalis. Pirmiausia aš turiu pasakyti, kad gyvename iš tikrųjų didžiulių pokyčių laikotarpiu, kai dėl technologijų transformacijos keičiasi pati medijos aplinka ir tą kaitą mes vis labiau pajusime Lietuvoje. Pajutimas Lietuvoje bus toks, kad didieji rinkos žaidėjai, pasauliniai rinkos žaidėjai vis labiau skverbsis į mūsų rinkos vidų, o mūsų rinkos vidaus žaidėjams teks prie to prisitaikyti.

Kitas labai svarbus Lietuvos radijo ir televizijos komisijos darbas, kurį teks nuveikti, tai yra audiovizualinės naujos direktyvos perkėlimas iš Europos teisės į mūsų nacionalinę teisę, čia kartu dirbant su Kultūros ministerija ir taip pat kartu su Seimu. Jau gruodžio arba lapkričio mėnesį nauja direktyva turėtų būti įrašyta į Europos teisingumo žurnalą. Aš sakyčiau, vienas iš svarbių klausimų, kuris iš tikrųjų gali būti skubos tvarka, tai yra tai, kad mes, Lietuva, toje direktyvoje pasiekėme labai, mano galva, svarbų proveržį, t. y. galimybę užsitikrinti greito reagavimo procedūrą dėl nacionalinio saugumo tikslų. Pagal dabartinę galiojančią teisę Lietuvos radijo ir televizijos komisija gali imtis veiksmų prieš informacines atakas esant trimis atvejais. Pirmas atvejis – mes turime fiksuoti, kad kažkas atsitiko, tada palaukti antro atvejo, jeigu mums nepavyksta, ir tik trečiu atveju mes galime imtis veiksmų. Pagal naują direktyvą ypatingais atvejais užteks po vieną pažeidimą, po kurio galėtume imtis tam tikrų sankcijų prieš mūsų informacinę erdvę pažeidžiančius subjektus. Šiuo atveju turiu galvoje tai, kad kitais metais turėsime net tris svarbius rinkimus, ir gali būti, kad tų rinkimų metu kažkas norės piktavališkai pabandyti veikti, apeidami mūsų žaidimo taisykles, bandydami daryti mums įtaką. Todėl manau, kad tai bus vienas iš svarbiausių dalykų, ką reikės daryti.

Kalbant apie Lietuvos radijo ir televizijos komisijos darbą, aišku, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai reikės tęsti tuos pradėtus darbus, ateis autorių teisių gynimas internete, bus priskirta nauja funkcija, bendravimas su rinkos dalyviais. Pačiai komisijai turbūt reikia įsidiesti ISO standartus, kad ji būtų efektyvesnė, geriau dirbanti.

Pabaigai norėčiau pasakyti taip, aš manau, kad turiu pakankamai žinių, energijos багаžą eiti šiuo pramintu keliu. O dar paskutinis žodis, kuris yra galbūt svarbus, tai vadinamoji „MG Baltic“ istorija. Galiu patikinti, kad aš nesu susijęs nei su šiuo koncernu, nei su koku nors kitu rinkos žaidėju, esu nepriklausomas. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas kolega. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. A. Anušauskas. Ruošiasi A. Armonaitė.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsiprašau. Turiu klausimą apie jūsų prioritetus, nes vis dėlto ir jūsų veiklos, darbinės veiklos specializacija ilgą laiką yra informaciniai karai. Be abejo, jūs giliai suprantate šitą problematiką. Tačiau pasaulis keičiasi, internetas duoda daug galimybių, ir tas Radijo ir televizijos komisijos programų licencijavimas ne visada duoda tą efektą, kokio tikimės. Aš ne prieš interneto uždaramą ar uždarymą, tačiau vis dėlto, jeigu tas informacinis karas persikelia į internetinę erdvę, ką gali Radijo ir televizijos komisija šiuo atveju? Ir apie prioritetus.

M. MARTIŠIUS. Labai dėkui už klausimą. Jūs esate visiškai teisus, kad televizijos keliasi iš eterio į internetą ir būtent internete reikia rasti tam tikrus sprendimus. Du dalykai. Vienas daly-

kas, ką pakartosiu, naujoji direktyva (audiovizualinė) suteiks tam tikras galimybes ir ten veikti, kad galėtume užkardyti. Kitas dalykas, nes čia buvo tos direktyvos... Greitos reagavimo procedūros tikslas (...) direktyvoje buvo Lietuvos kaip diplomatijos ir Radijo ir televizijos ir kitų institucijų prioritetas, kad toks dalykas atsirastų.

Kitas dalykas dėl interneto. Nuo 2017 metų galioja Visuomenės informavimo įstatymo pataisa, kad visi transliuotojai, kurie transliuoja, teikia televizijos programas internetu, turėtų apie savo veiklą informuoti Lietuvos radijo ir televizijos komisiją. Jeigu jie to nepadarė, mes galime laikyti, kad tai yra neteisėta rinkos dalyvių veikla, kad tai yra neteisėtas dalykas, ir imtis tam tikrų priemonių. Kai kuriuose kanaluose paprasčiausiai jau dabar randame būdų, kad arba tie žaidėjai pas mus užsiregistruotų... O ką reiškia užsiregistravimas? Tai automatiškai visų žaidimo taisyklių priėmimas, arba mes pradėdame, taikome sankcijas iki blokavimo blogiausiu atveju.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi A. Sysas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiamas pretendentė, daug jūsų veiklos srityje yra techninių dalykų, bet aš noriu paklausti politinio klausimo. Kaip jūs vertinate Seime vykdomą ar vykdytą Lietuvos Radijo ir televizijos, tai yra nacionalinio transliuotojo, tyrimą ir preliminarias jo išvadas? Ar jums atrodo adekvatu ir normalu, kad politikai kišasi į žiniasklaidos autonomiją ir laisvę, nepaisant to, kad televizija ir radijas yra finansuojami valstybės? Ar jums neatrodo, kad čia lazda yra šiek tiek perlenkta?

M. MARTIŠIUS. Kaip pasakyti? Kadangi esu keturių vaikų tėvas, visą laiką reikia rasti tam tikrą balansą tarp griežtumo ir atlaidumo. Aš sutinku, kad situacija būtų labai tragiška, jeigu mes, Seimas, Vyriausybė ar prezidentūra pradėtų kištis į, pavyzdžiui, turinio reguliavimą ir pradėtų sakyti, kad, na, žinote, mums jūsų reportažas nepatiko, dėl to paprašysime, neprašysime... pakeisti ar panašiai. Toks dalykas būtų labai labai neigiamas.

Kitas dalykas, kadangi Lietuvos radijas ir televizija (LRT) yra finansuojamas iš mokesčių mokėtojų, o tai yra mūsų visų pinigai, tai pasižiūrėti, kaip tai yra administruojama, kaip tai daroma, aš manau, tai yra tam tikra prasme ir logiškas dalykas, tik svarbiausia neperlenkti lazdos, svarbiausia.

Noriu priminti visiems Seimo nariams, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija nėra LRT taryba. LRT taryba yra ta institucija, kuri įstatymiškai atskaitinga arba atsakinga už LRT turinį, už LRT finansus. Mes, kaip Lietuvos radijo ir televizijos komisija, esame atskaitingi už visos rinkos priežiūrą. Labai detalai aš apie LRT negaliu pasakyti, nes ten reikėtų prieiti prie tų duomenų, kurių jie mums neteikia. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis, aš norėčiau paklausti, jūs daug dėstėte, keliuose universitetuose. Ar dabar gavęs paaukštinimą iš pavaduotojų į vadovus skirsite laiko ir studentams?

M. MARTIŠIUS. Prieš ateidamas į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją dirbti visu etatu, taip, aš dėščiau Vilniaus universitete ir Karo akademijoje. Kadangi teko dirbti, tada man teko atsisakyti dėstymo Lietuvos karo akademijoje, likau tik Vilniaus universitete puse etato ir dėstau vakarais, turėdamas vieną kursą. Aš esu sumažinęs maksimaliai kiek galima, o jeigu aš matysiu, kad aš nesugebu, nesuvaldau situacijos, žinoma, aš universitetinę karjerą stabdysiu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi P. Gražulis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, norėčiau paklausti jūsų nuomonės, ką jūs manote dėl Seimo arba Prezidentės šešeriems metams skiriamų LRT komisijos narių, dėl trukmės? Ar nemano, kad tai galėtų būti lanksčiau, trumpiau, kad nebūtų vienos kurios nors Seimo kadencijos... ilgai turėti savo tuos pačius asmenis? Iš demokratinės pusės aš turiu tam tikrų įtarimų, kad tas laikas yra ganėtinai ilgas, palyginti su Čekijos televizijos valstybiniais kanalais. Kokia jūsų nuomonė būtų šiuo klausimu?

M. MARTIŠIUS. Kaip sako, kiekviena lazda turi du galus. Aš galėčiau pasakyti taip, bet tam tikra prasme paskirti LRT tarybos nariai, kurie paskirti šešeriems metams, pasikeitus situacijai lieka, ir galbūt jau neatitinka tos dienos realijų. Kita vertus, tam tikru būdu užtikrinamas tam tikras politinės valdžios nesikišimas į žiniasklaidą, o tai, aš manau, yra be galo svarbu.

Aš galiu pateikti kontrapavyzdį apie Lietuvos radijo ir televizijos komisiją. Faktiškai ji yra paskirta vienu metu, tuo pačiu metu, ir mūsų kadencijos faktiškai baigiasi tuo pačiu laikotarpiu. Kas galėtų formaliai atsitikti, jeigu parlamentas tų pačių narių į Radijo ir televizijos komisiją nepaskirtų: visa komisija 100 % atsinaujintų ir dėl to nėra tam tikros institucinės praeities arba to tęstinumo. Tad toks klausimas... Na, kiekvienas mechanizmas turi savų plusų, savų minusų, manau, kad taip, kaip yra dabar, yra pakankamai užtikrinamas toks medijos priemonės nepriklausomumas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis klausia P. Gražulis. Prašau, kolega.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, aš irgi noriu jums užduoti vieną politinį klausimą. Kas sovietmečiu reguliavo žiniasklaidą, mes žinome: KGB, GALVLIT'as ir kiti. Visa visuomenė mato, kad net visuomeninis transliuotojas, nekalbant apie kitas – apie „MG Baltic“ grupę, kuri valdė televiziją, kas juos valdė, jau sužinojome, ir kokius tikslus turėjo. Ar jūs galėtumėte atskleisti paslaptį, vis tiek dirbate toje tarnyboje, kas šiandien valdo žiniasklaidą? Jūs pažiūrėkite: tik sudaryta komisija dėl skolinimosi, ir ponas S. Jakeliūnas puolamas tiesiog kiekvieną dieną. Tapo patyčių objektu – pasityčioja, cinizmo televizija. Ir ką jūs siūlytumėte, kad Lietuvos žiniasklaida būtų laisva, kad nebūtų valdoma, ar jūs turite kokių nors idėjų?

M. MARTIŠIUS. Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų šiandien mes neturime nei GLAVLIT'o, nei kitos institucijos, kuri valdytų ir iš viršaus nuleistų ir nurodytų. Mes galime pasidžiaugti, kad mūsų žiniasklaida yra nepriklausoma. Kita vertus, aišku, galime pasakyti ir kitą dalyką, pavyzdžiui, „MG Baltic“ situaciją. Mes visi matydavome, kad vienoje televizijoje ta situacija arba būdavo neušviečiama, arba būdavo pasakoma, kad vienas verslininkas su vienu politiku yra teisiame naminint kanalo. Ta situacija yra bloga, bet čia yra ir Seimo galimybės, yra Visuomenės informavimo įstatymo pagrindiniai principai, kurie sako, kad informacija turi būti nešališka, kad būtų pristatomos visos pusės ir t. t. Tačiau pasakius, kokia ta informacija yra, nėra pasakyta, o kas bus, jeigu taip nebus, to nėra. Ir tada tie visuomenės informavimo principai, kurie yra patys svarbiausi, iš kurių turėtų būti tarsi ant fundamento statomas tas namas, lieka tokie tušti žodžiai, tuščias indas.

Galimas daiktas, kad galbūt kaip ir Jungtinėje Karalystėje, kur yra toks reguliuotojas „Ofcomas, kuris kartkartėmis žiūri, ar žiniose, pokalbių laidose, kitur nėra pažiesta informacija, ar nėra ji šališka ir t. t. Tas galėtų būti, bet tam jau reikia įstatymo pakeitimo. Dėkui jums už klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiami kolegos, po pateikimo nebalsojama. Dabar, jūs žinote, frakcijos pasiskelbė susitikimus, tad kviečiame susitikti, išgirsti visus likusius klausimus.

P. Gražulis dėl vedimo tvarkos? Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ne, replika po balsavimo. Aš...

PIRMININKĖ. Dar nebalsavome. Ir nebalsuosime.

P. GRAŽULIS (MSNG). Tai galbūt dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Jūsų replika. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Tikrai man padarė gerą įspūdį, kadangi jis pastebėjo, kad yra problemų, ir pasiūlė, kaip tas problemas spręsti, kad žiniasklaida būtų laisva, neužvaldyta ir netenkintų kažkokių politinių ar verslo interesų. Ačiū jums už atsakymą. O manau, kad Seimui pateiksime įstatymo pataisas, kad ne tik būtų deklaruojama, kad turi laikytis garbingos politikos – išklaudyti kitą nuomonę, bet ir to laikytis, ir būtų priimtose sankcijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galime paskirti pagrindiniu komitetu Kultūros komitetą? Galime bendru sutarimu. Ir jeigu spės frakcijos susitikti, tai galbūt rugsėjo 27 dieną galime svarstyti? Tiesiog eigoje matysime. Gerai. Ačiū.

12.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų“ projektas Nr. XIIIIP-2529(2) (svarstymas ir priėmimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės 1-8 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl 2019 metų Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų“ projektas Nr. XIIIIP-2529(2). Svarstymas. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada, kviečiu G. Burokiene.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė šio nutarimo projektą ir (4 – už, susilaikė 1) pritarė šiam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji kolege. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Tad prašau jus likti tribūnoje. Yra gautas vienas pasiūlymas Seimo nario J. Oleko. Jo nematau. A. Sysas nori pristatyti. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, gerbiama pirmininke, paprasčiausiai mes pasiūlėme, kadangi viskam yra pasiruošta, nutarimas paruoštas, jau kai kas trykšta energija mestis į kovą už savivaldą, tai mums nesuprantama, kodėl įsigaliojimas yra lapkričio 7 dieną. Formaliai mes suprantame, kad skaičiuojame nuo mandato praradimo – penki mėnesiai, nė vienos dienos daugiau, ir taškas. Betgi įstatyme parašyta – ne mažiau kaip penki mėnesiai. Tai niekas netrukdo mums, kad įstatymas, tiksliau, data pradėtų galioti nuo paskelbimo datos, t. y. priimame nutarimą, kad paskelbiame datą – kovo 3 dieną, ir prašau pradėti daryti darbus, pradėti agituoti piliečius dėl savivaldos rinkimų.

Aš čia išvelgiu sąmokslą teoriją. Galite paneigti, gerbiama pirmininke, kad tai yra specialiai daroma, vilkinama vėlgi dėl vieno įstatymo – dėl vadinamojo G. Palucko įstatymo, kad jis negalėtų kandidatuoti, nes mes vėl užsakėme ekspertų išvadą, vėl bandysite greitai nupirkti ekspertų išvadą, kad iki lapkričio 7 dienos būtų priimtas įstatymas, kad gerbiamas G. Paluckas negalėtų kandidatuoti net į Vilniaus merus. Neslėpkime, mes suaugę žmonės.

PIRMININKĖ. Dėkoju už sąmokslą teoriją. Ir paneigimas ar patvirtinimas – G. Burokienė. Komiteto nuomonė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Mes net nesvarstėme komitete tokių, kaip jūs ką tik sąmokslą teoriją pavadinate sąmokslu ir ne sąmokslu... Ir komitetas bendru sutarimu pritarė iniciatorių siūlomam nutarimo projektui, t. y. pono J. Oleko nepritarė pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių išsakyti motyvus dėl pasiūlymo nėra.

Prašom balsuoti už Seimo narių J. Oleko ir grupės kitų pasiūlymą išbraukti įsigaliojimo datą – 2018 m. lapkričio 7 d.

Balsavo 75 Seimo nariai: už pasiūlymą – 23, prieš – 31, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarė.

Po svarstymo motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Balsuojame. Prašau balsuoti po svarstymo.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 75, prieš – 4, susilaikė 2. Po svarstymo pritarė. Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime pritarti.

Priėmimas. Motyvai. Minutėlę, tuoj! Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 73, prieš – 5, susilaikė 4. Skelbiame, kad savivaldybių tarybų rinkimai vyks kovo 3 dieną. (*Gongas*)

12.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų skyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-2530(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų skyrimo“ projektas Nr. XIIIIP-2530. Kviečiu G. Burokienę, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas, už balsavus 4, susilaikius 1, pritarė Seimo nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Motyvai po svarstymo. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėkoju. Norinčių kalbėti nėra. Bendru sutarimu galime sutarti? Sutariame bendru sutarimu po svarstymo.

Ypatingai skubai galime pritarti? Seimo Pirmininkas ją siūlo. Galime.

Priėmimas. Du straipsniai. 1 straipsnis – skirti 2019 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus. 2 straipsnis – įsigalioja 2018 m. lapkričio 12 d. Pastraipsniui pritarėme. Dėl viso norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86 Seimo nariai ir vienbalsiai 86 Seimo nariai pritarė Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų datai gegužės 12 dieną. (*Gongas*)

12.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl rinkimų į Europos Parlamentą datos paskelbimo“ projektas Nr. XIII-2531(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – Seimo nutarimas „Dėl rinkimų į Europos Parlamentą datos paskelbimo“. G. Burokienė, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvada.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas, balsavus 4 už, susilaikius 1, pritarė iniciatorių projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašome likti tribūnoje. Diskutuoti niekas neužsirašė. Reikia aptarti pasiūlymus. Pasiūlymas yra J. Oleko ir kolegų. A. Sysas tikriausiai kalbės?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Čia toks pats, kaip ką tik siūlė.

PIRMININKĖ. Jūs taip pat siūlėte išbraukti nutarimo įsigaliojimo datą.

A. SYSAS (LSDPF). Taip, nekartosiu to paties. Mes matome, net skubą įvedame, nors įsigalios po dviejų mėnesių. Aš nesuprantu mūsų darbo stilistikos. Kam reikalinga ta skuba? Mus kritikuoja Valstybės kontrolė už tai, kad mes Europoje pirmaujame pagal skubą ir atvirkštinę kokybę, minusą. Todėl ir siūlome išbraukti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto motyvai.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas pritarė iniciatorių siūlomoms Seimo nutarimo projektams, todėl šitam nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Norinčių sakyti motyvus nėra. Balsuojame po svarstymo. Čia balsuojame už... Atsiprašau, kolegos, stabdome balsavimą, kad suprastume. Ar teisingai supratote? Balsuojame už J. Oleko pasiūlymą. Pradedame balsavimą už J. Oleko ir kitų kolegų pasiūlymą. Truputį paskubėjome, atsiprašome.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 27, prieš – 28, susilaikė 30. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar po svarstymo dėl viso Seimo nutarimo norinčių kalbėti nėra. Balsuojame po svarstymo.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 81, prieš – 2, susilaikė 2.

Pritariame ypatingai skubai ir priimame. Nuo to kokybė tikrai nesikeis – nuo datos priėmimo. Pirmininkas siūlo, bendru sutarimu pritarėme, taip? Dėkoju.

Priėmimas. Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Primenu, kad buvo du straipsniai, gegužės 26 diena ir įsigalioja nuo lapkričio 26 dienos.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 86, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas „Dėl rinkimų į Europos Parlamentą datos paskelbimo“ priimtas. (*Gongas*)

12.27 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2477(2) (svarstymas)

Mūsų darbotvarkės 1-11 klausimas – Referendumo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2477(2). Kviečiu G. Burokienę pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Komitetas svarstė šitą įstatymo projektą. Už – 3, susilaikė 2. Pritarėme komiteto išvadoms dėl įstatymo projekto.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bendroji diskusija. P. Urbšys kviečiamas diskutuoti, jums skiriamos penkios minutės.

P. URBŠYS (*MSNG*). (Minutėlę dar. Atsiprašau.) Gerbiami Seimo nariai, jeigu kalbėtume apie siūlomą pataisą, atrodytų, ji visiškai nekalta, nes tarsi siūloma referendumo organizavimą ir agitaciją nuo trijų mėnesių pailginti iki aštuonių mėnesių. Bet man vis dėlto kelia susirūpinimą tai, kad siūloma iniciatyva vis dėlto suteiks daugiau galių ne tautai išreikšti savo valią referendumo būdu, bet būtent sudarys galimybes valdžiai manipuluoti ta valia. Paprastai referendumas yra skelbiamas tautai ir valstybei aktualių klausimų. Tuo metu mūsų visuomenė, mūsų tauta susikoncentruoja į šito klausimo sprendimą.

Kai valdžia yra referendumo iniciatorė, ji be abejo, visada nustato jai palankius terminus ir palankias sąlygas. Bet jeigu tauta nori pasinaudoti jai Konstitucijos suteikta teise pačiai inicijuoti referendumą, ši pataisa tampa įrankiu būtent užgesinti piliečių iniciatyvą. Įsivaizduokime, žmonės vis dėlto surenka parašus referendumui ir čia esantys Seimo nariai, ką man teko matyti praėjo kadencijoje, nustato datas ir laiką, kada jie galės tą dalyką padaryti. Ir įsivaizduokime, tas terminas yra ištesiamas iki aštuonių mėnesių. Be abejo, per tą laiką žmonių nusiteikimas tuo klausimu atslūgs, žinant tai, kad valdžia panaudos visus savo administracinius resursus tam, kad įtikintų, kad žmonės klysta, kad tik valdžia žino, kaip jiems geriau gyventi. Todėl man tos siūlomos pataisos iš tikrųjų yra ne kas kita, kaip noras valdžiai įgyti dar papildomas galias manipuluoti tautos valia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau dalyvauti diskusijoje nėra. Gerbiami kolegos, pasiūlymų svarstymo stadijoje taip pat nėra. Motyvai po svarstymo. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl Referendumo įstatymo priėmimo svarstymo stadijoje.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 58, prieš – 2, susilaikė 28. Po svarstymo pritarta Referendumo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui.

12.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIII-2565 (pateikimas)

Skelbiu kitą mūsų darbotvarkės klausimą – Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIII-2565. Kviečiu R. Karbauskį. Pateikimas. K. Mažeika – replika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Noriu frakcijos vardu paprašyti pusės valandos pertraukos, nes dar kolegos truputį formuluoja, kiek žinau, poziciją.

PIRMININKĖ. Prašoma pusės valandos pertraukos. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Motyvas buvo, kad frakcijos vardu. Negaliu prieštarauti. Balsuojame. Kas už tai, kad būtų padaryta pusės valandos pertrauka Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu.

Balsavo 85 Seimo nariai: už pertrauką – 61, prieš – 16, susilaikė 8. Skelbiama pusės valandos pertrauka dėl minėto Seimo nutarimo.

12.33 val.

Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2526 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Referendumo įstatymo Nr. IX-929 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2526. Pranešėjas – G. Kirkilas. Ar kolega J. Bernatoniš? Prašom. Pateikimas.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, siūlomas labai paprastas Referendumo įstatymo pakeitimas, kad Konstitucijos pirmojo skirsnio, išskyrus 1 straipsnį, ir keturioliktojo skirsnio nuostatos galėtų būti keičiamos referendumu ir sprendimas laikomas priimtu, kai už tai balsuoja daugiau kaip du penktadaliai visų rinkėjų.

Kodėl siūloma tokia nuostata? Visų pirma, kaip žinote, daugelis pastaruoju metu organizuotų privalomų referendumų nepriėmė sprendimo dėl to, kad lemiamą vaidmenį turėjo pasyvioji mūsų rinkėjų dalis, tai yra tie, kurie nėjo į referendumus, ir dėl to nebuvo surenkama daugiau kaip pu-

sė rinkėjų balsų. Jeigu žiūrėtume bendrame kitų demokratinių valstybių kontekste, tai tokios normos yra itin griežtos ir kitose valstybėse dėl privalomų sprendimų referendumu nėra taikomos.

Trečia. Mūsų rinkėjų skaičius, kuris yra nustatomas pagal deklaruojamą gyvenamąją vietą, pagal gyvenamosios vietos registrą, ne visuomet atitinka realią padėtį. Ir kai mes skaičiuojame, kad Lietuvoje yra 2,5 mln. rinkėjų, realiai jų turbūt yra keletu šimtų tūkstančių mažiau. Turime omeny tuos, kurie išvyko iš Lietuvos nedeclaruodami išvykimo į užsienį ir tebefigūruoja tuose sąrašuose. Todėl, mūsų manymu, tie rinkėjai, kurie neišreiškia savo valios, neturėtų vaidinti lemiamo vaidmens priimant sprendimą, turėtų visų pirma balsuojantys pasisakyti už siūlymą arba prieš tą siūlymą.

Tuo atveju, jeigu Seimas priimtų šias įstatymo pataisas, manau, kad galėtume inicijuoti Seimo kreipimąsi į Konstitucinį Teismą, ar tos pataisos neprieštarauja Konstitucijai, kad nebūtų įvairių spekuliacijų organizuojant vieną ar kitą referendumą. Tačiau tai yra bendros nuostatos, kurios nustato visų Konstitucijos skirsnių (I–XIV) pataisų priėmimą, išskyrus, kaip minėjau, 1 straipsnį.

Žiniasklaidoje pasirodė kai kurių Seimo narių atstovų minčių, kad tai paliestų ir nesijungimą į postsovietines sąjungas. Tai aš noriu atkreipti dėmesį, kad tai yra apibrėžta kitoje šio straipsnio, 1 dalyje, ir tuo atveju taip, kaip ir dėl Konstitucijos 1 straipsnio, reikia trijų ketvirtadalių. Jeigu kalbėtume apie skaitines išraiškas, kad privalomame referendume būtų priimtas teigiamas sprendimas, reikėtų, kad už jį balsuotų milijonas rinkėjų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Jūsų nori paklausti ištis daug Seimo narių. Pirmais klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Pupinis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, Teisės departamentas yra išsakęs gana kritiškų pastabų. Aš norėčiau jas pakartoti ir išgirsti jūsų paaiškinimus ir atsakymus. Teisės departamentas sako, kad toks sprendimas galėtų paneigti Konstitucijos apsaugos esmę. Ar toks projektas, siūlomas įtvirtinti referendumo rezultatų nustatymo pakeitimo... negalėtų būti traktuotinas kaip iškreipiantis Konstitucijos priėmimo referendumu standartą, tai daugiau kaip pusės visų rinkėjų balsų? Čia pirma Teisės departamento pastaba.

Antra sako, jog siūlomu įtvirtinti įstatymo pakeitimu būtų sukuriamas precedentas ateityje Referendume įstatyme įtvirtinti dar žemesnę rinkėjų balsų normą referendumo sprendimams priimti. Tai du momentai. Vienas, ar toks dalykas nepaneigtų Konstitucijos apsaugos esmės, ir antras, ar nemanote, kad toks sprendimas galėtų sukurti labai prastą precedentą ateityje?

J. BERNATONIS (LSDDF). Visų pirma, kaip žinote, mes gyvename kontinentinės teisės sąlygomis, kur precedentas nėra toks lemiamas kaip anglosaksų. Teisė... Aš manau, kad šios Teisės departamento pastabos yra tam tikras nesusipratimas. Matyt, tai yra klausimas, kiek žmonės išsigilinę į pačią idėją ir kiek išmano konstitucinę teisę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Vinkus.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų keista girdėti, kuomet kažkas neįsigilina, tie, kurie iš esmės profesionalai, kurie mums padeda apskritai priimti teisės aktus.

J. BERNATONIS (LSDDF). Taip, kolega, aš irgi esu profesionalas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Jeigu jau taip, tada reikia daryti tam tikras išvadas ir galbūt ką nors keisti, atleisti iš Teisės departamento ir panašiai, bet negalima taip sakyti, nes jūs žlugdote pasitikėjimą jais. O šiaip tai norėčiau paklausti, ar pasyvioji gyventojų dalis nėra mūsų valstybės dalis? Pagal jus, jeigu jau pasyvusis, tai gali būtina išreikšti savo nuostatą tikrai mesdamas arba nemesdamas biuletenio. Bet ir Seime būna taip, kad kai kada, norėdami išreikšti savo nuostatas, mes galbūt ir nebalsuojame, bet tai nereiškia, kad koks nors žmogus gali mus priversti balsuoti. Ar nemanote, kad vis dėlto mes nepakankamai dirbame su žmonėmis, su bendruomenėmis? Ir tai mūsų kaltė, kad mes užugdėme pasyviają teisę. Ar nemanote, kad šis įstatymas dar labiau suteiks galią būti pasyviems, nes mes taip pratiname žmones: jeigu jūs pasyvūs, tai mes apeisime, mes nedirbsime su jumis, nes paprasčiausiai jūs mums nereikalingi. Ar nemanote, kad padidinsime pasyvumą?

J. BERNATONIS (LSDDF). Visų pirma, apie tą pradžią jūsų klausimo, kur jūs mane paauklėjote, noriu pasakyti, kad taip pat esu teisininkas, kompetentingas spręsti. Tarp teisininkų vyksta diskusijos. Tiesa, daugiau diskusijos vyksta dėl dvigubos pilietybės, požiūrio į dvigubą pilietybę

negu dėl procedūrų, kurios turėtų būti įteisintos keičiant Konstituciją. Bet, kaip aš minėjau, aš manau, kad Seimas bus toks malonus, kad dėl priimtų pataisų kreipsis į Konstitucinį Teismą, nes vienintelis Konstitucinis Teismas gali aiškinti, kas prieštarauja Konstitucijai.

Dėl projektų, kurie prieštarauja Konstitucijai, sprendžia Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas pagal Statutą, o dėl priimtų įstatymų – Konstitucinis Teismas. Visa kita yra mūsų teisininkų diskusijos, kurios yra kartais gilesnės, ir turintiems kitą puikų išsilavinimą žmonėms ne visuomet ir suprantamos.

Dabar dėl to, ką jūs minėjote dėl pasyviųjų. Iš tiesų elgesys, kai Seimo narys, būdamas Seimo posėdyje, ištraukia kortelę, yra netoleruotinas. Anksčiau Statutas to neleisdavo daryti. Tai parodo tam tikrą nepagarbą parlamentui. Bet žmonės, aišku, neateina balsuoti ne vien dėl to, kad, sakykime, turėtų kitą poziciją. Čia sprendžiama apie tai, kaip galvoja tuo pasiūlytu klausimu dauguma. Tai dėl to, kad dėl tam tikrų susiklosčiusių aplinkybių neturi galimybės, jiems nepatogu ar ateiti, ar jie gyvena kitoje šalyje, bet tik tiesiog yra šiuose sąrašuose. Aš nesakyčiau, kad mes turėtume nuvertinti tuos balsus, bet, kaip minėjau, šios normos dėl privalomo sprendimo yra pačios griežčiausios, jeigu žiūrėtume demokratinio pasaulio praktiką.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi A. Salamakinas.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiamas pone Bernatoni, gerbiu jus ir žinau, pažįstu kaip tvirtą teisininką, visiškai pasitikiu. Tik klausimas jums. Jūs sakėte, kad tos pataisos, jeigu priims Seimas, neprieštaraus Konstitucijai. Tai kokiu motyvu jūs kreipsitės, kokiu pagrindu į Konstitucinį Teismą? Ar čia nėra pagrindo kam nors, kad mes abejojame? Jeigu abejojame, tada į Konstitucinį Teismą dar... Ar kad užtvirtintume?

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Labai geras klausimas. Iš tiesų mes, kolegos, kurie inicijuojame tas pataisas, esame įsitikinę, kad jos neprieštaraus Konstitucijai, tačiau gali būti įvairių spekuliacijų, gali būti įvairių diskusijų. Kaip minėjau, gali būti ir konstitucinės teisės ekspertų skirtingos nuomonės. O dėl priimto įstatymo, kad jis neprieštaraus Konstitucijai, sprendimą gali priimti tiktai Konstitucinis Teismas. Jeigu nuomonės būtų skirtingos, galėtų būti taip pat kvestionuojami (bent jau visuomeninėje opinijoje) ir priimto referendumo rezultatai, todėl būtų tikslinga pasitikrinti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Salamakinas. Ruošiasi L. Balsys.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėju, jau girdėti tokių pareiškimų, kad kartu su šiuo jūsų siūlomu referendumu gali vykti ir kitų, sakysime, lito gražinimas, euro panaikinimas, Seimo narių skaičiaus mažinimas, gali dar atsirasti iniciatyva išstoti iš Europos Sąjungos. Ar tos kitos iniciatyvos irgi bus pagal tą pačią normą, ką jūs dabar siūlote, ar jau bus kitos normos balsuojančių?

Ir antras trumpas klausimas – ar kreipimasis į Konstitucinį Teismą nėra bėgimas nuo atsakomybės?

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Kadangi jūsų buvo paminėti tie klausimai, kurių nėra nei Konstitucijos pirmajame skirsnyje, nei Konstitucijos 14 straipsnyje, pagal dabar galiojantį Referendumo įstatymą jie bus priimami dauguma balsavusių, bet ne mažiau kaip 1/3 balsų dauguma, taip, kaip galioja dabar Rinkimų įstatyme. Šita pataisa šių klausimų neliečia – nei lito, nei skaičiaus, nei, kaip jūs sakėte, išstojimo iš Europos Sąjungos. Bet aš tikiu žmonių išmintimi – milijonas rinkėjų tokių nesąmonių tikrai nepalaikys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėju, aš nesu profesionalas teisininkas, bet tiesiog kaip paprastam piliečiui man šiaušiasi plaukai matant, kaip šaltakraujiškai ir profesionaliai teisiškai jūs ir jūsų būrelis bandome mėsinėti ir kastruoti Konstituciją ir pačius pačius svarbiausius jos straipsnius – 1 ir 14 straipsnius. Palikime tai jūsų sąžinei, bet aš norėjau paklausti kito dalyko.

Jūs savo kalboje bent kelis kartus čia paminėjote, kokia yra problema. Problema yra tokia, pasak jūsų, kad labai sunkiai priimami teigiami rezultatai referendumuose. Jūs žinote, kokie turi būti tie teigiami rezultatai? Mano manymu, Lietuvos žmonės yra protingi ir koks sprendimas bebūtų, ar jie neateina į referendumą, ar jie balsuoja prieš, rezultatas visada yra referendumo rezul-

tatas ir jis visada yra teigiamas plačiąja prasme. Todėl norėti, kad priimtume tokį rezultatą, kokio norite jūs, ir tam visaip mėsinėti Konstituciją...

PIRMININKĖ. Laikas!

L. BALSYS (*LSDPF*). ...ar jūsų, profesionalus teisininko, sąžinė kažkaip tyli?

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Atsakydamas norėčiau pasakyti, kad Konstitucijos pataisų aš nesiūlau. Aš apskritai esu už stabilumą Konstitucijos ir nemanau, kad ją reikia kaitalioti dažnai. Turiu savo nuomonę ir dėl tų klausimų, kurie bus teikiami referendumui, bet mes dabar kalbame turbūt ne apie tai, čia mes kalbame ne apie tuos rinkėjus, kurie vienaip ar kitaip balsavo. Jūs, kaip puikus žurnalistas, bandote pakeisti temą, apkaltinti, kad aš teigiamu sprendimu vadinu tai, kas man teigiama. Aš noriu pasakyti, kad teigiamas sprendimas yra tas, kai pritariama pateiktam klausimui, o neigiamas – kai nepitariama. Kai pritariama, tuomet tai įsigalioja, tai yra teigiamas sprendimas, o kai neįsigalioja, tuomet, vadinasi, tauta pasisakė prieš tą sprendimą. Tai ne mano vertinimai, tai bus rinkėjų vertinimas – ar tai teigiamas sprendimas, ar neigiamas. Bet jūs puikiai pakeitėte temą ir aš jūsų profesionalumu neabejoju jūsų srity.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausiti laikas baigėsi. Gerbiami kolegos, motyvai po pateikimo. Dėkoju gerbiamam J. Bernatoniui.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Urbšys – nuomonė už. P. Urbšys – nuomonė už.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, jeigu norite pažeisti mūsų valstybės konstitucinę apsaugą, balsuokite už šį siūlymą. Jei norite ignoruoti mūsų istorinę patirtį prarandant laisvę, balsuokite už reikalavimų sumažinimą dėl pakeitimo Konstitucijos skyrių, kurie įtvirtina mūsų valstybės suverenumą ir demokratiją. Jei netikite mūsų Lietuvos valstybės piliečių sąmoningumu, balsuokite už šitą pataisą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Supratome jūsų nuomonę. Prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, mes kartais galime sutikti su Teisės departamentu, galime nesutikti ir tikrai yra ne vienas mano teisės aktas, kurį teikiau ir gavau, ir sulaikiau Teisės departamento pastabų, bet tikrai niekada nedrįsau jų vadinti neišmanėliais, nežinančiais teisės ar Konstitucijos. Man atrodo, toks griežtas vertinimas tik suponuoja, kad tikrai kažkas su šiuo įstatymo projektu yra ne taip. Keli dalykai, kurie labai aiškiai kliūna ir kurie buvo paminėti teisininkų, jog toks sprendimas paneigia Konstitucijos apsaugos esmę. Konstituciją turime saugoti, todėl yra labai aiškūs saugikliai tam, kad ji nebūtų pakeista pernelyg lengvai.

Antras dalykas, kuris tikrai išgašdino. Aš kalbėjau apie precedentą sumažinti kartelę ir toks sumažinimo precedentas tikrai būtų labai pavojingas. Bet gerbiamasis pranešėjas kalbėjo, jog nereikia baimintis precedentų, nereikia baimintis tokių situacijų, kai kartelė gali būti dar kartą sumažinta. Tokie dalykai tikrai nuoširdžiai kelia nerimą. Aš kviečiu nepritari ir nepalaikyti šio įstatymo projekto.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Referendumo įstatymo projekto Nr. XIII-2526.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 55, prieš – 15, susilaikė 13. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti spalio 16 dieną.

12.52 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIII-2569 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, dar negalime svarstyti mūsų atidėto dėl pertraukos. Kviečiu ir prašau leisti pateikti rezervinį 3 klausimą – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 25 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIII-2569. A. Gumuliauską kviečiu pristatyti.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, šio straipsnio projektu planuojama iš tikrųjų į aukštesnį lygmenį pakelti istorinės atminties laisvės kovų problematikos sprendimą. Kadangi pats esu abiejų komisijų narys, matau, kad iš tikrųjų daugeliu atvejų šios komisijos dubliuoja viena kitos darbą. Jos abi nėra nuolatinės, todėl kyla pavojus, kad, susirinkus naujos kadencijos Seimui, jų gali nelikti. Taip, pavyzdžiui, atsitiko praeitos kadencijos Seime su Istorinės atminties ko-

misija. Reikėjo iš tikrųjų nemažai pastangų šioje kadencijoje, praėjus beveik metams nuo darbo pradžios, atnaujinti šios komisijos darbą.

Taigi manau, kad šių komisijų sujungimas į vieną iš tikrųjų logiškas ir turi prasmę. Kita vertus, aš manau, kad būtent nuolatinės komisijos statusas iš tikrųjų suteiks šiai komisijai daugiau prestižiškumo, ir manau, kad tai užtikrins sėkmingą šios komisijos darbą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas kolega, likite tribūnoje, jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, visaip būna su tomis komisijomis. Manau, kad dvi komisijos turėjo pakankamai veiklos, tik, aišku, gal pirmininkai kai kada tos veiklos nelabai... organizuoti. Tai kitas klausimas. Ar nemanote, kad vis dėlto yra kita problema, nes ir viena sritis, ir kita reikalauja nemažai tyrimų, nemažai dėmesio? Dabar jūs daugiau kalbate apie istorinę atmintį. Ar nemanote, kad nukentės kita dalis? Ačiū.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai nemanau, kadangi laisvės kovų problematika yra nedidelė dalis visos istorinės atminties problematikos, ji yra sudėtinė dalis. Šiandien, pavyzdžiui, Istorinės atminties komisija iš tikrųjų sprendžia problemas to laikotarpio, kuris lyg ir priklausytų Laisvės kovų komisijai. Pavyzdžiui, dabar į mus kreipėsi Seimo valdyba dėl KGB agentų sąrašo paviešinimo, be abejonės, ši problematika susijusi su laisvės kovų problematika.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi A. Anušauskas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, tikrai kažkaip gal, viena vertus, jūsų argumentus galima išgirsti dėl sureikšminimo, tačiau lygiai taip pat galima sureikšminti ir padaryti nuolatinę komisiją tą pačią Laisvės kovų komisiją, kuri dirba, jeigu neklystu, nuo 1997 metų. Iš tikrųjų paėmusi labai specifinį laikotarpį, darbas yra susietas su tremtinių, politinių kalinių lūkesčiais ir jiems svarbia, aktualia veiklos sritimi. Man yra tikrai keistas noras sujungti šias dvi komisijas, juolab kad mes Kultūros komitetą nuo Švietimo atskyrėme, čia mes norime sujungti. Iš tikrųjų, man atrodo, reikia žiūrėti į prioritetus, o ne į galvojimą, kad čia ką nors optimizuosime ar kaip nors kitaip pakeisime komisijų veiklą, galbūt tiesiog užsitikrinant vienam ar kitam asmeniui pirmininkavimo galimybę.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš manau, kad kiekviename žingsnyje reikia siekti racionalumo. Šiuo atveju būtent dėl šios problematikos sprendžiama per racionalumo prizmę. Nemanau, kad didžiausia problema, kaip jūs minėjote, yra pirmininkavimo problema. Manau, kad būtent šių komisijų sujungimas ir jos techninis dalykas iš tikrųjų nėra kažkoks didelis darbas, nes paprasčiausiai reikia pakeisti naujos komisijos nuostatus ir į juos įtraukti keletą punktų. Viename punkte, kad prie komisijos veikia Visuomeninė politinių kalinių, tremtinių taryba. Manau, juolab kad abiejose komisijose dirba tie patys asmenys, ir vienoje, ir kitoje. Ne visi, bet dalis asmenų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi A. Navickas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiaip jau visuomeninei tarybai priklauso politinių kalinių, tremtinių organizacijos.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Yra, yra.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jie dirba prie tos jūsų norimos likviduoti komisijos. Niekam ne paslaptis, kad jei kita komisija suvalgo, vaizdžiai tariant, tą komisiją, kuri užsiima labai konkrečiais reikalais tų 60 tūkst. žmonių, kurie ir šiandien turi pačių įvairiausių problemų ir reikalų. Kaip žinome, ši komisija prieš tai buvo vadinama Rezistentų teisių ir turėjo tokį gana ilgą pavadinimą, kuris buvo tik sutrumpintas, bet jos specifika vis dėlto rodo, kad ji reikalinga ir po 20 metų po įsteigimo. Ką jūs tiems žmonėms iš principo atsakysite, kai panaikinama jų reikalų komisija? Norėčiau išgirsti jūsų atsakymą.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Pirmiausia, gerbiamas kolega, ne naikinama komisija, o reformuojama ir pakeliama į aukštesnį lygmenį, t. y. į nuolatinę komisiją. Tai reiškia, kad dar 20 ar 30 metų, kol nebus pakeistas Seimo statutas, ji privalės veikti ir spręsti, kaip jūs minėjote, tų 60 tūkst. žmonių problemas. Taigi aš čia nematau jokio pavojaus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Navickas. Ruošiasi B. Matelis.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Visiškai sutinku, kad čia yra racionalumo klausimas, tik jūs man paaiškinkite apie tą racionalumą, kaip yra. Bandau suprasti, kas yra racionalumas. Šiame Seime

sakoma, kad Švietimo ir mokslo komitetas... reikia pakelti kultūrą į aukštesnį lygį, sukuriamas naujas komitetas, sakoma, kad Laisvės komisija egzistavo ir seniau.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Laisvės kovų.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Laisvės kovų. Ir atsiranda tada, atsimenu, argumentų, kad reikia dar šalia, kad iš tikro dar yra (...) Istorinės atminties, kad tai nesidubliuoja, kad mums reikia sukurti naują komisiją. Labai gerai atsimenu tuos argumentus. Sukuriama nauja komisija ir staiga sakoma, ne, vis dėlto dubliuojasi, todėl naikinkime senesnę komisiją. Tai čia pagal tą pačią logiką mes turėtume dar panaikinti Švietimo ir mokslo komitetą, nes vis tiek ten daug kas dubliuojasi su Kultūros komitetu. Aš matau tokio racionalumo nebuvimą. Kita vertus, man dar labai nepatinka, kai jūs sakote, kad valdyba perdavė jums svarstyti, egzistuoja vis dėlto toks Žmogaus teisių komitetas, kur irgi, aš matau, daug kas dubliuojasi su Istorinės atminties komisija, Genocido tyrimo centru ir kitais. Irgi norėtusi, kad būtų aiškiau.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš, būdamas Švietimo ir mokslo komiteto nariu, iš tikrųjų domiuosi, kas darosi mums artimame Kultūros komitete. Aš turiu pasakyti, kad mūsų veiklos objektai labai skiriasi ir taip pat mūsų svarstomos problemos taip pat labai skiriasi. Kadangi turiu patirties dirbdamas abiejose komisijose, aš iš tikrųjų matau daug panašių problemų. Aš noriu pasakyti štai ką: galbūt tiesmukiškai mes galvojame apie Istorinės atminties komisijos veiklą ir jos sprendžiamas problemas. Daugelis sustoja tik prie kokių nors proginių metų paskelbimo, ir atrodo, kad tuo komisijos darbas yra baigtas. Tačiau mes aiškiai matome, kolega A. Anušauskas taip pat dirba Istorinės atminties komisijoje, kad mūsų veiklos ribos yra gana plačios, ir mes sprendžiame daugelį tokių skausmingų problemų kaip KGB narystės problemos ir panašiai. Į mus kreipiasi tie politiniai kaliniai, tremtiniai ir gana aktyviai dalyvauja mūsų komisijos darbe. Aš manau, kad tai ir nusako šio veiksmo racionalumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia B. Matelis.

B. MATELIS (MSNG). Gerbiamas kolega, kalbėdami apie tų komisijų sujungimą Seniūnų pasitarime pas Seimo Pirmininką, mes buvome iškėlę vieną klausimą, aš manau, jis labai svarbus – pasidomėti, kiek tos komisijos dirba, koks jų našumas. Ar abiejų komisijų posėdžiai būdavo dažnai, ar daug sprendavo klausimų, ar iš tiesų jie susirinkdavo, kaip pasakyti, vedini tų problemų. Mes tokios informacijos negavome. Ar jūs domėjotės, galbūt abi komisijos yra reikalingos, galbūt jos abi dirba labai svarbius dalykus ir dažnai posėdžiauja? Ačiū.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš galiu pasakyti apie vienos komisijos darbą ir apie kitos. Pirmausia pažiūrėkite į darbo planus, veiklos planus, jie yra internete viešai prieinami. Pažiūrėkite komisijų posėdžių darbotvarkes, jos taip pat viešai prieinamos, pažiūrėkite, kokius klausimus ten sprendžiame. Aš nemanau, kad valdyba... Be abejonės, jeigu buvo toks užklausimas, galbūt valdyba turėjo duoti tokią ataskaitą, bet visa tai, ko jūs klausiate, yra internete. Ir tų posėdžių dažnumas, ir visos detalės, viską galima rasti Lietuvos Respublikos Seimo puslapyje. Aš nemanau, kad reikėtų atrasti Ameriką, nes viskas yra LRS puslapyje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsakėte į jums užduotus klausimus. Motyvai po pateikimo. A. Salamakinas – už.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tikrai už, kad sujungtume komisijas, galima ir dar vieną ar dvi prijungti, bet aš prieš, kad ji taptų statutine komisija. Juk Seimas kiekvienos kadencijos pradžioje, vadovaudamasis Seimo statutu, sudaro komisijas ir niekas nedraudžia ir šiam Seimui, ir kitam, ir dar kitam įsteigti komisijas. Bet daryti statutinę komisiją, na, aš manau, kad tai yra truputį per riebų. Šiuo metu yra, veikia Etikos ir procedūrų komisija, statutinė, Operatyvinės veiklos, Peticijų, Migracijos, o dabar mes steigiame penktą jau privalomą komisiją, kuri gaus statutinę teisę. Aš už tai, kad būtų sujungta, balsuosiu už, bet už tai, kad keistume Statutą dėl tos komisijos, tikrai balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bus sudėtinga. Prieš – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto negaliu palaikyti šio sprendimo, nes man neatrodo, kad tai yra pakėlimas į aukštesnį lygmenį. Man atrodo, kad tai yra kaip tik sunaikinimas Laisvės kovų komisijos, tai yra tam tikram laikotarpiui atstovaujančios komisijos veikla. Aš gaunu signalų iš tremtinių organizacijų, iš politinių kalinių organizacijų atstovų, kad jiems...

Pirma, tai su jais nebuvo net derinta, antra, tai irgi kelia daug klausimų, kodėl būtent toksai yra sprendimas. Taip, aš galbūt suprantu, kad tam tikras svorio centras nueina jau dabar į Istorinės atminties komisiją, bet irgi čia turbūt tokią retorinį klausimą galima iškelti pasižiūrint, galbūt vienur vadovauja opozicijos atstovas, kitur vadovauja daugumos atstovas. Tai gal čia yra irgi tam tikri susiję dalykai.

Kitas dalykas, kodėl aš negaliu palaikyti, kad net ir sujungus šitas komisijas vis tiek darbo apimtis padidėtų. Mano žiniomis, šitai komisijai vis tiek yra paliekamas vienas kanceliarijos darbuotojas. Aš nelabai žinau, ar pajėgs vienas žmogus atsakinėti ir į interesantų paklausimus, ir ar bus įmanoma užtikrinti tų žmonių tinkamą atstovavimą. Mes kalbame apie labai konkretaus laisvės kovų laikotarpio žmones.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame po pateikimo dėl Seimo statuto.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 61, prieš – 14, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti vėliausiai spalio 16 dieną. Jeigu komitetas pasvarstys anksčiau, būsime dėkingi. Galime pritarti? Galime.

13.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“ projektas Nr. XIIIIP-2565 (pateikimo tęsinys)

Praėjo mūsų nustatytas pertraukos laikas. Kviečiu R. Karbauskį pateikti Seimo nutarimą „Dėl privalomojo referendumo dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo paskelbimo“.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, teikiamu Seimo nutarimu siūloma privalomajam referendumui pateikti tokią Lietuvos Respublikos Konstitucijos 12 straipsnio formuluotę: „Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant ir kitais konstitucinio įstatymo numatytais atvejais. Lietuvos Respublikos pilietis pagal kilmę, įgijęs konstitucinio įstatymo numatytus Lietuvos Respublikos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančios valstybės pilietybę, Lietuvos Respublikos pilietybės nepraranda. Kitais atvejais Lietuvos Respublikos pilietis negali būti kartu ir kitos valstybės pilietis, išskyrus konstituciniu įstatymu numatytas išimtis. Pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką nustato konstitucinis įstatymas.“ Datas, kurios numatytos būsimam referendumui, įstatymo projekte yra kitų metų gegužės 12 diena ir gegužės 26 diena.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti šeši Seimo nariai. M. Majauskas. Prašau. Ruošiasi P. Urbšys.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš tikiu, kad jūs lygiai taip pat, kaip ir aš, norite, kad šis referendumas būtų sėkmingas ir dviguba pilietybė būtų įteisinta, bet vis dėlto turime rinktis teisinį kelią, kuris nepamintų Konstitucijos. Ir čia labai norėčiau išgirsti jūsų paaiškinimą ir atsakymą į teisės ekspertų pastabas. Jie išsakė tris pastabas (ir galbūt jūs jas pakomentuotumėte), kurios galimai prieštarauja, tie sprendimai prieštarauja Konstitucijai. Tai referendumo nepertraukiamumas, asmenų lygiateisiškumas (balsuojant po dviejų savaitių turėtų daugiau informacijos nei balsuojant prieš dvi savaites) ir reikalavimas iškart skaičiuoti balsus. Tai pakartosisi tris – referendumo nepertraukiamumas, asmenų lygiateisiškumas ir reikalavimas iš karto skaičiuoti balsus. Ar galėtumėte pakomentuoti šias pastabas?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Galiu. Priėmus šią sprendimą, iš karto turi būti Seimo nutarimas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą, nes iš tikrųjų to išaiškinimo reikia. Ekspertų nuomonė tai nėra tas, kas mums reikštų visišką aiškumą šito klausimo. Paprasčiausiai einama tokiu keliu, kad mes darbo grupėje priėmėme sprendimą tokios formuluotės. Jeigu Konstitucinis Teismas pasakys, kad toks sprendimas yra netinkamas, mes tą sprendimą keisime, koreguosime pagal Konstitucinio Teismo išaiškinimą, bet mes į terminus telpame. Galime sau tai leisti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Urbšys. Ruošiasi A. Anušauskas.

P. URBŠYS (MSNG). Siūlymas, susijęs su privalomojo referendumo balsavimo laiko ištesimo iki dviejų savaitių, mano nuomone, ne tik sumenkina referendumą kaip aukščiausią tautos valios iš-

raišką, bet ir sudaro galimybes referendumą panaudoti kaip spaudimo priemonę tautos valios išraiškai. Ar jūs nemanote, kad pasikartojus 1940 metų leitmotyvui ši siūloma pataisa gali tapti dovana okupantui, kuris sudarys galimybę išteštą referendumo laiką panaudoti prievartiniam spaudimui, imituoti savanorišką sugrįžimą į okupanto glėbį?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš labai atsiprašau, bet aš nesupratau, ką jūs norėjote pasakyti. Bet pirmiausia aš nemanau, kaip jūs manote, kita vertus, bus kreipimasis į Konstitucinį Teismą ir bus išaiškinta, ar yra kokių nors problemų mūsų Konstitucijos atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi A. Sysas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ne vieną kartą pakartojote, kad bus kreipiamasi į Konstitucinį Teismą, ir prieš tai priimant Referendumo įstatymo pataisas buvo kalbama, kad bus kreipiamasi. Jeigu jau kompetentingi teisininkai išsako poziciją, kad akivaizdžiai prieštarauja ir Lietuvos Konstitucijai, ir šiaip jau teisės principams, tai gal tiesiog... Dėl referendumo datų aš turiu galvoje, nes referendumas iš principo reikalingas, bet dėl datų, to ištesimo. Gal tiesiog reikėtų iš karto įrašyti normalias datas neištesiant referendumo į dvi savaites ir nereikėtų nė kreipimosi į Konstitucinį Teismą – mes tiesiog jam pritartume.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Suprantu. Kolegos, mes čia visi aiškiai suprantame, kad norint įgyvendinti... Jeigu nebus pačios normos pokyčių, kiek turi žmonių balsuoti už referendumą, t. y. palaikyti tą siūlymą, šitą straipsnį, tokiu atveju visi sprendimai, kurie galėtų suteikti papildomų galimybių ateiti didesniai skaičiui rinkėjų, darosi labai objektyviai svarbūs. Skirtumas tarp pirmo ir antro turo statistiškai yra apie 8 % rinkėjų, t. y. skirtingai rinkėjų balsuoja pirmame ir antrame turuose. Bet vėlgi grįžiu: mes pabandome, klausiamo, gauname atsakymą ir tikrai jokiū būdu nesiruošiamo nieko pažeidinėti, bet dabar tiesiog neklausti dėl to, kad vienas arba kitas ekspertas tiesiog pasako, kad atrodo, kad ne, na, šiuo atveju aš suprantu, kad išaiškinti mums gali tik Konstitucinis Teismas – visa kita yra tik manymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Armonaitė.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pirmininke, man labai keistai skamba: mes kreipiamės. Kodėl? Mes gi šiandien nesvarstome kreipimosi į Konstitucinį Teismą. Aš manau, kad reikėjo iš pradžių svarstyti kreipimąsi į Konstitucinį Teismą, ką Konstitucinis Teismas atsakys, ir tada teikti Referendumo įstatymą kaip privalomą, o jūs dabar norite pateikti, akivaizdžiai pats abejojamas tuo, o po to mes darysime viską atvirkščiai. Kelnes velkamasi ne per galvą, o, man dabar atrodo, tai, ką jūs siūlote, yra kelnių vilkimas per galvą.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kiek man yra suprantama ir kiek jums tikriausiai žinoma, mes negalime kreiptis dėl to, ko mes nepriėmėme. Mes pirma turime priimti įstatymo projektą ir tada kreiptis dėl išaiškinimo, ar jis atitinka Konstituciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. *(Balsai salėje)*

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Mūsų pasirinktas kelias yra toks.

PIRMININKĖ. A. Armonaitės nematau salėje. Klausia gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų M. Majauskas uždavė panašų klausimą, ir aš norėčiau, kaip jūs techniškai įsivaizduojate tą balsavimą, nes iš tikrųjų balsavimo nepri-traukiamumas – vienas dalykas, bet balsų skaičiavimas iš karto po balsavimo – kitas dalykas, ir jis gana svarbus. Techniškai: ar urnos bus paliktos balsavimo apygardoje ir tenai bus saugomos dvi savaites, ar iš tikrųjų vieną kartą suskaičiuos, paskelbs rezultatus, paskui, jeigu trūksta, visi paskambinėsime telefonais, kad ateikite dar... Kaip tas techniškai bus įgyvendinta, ar kas nors galvoja? Ačiū.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Techniškai tikrai viskas įmanoma. Tie balsai, jeigu būtų per dvi dienas balsavimas... Iš tikrųjų balsadėžės būtų neatidaromos, būtų saugomos policijos komisariatuose, jos būtų vėl atvežamos į antrą turą. Techniškai čia viskas gerai, jeigu mes kalbame apie patį teisiškumą šito sprendimo, aš jau paminėjau. Kita vertus, jeigu mes šnekame dabar apie, sakykime, išankstinį balsavimą, vėlgi čia yra šnekama apie tai, kad jis turėtų būti nepertraukiamas. Mes gi žinome, kad jis yra vykdomas daug dienų. Jeigu šitas sprendimas nepereina, mes turėsime šnekėti, ar nereikia pratęsti išankstinį balsavimą kelioms dienoms, nes mes dabar turime trečiadienį,

ketvirtadienį, penktadienį, o... (*Balsai salėje*) Kaip? (*Balsas salėje: „Pas ką raktai bus?“*) Pas savivaldybės policijos komisara. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega, jūs atsakėte į jums užduotus klausimus. Motyvai.

A. Širinskienė – nuomonė už.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tikrųjų norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kad Teisės departamentas prieštaravimo Konstitucijai nematė. Lygiai taip pat nematė prieštaravimo Konstitucijai tie patys konstitucinės teisės ekspertai, kurie dabar kalba kitaip. Darbo grupės posėdžiuose jie dalyvavo ir puikiai matė, kad bus dviejų dienų referendumas su savaitės tarpu, ir nuo kovo mėnesio pastabų taip pat neturėjo. Pastabos atsirado tik paskutiniu momentu, kas irgi kelia klausimų.

Mes turėjome precedentą (atsakant į klausimą dėl nepertraukiamumo), tai dvi dienas vyko stojimo į Europos Sąjungą referendumas, lygiai taip pat naktį balsavimas nevyko, balsavimas buvo pertrauktas. Tai šiuo atveju vėlgi tie konstitucinės teisės ekspertai galbūt nori pasufleruoti tokią prorusišką mintį, kad gal abejokime ir tuo referendumu. Aš tikrai nematau pagrindo juo abejoti, manau, tikrai yra visos galimybės kreiptis į Konstitucinį Teismą. Man labai apmaudu, kad iš neišsigilinusių Seimo narių, kurie tikriausiai neskaitė projekto, nuskambėjo mintis, kad čia vos ne okupacijai atveriamė kelius, kad čia kyla kažkokie pavojai.

Jokie pavojai nekylo, tikrai esame labai dėkingi profesoriumi V. Sinkevičiui už tą parengtą Konstitucijos pataisą, tai yra jo didžiulis darbas, kaip ir gerbiamosios I. Danėlienės, Vilniaus universiteto profesorės. Ir ten yra visi saugikliai. Tai yra tie asmenys, kurie turi NATO ar EBPO, ar Europos Sąjungos valstybių narių pilietybę, galės būti ir Lietuvos piliečiais, tiksliau sakant, išlaikyti Lietuvos pilietybę. Labai aiškiai tiek aiškinamajame rašte, tiek ir lygiagrečiai įregistruotose Pilietybės įstatymo pataisose yra pasakyta, kad netgi tais atvejais, jeigu Rusija taptų EBPO nare, Rusijos piliečiai negalėtų Lietuvos pilietybės turėti.

PIRMININKĖ. Kolege, laikas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Manau, tikrai turime visus saugiklius ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. M. Majauskas – nuomonė prieš.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Beveik iš tikrųjų įtikino A. Širinskienės komentarai, kad viskas čia gerai, bet vis dėlto skaitau teisės ekspertų ir Konstitucijos žinovų pastabas, ir niekaip, nei jūs, nei gerbiamasis pranešėjas R. Karbauskis neatsakė į tris pagrindinius klausimus, tris pagrindines problemas, kurias iškėlė Konstitucijos žinovai. Aš jas pakartosiu.

Pirma sakė, kad referendumas negali būti pertraukiamas. Referendumo nepertraukiamumas yra labai svarbus momentas, ir jeigu mes išdaliname į dvi skirtingas dienas, yra tarpas tarp tų dienų, čia atsiranda problema, ir kol kas neišgirdome jokio paaiškinimo, kaip tai būtų išsprendžiama.

Antra problema yra asmenų lygiateisiškumas, tai reiškia, kad balsuojantieji prieš dvi savaites turės vieną informaciją, po dviejų savaitių balsuojantieji jau turės papildomą informaciją. Tai gi lygiateisiškumo principas bus pažeistas.

Ir trečias dalykas, tai yra reikalavimas iš karto skaičiuoti balsus. Gerbiamasis E. Pupinis pakartojo tą klausimą, aš jau trečią kartą jo klausiu ir keliu, bet mes aiškaus atsakymo neturime. Tai, kol neturime atsakymo į tuos klausimus, šiandien mes balsuotume už ir panašų, kad balsuosime už įstatymą, kuris jau žinoma *a priori*, kad prieštarauja Konstitucijai, arba yra labai didelė tikimybė, kad jis prieštarauja. Aš kviečiu labai rimtai susimąstyti kolegas, įstatymų leidėjus, ar iš tikrųjų mes esame pasiruošę dar ir dar kartą paminti Konstituciją tokiais sprendimais.

Antras dalykas, kuris yra be galo svarbus, taip mes diskredituojame visą pačią dvigubos pilietybės idėją. Man atrodo, absoliuti dauguma Seimo narių tiki ją, nori, kad tokia dviguba pilietybė būtų, bet tokiomis kavalerinėmis iniciatyvomis viena po kitos, kurios arba vetuojamos, arba teisės ekspertų kritikuojamos, mes diskredituojame visą referendumo idėją ir visą procesą. Kviečiu atsipeikėti ir rimtai susimąstyti, ar mes tokiomis priemonėmis pasieksime rezultatą.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame po pateikimo dėl Seimo nutarimo „Dėl privalomojo referendumo Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo“.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 55, prieš – 8, susilaikė 16. Pritarta po pateikimo.

Skelbiu pagrindiniu Teisės ir teisėtvarkos komitetą, papildomas nėra numatytas. Siūloma svarstyti spalio 9 dieną. Ar galime bendru sutarimu tam pritarti? Galime. Dėkoju.

Kitas darbotvarkės... (*Balsas salėje*) Prašau? Matyt, tada, kada bus priimta.

13.20 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1680, Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1681, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1682, Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1683, Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 16 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1684, Administracinių nusižengimų kodekso 93 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1685 (*pateikimas*)

Gerbiami kolegos, kviečiu G. Burokienę pateikti Seimo rinkimų įstatymą ir su juo susijusius. Jų projektai Nr. XIIIIP-1680, Nr. XIIIIP-1681, Nr. XIIIIP-1682, Nr. XIIIIP-1683, Nr. XIIIIP-1684, Nr. XIIIIP-1685. Ar teisingai lydimuosius įvardinau? Prašom. Pateikimas.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Šiuos įstatymų pakeitimus paskatino ESBO ODIHR rinkimų vertinimo misijos stebėtojai, kurie 2016 metų spalio mėnesį stebėjo Seimo rinkimus. Pagal jų ataskaitą mes bandėme parengti įstatymo projektą, kurį šiandien ir pristatau.

Taigi projekto tikslas – sudaryti galimybes būti stebėtoju kiekvienam Lietuvos Respublikos piliečiui, turinčiam rinkimų teisę. Toliau, konkrečiai apibrėžti terminą, iki kada savarankiškas ar atstovaujamas politinės kampanijos dalyvis gali pervesti lėšas į savo sąskaitą; suvienodinti nuostatas tikrinant, ar auka atitinka teisės aktų, reglamentuojančių politinės kampanijos finansavimą ir finansavimo kontrolės reikalavimus... O tiksliau, detalizuojame rinkimų stebėtojo statusą, praplečiame subjektų, galinčių siūlyti rinkimų stebėtojus, ratą. Nevyriausybinėms organizacijoms ir rinkimų komitetams suteikiame tokias pat teises kaip politinėms partijoms ir kandidatams. Detaliau reglamentuojami rinkimų stebėtojų protestai ir skundai, nustatoma, kad už rinkimų stebėtojų pasirengimą vykdyti stebėtojo veiklą atsako jį pasiūlęs subjektas.

Keičiame Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo straipsnį. Atsižvelgiant į tai, kad politinės kampanijos dalyviai turi padengti savo skolinius išsipareigojimus, užpildoma teisinė spraga nustatant, kad savarankiškas ar atstovaujamas politinės kampanijos dalyvis į atitinkamą savo sąskaitą gali pervesti lėšų prisiimtiems išsipareigojimams padengti iki politinės kampanijos ataskaitos pateikimo. Reglamentavimas, kas nelaikoma politine reklama, papildomas nuostata, kad politine reklama nelaikoma pagal nustatytus reikalavimus viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programą. Taip pat nustatome, kas yra mažos aukos dydis. Atsižvelgiant į tai, kad ne visi asmenys, aukojantys didesnes kaip 12 eurų aukas, žino, kad jie turi Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti turto deklaraciją ir yra baudžiami pagal Administracinių nusižengimų kodeksą, ta prievolė paliekama politinės kampanijos išdininkui.

Taip pat siūlomas pakeitimas – naikinti aukotojo administracinę atsakomybę už turto deklaracijos nepateikimą, nes registruojant auką pareiga tikrinti, ar aukotojas yra pateikęs turto deklaraciją, nustatoma politinės kampanijos išdininkui, kuris už savo pažeidimus atsako pagal Administracinių nusižengimų kodeksą.

Tai būtų trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Trys Seimo nariai nori paklausti. Pirmasis – E. Pupinis. Ruošiasi M. Puidokas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėjau paklausti gerbiamos komiteto pirmininkės, ar tos rekomendacijos privalomos, ar ne? Iš tikrųjų mes daugiausia problemų turime ne dėl to, kad mes nevykdome, bet paprasčiausiai dėl pasikeitimo įvairių teisės aktų mes patys pasimetame. Keičiame, keičiame ir po to kaip ir nusistovi tam tikra tradicija, o mes pradedame daryti klaidas ir tada patys kenčiame, visi sako, pažeidimas atsirado, nors ankstesniame variante tas pažeidimas nebūtų traktuojamas. Iš tikrųjų ar privaloma, ar ne? Ar tikrai esate įsitikinę, kad būtinai mums kiekvieną kartą reikia keisti savo teisės aktus, nes tų problemų kaip ir nebuvo? Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Nenorėčiau sutikti, kad problemų nebuvo. Kai kurių problemų tikrai buvo. Kaip jūs ir pats pasakėte, tai yra rekomendacinio pobūdžio. Mes tiesiog peržiūrėjome, tikrai čia nėra... visos, kurios jau pateiktos, atsižvelgta į visas problemas, iškeltas rekomendacinio pobūdžio. Tiesiog mes pasižiūrėjome, kur tikrai yra spragų, ir tas spragas bandėme užpildyti. Manau, kad mums visai neblogai pavyko.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Puidokas. Ruošiasi A. Vinkus. Įdėkite kortelę. Įdėjote, ačiū.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų, koku būdu planuojama nustatyti stebėtojų atstovavimo kvotas siekiant, kad panašią veiklą vykdančios nevyriausybines organizacijos galėtų atstovauti kuo platesniam rinkėjų ratui?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kaip žinote, iki šiol tik „Baltosios pirštinės“ iš nevyriausybinių organizacijų dalyvavo, nėra labai daug norinčių dalyvauti, bet jūsų klausimas yra geras. Taip pat ši pastaba yra iš Teisės departamento, manau, kad mes komitete ją apsvarstysime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia gerbiamas A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Ponia Burokiene, aš labai trumpai. Matome, kad nepakankamai aiškiai reglamentuoti rinkimų stebėtojų protestai ir skundai, reagavimas į juos. Ar planuojate ir kaip planuojate, kaip galvojate pakeisti tą situaciją?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog aiškiau bus reglamentuota šiame įstatyme, kad nekiltų jokių, kaip iki šiol kildavo, įvairių problemų, reglamentuosime aiškiau, kad visi galėtų pasiskaityti ir nepažeisti įstatymų.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege. Jūs atsakėte į klausimus. Motyvai. Ar M. Puidokas nori kalbėti už? Prašau.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Šiuo metu, kaip žinote, vykstant tiek agitacinei kampanijai, tiek rinkimams, mums iškyla daug nesklandumų, neaiškumų, vis dar palikta daug erdvės nesąžiningumui rinkimų dalyvių ar rinkėjų atžvilgiu. Džiugu, kad šiuo projektu pateikiami, mano nuomone, iš tiesų svarbūs su rinkimais susiję patikslinimai. Atkreipčiau dėmesį į galimybę praplėsti sąrašą subjektų, kurie gali siūlyti stebėtojus, taip pat atsiranda galimybė aktyviau į veiklą įsitraukti įvairioms nevyriausybiniams organizacijoms. Tai tikrai teigiamas pakeitimas. Teigiamas projekto bruožas, kad pagaliau yra reglamentuota, kas yra nelaikoma politine reklama, t. y. kad politine reklama nelaikoma viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacija apie rinkimų programas. Mano nuomone, tai suvienodins galimų pažeidimų traktavimą ir nebus nereikalingai apkrautos kontroliuojančios institucijos. Projekte aiškiau reglamentuoti politinės kampanijos dalyvių finansiniai išpareigojimai ir ataskaitos. Todėl kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kitą nuomonę turi ir kalbės Eugenijus Pupinis. Atsiprašau, Edmundas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, daugelį mes taip ir vykdėme, bet buvo ir problemų. Buvo problemų kai kurių politinių organizacijų, kurios nesugebėdavo laiku atsiskaityti, iki rinkimų pabaigos, ir jos turėdavo problemų. Bet asmeniškai tie, kurie rinkimuose dalyvavo individualiai, tai taip ir būdavo, kad visas skolas padengdavo iš anksto ir paskui priduodavo atskaitą Vyriausiajai rinkimų komisijai. Dabar tik tai parašyta. Nežinau, ar verta viską surašyti, ar verta keisti žaidimo taisykles kaskart, nes paskui mes patys susipainiojame, prisirašome to, kas neįgyvendinama, ir turime dėl to problemų, kurias paskui vėlgi įstatymais ar kaip nors kitaip bandome taisyti. Nemanau, kad taip dažnai įstatymus reikėtų keisti, kiekvieną nurodytą pastabą rekomendacinio pobūdžio. Aš tikrai susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Balsuojame po pateikimo dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1680 ir lydymųjų projektų – iki projekto Nr. XIIIIP-1685.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta įstatymų projektams nuo projekto Nr. XIIIIP-1680 iki projekto Nr. XIIIIP-1684.

Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1685 kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma juos visus svarstyti spalio 16 dieną. Galime bendru sutarimu pritarti tokiems pasiūlymams? Dėkoju.

Kviečiu S. Jovaišą pateikti Seimo rinkimų įstatymo 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2228. (*Balsai salėje*) Kolegos nėra. Pasiūlymas?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Laba diena, iš tikrųjų kolega dėl...

PIRMININKĖ. A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). ...dėl skubaus iškvietimo prašė atidėti, jeigu galima, po pietų.

13.29 val.

Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 papildymo 79 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-927(2), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. XII-966 papildymo 92 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-928(2), Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 papildymo 99 straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-929(2), Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 98 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-930(2) (pateikimas)

PIRMININKĖ. Gerai, sutarėme. Kviečiame R. Tamašuniene pateikti įstatymų projektus Nr. XIIP-927, Nr. XIIP-928, Nr. XIIP-929, Nr. XIIP-930. Visus keturis įstatymų projektus, nes jie yra lydintys vienas kitą.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Gerbiami kolegos, gerbiama pirmininke, yra teikiami įstatymų projektai į Lietuvos Respublikos prezidentus, savivaldybių tarybas, Seimą ir Europos Parlamentą rengimo ir vykdymo tvarkos ir siūloma, kad ta tvarka nebūtų keičiama likus mažiau nei vieniems metams iki rinkimų, išskyrus atvejus, kai būtina pašalinti įstatymo ar jo dalies prieštaravimą Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Tie įstatymų projektai buvo parengti pirmiausia remiantis ESBO ataskaitos pasiūlymais. Aš noriu pacituoti. 2012 metų ataskaitoje apie Lietuvos Seimo rinkimus yra parašyta taip, kad „paminėtos Rinkimų įstatymo nuostatos, o ypač nuostatos, reglamentuojančios rinkimų sistemą, rinkimų komisijų narysčių ir rinkimų apygardų ribas, neturėtų būti keičiamos likus metams iki rinkimų arba turėtų būti įrašytos į Konstituciją ar kitą už paprastą įstatymą viršesnę teisės aktą“. Tai yra iš tikrųjų pateikiama remiantis Venecijos komisijos Gerosios rinkimų praktikos kodekso nuostatomis. Manytume, kad vis dėlto mes išvengtume tokių politizuotų sprendimų ir taip pat rinkimų lūkesčių, kad vis dėlto politinės partijos turi interesą keisti rinkimų įstatymus, palankius jiems, ir tai suponuoja taip pat nepasitikėjimą rinkimų sistema. Be abejo, tai suteiktų daugiau aiškumo, kaip galima startuoti ir kaip pradėti rinkimų kampanijas, tarkim, savivaldų rinkimuose rinkimų komitetams, kurie neturi politinių partijų, bet taip pat turi konstitucinę teisę būti renkami. Todėl siūlome įtvirtinti.

Šiuo metu tik Europos Parlamento rinkimų įstatyme yra nuostata, kad keisti galima likus ne mažiau kaip šešioms mėnesiams, išskyrus tuos mano minėtus atvejus, o kituose įstatymuose nėra jokios nuostatos. Kaip tvirtino Vyriausioji rinkimų komisija, yra nerašyta taisyklė, kad nieko jau nekeičiama ar likus keturiems, na, penkiems geriausiu atveju mėnesiams iki rinkimų. Mano požiūriu, vis dėlto tai reikėtų įtvirtinti dėl tų minėtų mano argumentų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji kolege. Nori paklausti keturi Seimo nariai. E. Pupinis. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, ką tik G. Burokienės buvo siūlymai kaip tik dėl rinkimų keitimo. Tai iš tikrųjų, jeigu jūsų teisės aktas būtų priimtas, tai iš esmės visų reguliavimo teisės aktų su komisijomis nebūtų galima priimti, kiek suprantu. Iš tikrųjų sveikinu tokį siūlymą, bet, aišku, galbūt galėtų būti ir dar didesni terminai, nes, kaip ir sakiau, vis dėlto rinkimų organizavimas yra nepaprastas dalykas ir žmonės turi gerai žinoti tuos visus reikalus ir kuo mažiau keitinėti. Ar nemanote, kad vis dėlto pakeitimai pagal rekomendacijas pridaro nemažai problemų?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Iš tiesų ir patys pakeitimai, kaip jūs ir minėjote, suponuoja, kad vis dėlto kiekvienais rinkimais mes bandome tą paklodę patempti į savo pusę, dažniausiai palankią didžiosioms partijoms, kurios dominuoja tuo metu valdžioje. Mano įsitikinimu, kad, vis dėlto išskaidrinant pačią rinkimų sistemą ir suteikiant daugiau aiškumo, nustatyti konkretūs terminai, iki kada negalima pakeisti, suteiktų daugiau ir pasitikėjimo, ir nepažeistume taip pat politinės kampanijos dalyvių teisėtų lūkesčių, nes dabar mes planuojame vienaip, o, pasirodo, Seimas ima ir pakeičia kitaip ir iš tikrųjų yra sudėtinga ir rinkimų kampanijų dalyviams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Kupčinskas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju. Gerbiama Rita, jau šiandien jūs, kaip frakcija, išgelbėjote Lietuvos demokratiją kai kuriais balsavimais. Tai ačiū už tai ir ačiū už šitą šviežaus oro gūšį. Labai sveikintina iniciatyva, ypač jums kartu dirbant su manimi ir kitais kolegomis Europos Taryboje, matant kitų šalių blogąją praktiką organizuojant rinkimus. Galime pasidžiaugti, kad Lietuvoje jie tikrai vertinami demokratiškai.

Vienas konkretus klausimas. Čia jau buvo įprasta praktika, kad Seimo Pirmininkas siūlo ypatingos skubos tvarka priimti įstatymus. Tai atsiliepiant į tai, ką E. Pupinis sako, gal vis dėlto prašykime, kad Seimo Pirmininkas imtųsi šito įstatymo priėmimo ypatingos skubos tvarka, nes matau, kad svarstymas numatytas tiktai spalio 16 dieną, o tai reiškia, kad iki tol dar bus pakeista daug rinkimų įstatymų labai norint?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Iš tikrųjų dėl mano siūlomo termino tai jau yra pavėluota, nes jeigu pirmieji rinkimai vyks kovo mėnesį, 2019 metais mūsų laukia treji rinkimai, tai įstatymo nuostatos šiems rinkimams, mano įsitikinimu, neįsigaliojotų. Bet taip pat galima įtvirtinti dažniausiai nekeičiamą terminą. Aš tik truputį galbūt kilstelėjau tą kartelę, remdamasi ESBO rekomendacija, kuri yra aukštesnio dabar lygio negu dažniausiai Europos Sąjungos ar demokratinėse valstybėse organizuojamose rinkimų tvarkose. Dažniausias terminas yra pusė metų, taip yra iš tikrųjų, bet manau, kad vis dėlto reikėtų pradėti daryti taip, kaip siūloma ir kas veikia geriausiai, jau į konkrečių specialistų ir kvalifikuotų ekspertų nuomonę atsižvelgiant.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Kupčinskas. Ruošiasi A. Strelčiūnas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji kolege, kaip tik jūs ir paminėjote paskutiniaisiais sakiniais, ir sakėte, kad nuo šešių mėnesių pradedama ta kartelė. Kaip ir lengvojoje atletikoje, na, sportininkai nepradedą nuo aukščiausių kartelių peršokti, vieną ar kitą lygmenį įveikti ir, sakykim, rekordus fiksuoti. Man atrodo, kad rinkimais didžiausias susidomėjimas vyksta likus pusei metų. Be to, Seimas posėdžiauja ir pavasario, ir rudens sesijoje, ir jeigu žiūrėsime į dabar artėjančius rinkimus, man atrodytų, šešių mėnesių laikotarpis tikrai būtų pakankamas. Pradėkite gal nuo tos žemesnės kartelės, kuri būtų tikrai logiška. Bet jeigu numatytume metų laikotarpį, man atrodo, jisai būtų kaip tik nelogiškas, nes keičiasi, kinta ir su tuo susijęs gyventojų skaičius, sakykim, savivaldybių tarybų narių skaičius, ir t. t. Atsiranda neatidėliotinų sprendimų, kurie tiesiog yra būtini priimti. Ar jums neatrodo dėl šešių mėnesių, kad ta žemesnė kartelė pradžioje būtų geresnė, negu iš karto imti maksimumą?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Yra toks posakis: „Rinkimai pasibaigė – rinkimai prasideda.“ Iš tikrųjų dažniausias periodas yra ketveri metai tarp rinkimų, tai iš karto po rinkimų Vyriausioji rinkimų komisija rengdama ataskaitą, vertindama ir ESBO rekomendacijas, ir stebėtojų pastebėtas klaidas, turi pakankamai laiko pasiręngti kitiems rinkimams.

Mano siūlymas yra metus iki rinkimų nekeisti, bet mes dar turime visus trejus metus, kuomet dar galima pažiūrėti ir į demografines tendencijas, ir apygardų ribas, jeigu toks poreikis būtų keisti. Visa tai lieka, bet likus metams... Prezidento rinkimai. Mes jau kalbame senokai apie Prezidento rinkimus Lietuvoje. Ir dabar, jeigu mes pakeisime, tarkime, likus keturiems, penkiems mėnesiams pradėsime ką nors keisti rinkimų tvarkoje, tai taip pat galime išeliminuoti arba apsuninti kandidatų dalyvavimą rinkimų kampanijoje. Mano požiūriu, tai būtų nedemokratiška mažiausiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji pranešėja, aš irgi palaikyčiau gerbiamojo A. Kupčinsko pasiūlymą, kad pusė metų tikrai realus terminas, kada yra susidomėjimas bet kokiais rinkimais, ir tikrai būtų kaip kompromisinis. Ar jūs palaikytumėte tokį pasiūlymą?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Žinote, pas mus Seime truputį kitaip veikia, negu minėjo gerbiamasis A. Kupčinskas, kad mes pradedame nuo mažesnio starto ir veikiame kitaip. Seime dažniausiai mes užmetame daugiau ir po to susitaikome su mažesniu rezultatu. Ir taip veikia pas mus Lietuvoje dažniausiai teikiamų įstatymų visas turinys ir paskui sprendimų priėmimo logika. Be abejo, bent jau įtvirtinti pusę metų visuose įstatymų projektuose tai būtų tas minimumas, ma-

no požiūriu, šio įstatymo projektu, bet aš galvoju, kad mes galime atsižvelgi į rekomendacijas ir vis dėlto startuoti nuo aukščiau iškeltos kartelės, t. y. nuo metų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte į visų kolegų klausimus. Motyvai. Gal galime bendru sutarimu ir nekalbame? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikalaujate balsuoti. Balsuojame. Ačiū už supratimą, kad nekalbame dėl motyvų, nes jau turėjome galimybę paklausti. Dėkojame.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 66, prieš nėra, susilaikė 13. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti spalio 16 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju.

Gerbiami kolegos, S. Jovaiša buvo paskelbtas, kad jis jau kviečiamas pristatyti įstatymo projektus, bet jo nebuvo salėje. Ar galime dabar leisti? Aš manau, suspėsime visi laiku. Gerbiamas Sergejau, G. Burokienė labai nuoširdžiai sutinka su tuo, kad jūs pavėlavote, bet jūs buvote pirmas užrašytas. Tad prašau labai operatyviai.

13.40 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2228(2), Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2229(2), Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo Nr. IX-1837 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2407 (pateikimas)

Seimo rinkimų įstatymo projektai Nr. XIIIIP-2228, Nr. XIIIIP-2229 ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2407. Prašom pateikti.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke ir kolegos, už sudarytą galimybę. Aš, atsižvelgdamas į jūsų nuomonę ir į Teisės departamento pastabas, teikiu šitų įstatymo pakeitimų antrą variantą. Labai trumpai, tikrai sušvelnintas variantas. Kandidatai, kurie kandidatuoja į savivaldybių tarybas, į Seimą ir, pridėdame pagal jūsų pageidavimą, Europos Parlamentą, turi įrašyti į savo kandidato anketas, ar turėjo kokių nors pažeidimų, kuriuos nustatė VTEK'as.

Kodėl aš tai teikiu, dar kartą priminsiu. Per dvejus metus iš tiesų drastiškai pakilo tokių pažeidimų skaičius, o nuo 2015 iki 2017 metų – apie šešis kartus. Tad čia būtų priminimas rūpestingiems rinkėjams pažiūrėti, kas tinkamas, kas sąžiningiau atlieka savo pareigas ir užpildo reikalingas deklaracijas ar kitus teisės aktus. Tai yra toks mano papildymas, ir aš manau, kad eidami skaiद्रumo keliu vis dėlto turėtume teigiamai vertinti tokius siūlymus ir įrašyti apie savo nuodėmes. Jos galioja trejus metus nuo paskutinio padarymo. Tad tie, kurie kažkada buvo bausti, jiems neprivailoma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Skardžius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų kai kada būna įvairių nusižengimų, kuriuos nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Vienas, pakankamai grubus, tarkime, iš tikrųjų vertas didelio dėmesio, bet būna ir tokių, kad, pavyzdžiui, tarybos narys neišėjo balsavimo metu iš salės, ir kažkoks jo giminaitis atkapsto interesus. Žmogus kai kada netyčia padaro klaidą, bet įrašymas yra esminis, svarbus, kadangi žmogus ir pats nesupranta, kas yra Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. O jeigu jau nubaustas, tai jis jau ir niekam tinkamas. Ar neturės per didelės įtakos kai kurių žmonių, netyčia padariusių klaidą, tolimesniems rinkimams, dalyvaujant tarybose?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Kaip minėjau, rūpestingi rinkėjai išsiaiškins, jeigu norės, koks tai buvo pažeidimas. Tiesiog toje eilutėje bus įrašyta, kad kažkas yra tokio padaryta. Jeigu labai įdomu, prašom ieškoti, žiūrėti ir susipažinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi A. Strelčiūnas.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Gerbiamas kolega, jūs nesiliaujate stebinęs. Kai kolegos Seimo nariai teikė įstatymo projektą, kad neleistų savivaldos rinkimuose dalyvauti už korupciją teistiems asmenims, jūs balsavote, kad leistų. Bet staiga prilyginate VTEK'ą teismo nuosprendžiui, kad žmogus yra teistas. VTEK'as nėra teismas, gerbiamasis kolega. Kitos institucijos, tokios kaip Seimas, turi savo savivaldos struktūras, kurios aiškiai nagrinėja savo narių pažeidimus, jie net neturi

darbo santykių šiuo atveju, kad ir prilyginami valstybės tarnautojams Seimo nariai, eidami savo pareigas. Todėl prilyginti VTEK'o pažeidimą, kai VTEK'as pasisako dėl blogai užpildytos deklaracijos ir t. t., teismo nuosprendžiui, kad žmogus buvo nuteistas be apeliacinės institucijos?.. Jūs juokaujate, ar ką?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Bet jūs, kolega, čia taip įmantriai išdėstėte, tarsi nebūtumėte pildę nė karto anketos. Ten juk yra apie teistumą taip pat eilutė, kur jūs įrašote arba ne. Ar aiškiai atsakiau?

PIRMININKĖ. A. Strelčiūnas klausia.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, vis dėlto aš tam projektui negalėsiu pritarti, nes Vyriausioji rinkimų komisija... Jeigu būtų šiuurkštus pažeidimas, tai galima, bet jeigu čia žmogus ne laiku užpildė deklaraciją ir būtinai reikia įrašyti, tikrai šitam projektui negalima pritarti.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jūsų valia, bet ar mes einame tuo keliu, kad sąžiningai, jausdami pareigą, sutvarkome viską, kas priklauso, tiesiog įrašome, viską deklaruojame? Ar kiekvieną kartą mes turime per VTEK'ą, per viešąsias informavimo priemones sužinoti, ką vienas ar kitas politikas padarė? Tai aš jau aną kartą pristatydamas sakiau – čia yra tarsi žadintuvo skambutis, tau primins. Pavyzdžiui, rinkimų ciklas yra ketveri metai. Gal tu atėjai pirmą sykį kažko išsiblaškęs, kažko nežinai, pirmus metus tu neužpildei, tave nubaudė. Bet tai kitam ciklui jau nebegalios, jei tu atkreipsi dėmesį ir nebedarysi tokių dalykų. Pakeiskite savo nuomonę. Aš manau, kad čia yra visiškai logiškas siūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas, prašom klausti. Ruošiasi V. Kravčionok.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Matyt, gerbiamas Sergejau, reiktų padaryti skirtumą tarp to šiuurkštus ar toks techninis nustatytas – arba esminis, arba tik techninis. Pavėlavo penkias dienas deklaruoti, nežinau, kaip tą galima būtų anketoje surašyti.

Tačiau mano klausimas toks: ar jūs nematytumėte galimybės formuluoti klausimą kitaip, kiek kartų per paskutinius trejus metus buvote pripažintas pažeidęs? Nes... (*Balsai salėje*) Ne, kad klausimas skambėtų taip: kiek kartų? Nes, pavyzdžiui, A. Kubilius – vieną kartą, tuo tarpu R. Karbauskis, atrodo, ne vieną kartą. Tai parašyti ne, ar buvai pripažintas, bet kiek kartų buvai pripažintas?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Galimas, aišku, ir toks variantas svarstymo metu. Bet aš jau minėjau, rinkėjas, kuris tikrai labai domisi, suras VTEK'o medžiagą ir sužinos, kiek kartų ir už ką. Aš tiesiog įpareigočiau šiais įstatymų projektais, kad būtų kreipiamas rimtesnis dėmesys į savo pareigų atlikimą, ir tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Kravčionok klausia paskutinė.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Aš noriu paklausti, jei kandidatas yra teistas pagal Baudžiamąjį kodeksą ir pažymi anketoje, paskui sąrašuose, kur rinkimų apylinkėje kabo, yra pažymėta prie pavardės, kad teistas pagal Baudžiamąjį kodeksą, jeigu nenurodo, tai yra išbraukiamas iš sąrašų. Dėl VTEK'o sprendimo jūs tą patį siūlote, kad būtų įrašyta, ar tik anketoje užtenka šito, jūsų nuomone?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Visiškai užtenka anketoje, nes visos labai viešai prieinamos ir aš dar sykį sakau, tas, kuris renkasi ir nežino, kaip pasirinkti, paprasčiausiai gali ignoruoti bet kokį įrašą, jei jam tas politikas vis tiek patinka. Bet jei jis ieškos, norės pasižiūrėti, jis ras tą įrašą. Čia nėra kas nors tokio, kad jau statoma prie sienos, tiesiog yra daugiau pareiga politikams atlikti savo pareigas ir rūpestingai tą daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsakėte į visų kolegų klausimus. Motyvai. Gal galime?.. Ar A. Skardžius būtinai nori kalbėti?

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Pirmininke, aš labai trumpai, tada siūlyčiau surašyti ir kelių taisyklių pažeidimus, greičio viršijimą, perėjimą per perėjas – vis tiek administracinis nusižengimas, kodėl mes išskiriame tik vieną dalį? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Starkevičius – prieš.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Tikrai aš būsiu nuoseklus, nes gerbiu Sergejų, jis per praėjusią sesiją teikė lygiai šį klausimą, ir tada mes pataisai nepritarėme, nes vis dėlto yra... Aš suprantu, jeigu esi teistas, būtinai įrašyk dėl VTEK'o, jeigu žmogus pamiršo ką nors deklaruoti, susirašyti

tuos visus pažeidimus. Mano manymu, yra kur kas rimtesnių pažeidimų, kas čia prieš tai nuskambėjo, tai Kelių eismo taisyklių pažeidimai, galbūt šiurkštūs, teisės atimtos, tai didesnę pavoju keli visuomenei, nei ką nors pamiršai, nedeklaravai ir vėliau pasitaisi. Dar Etikos ir procedūrų komisijos yra... buvusiems Seimo nariams, reikėtų juos dar atidžiau žiūrėti ir surašyti tuos pažeidimus, kurie buvo svarstyti ir Seimo Etikos ir procedūrų komisijoje. Mes prieisime iki to, kad anketos, kurias užpildysime, bus labai ilgos, plačios ir galų gale jų niekas neskaitys.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame dėl Eugenijaus... Sergejaus pateiktų Seimo rinkimų, Savivaldybių tarybų rinkimų ir Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymų projektų po pateikimo.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 20, prieš – 2, susilaikė 54. Po pateikimo nepritarta.

Ar gražiname tobulinti, ar atmetame? Gražiname tobulinti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas balsuoja už, gražinama tobulinti, kas spaudžia mygtuką „prieš“ – atmetama.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 26, prieš – 46. Įstatymų projektai atmeti.

13.52 val.

Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1677, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 11 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1678 (pateikimas)

Kviečiu G. Burokieneį ir kartu prašau kolegų leisti pateikti projektą Nr. XIIIIP-1677 ir jį lydintį projektą Nr. XIIIIP-1678. Tikriausiai sutarsime baigti rytinį posėdį, po to pristatyti, pateikti ir Vietos bendruomeninių organizacijų įstatymo projektą. Prašau, kolege.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Įstatymas buvo inicijuotas, nes kai prasidėjo tiesioginiai merų rinkimai, nebuvo grįžta prie šio įstatymo, todėl atsirado politinių įtampų tarp savivaldybių merų ir tarybų. Daugeliu atvejų nebuvo randama kompromisų sprendžiant aktualius vietos savivaldos klausimus, tokius kaip mero pavaduotojo ar savivaldybės administracijos direktoriaus skyrimas, savivaldybės tarybos kontrolės komiteto ir komisijų sudarymas. Savivaldybės institucijoms negalint sklandžiai funkcionuoti, gali iškilti laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo poreikis. Šiuo įstatymu yra koreguojamos, reguliuojamos visos su tuo susijusios bėdos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Martinėlis. Prašom.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Šiuo įstatymo pakeitimu procedūrinius dalykus sprendžiate, bet patirtis rodo, kad pats tiesioginis valdymas per du mėnesius neišrinkus kontrolės komiteto, vicemero, kontrolės komiteto pirmininko paprasčiausiai nepaskelbiamas. Ten važiuoja viceministrai, nori opoziciją su pozicija sutaikyti. Aš norėčiau paklausti. Ar per tuos du mėnesius neišrinkus tam tikrų valdininkų privalomai bus skelbiamas tiesioginis valdymas, ar čia vėl interpretacijų gali būti ir laukiama kelis mėnesius?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Šiame įstatymo projekte dabar nenumatoma, bet jūs labai gerą pastabą pasakėte. Manau, kad per svarstymus komitete mes tikrai atkreipsime dėmesį ir pabandydysime šitą problemą išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Goda, dėl visų reglamentavimo trūkumų pašalinimo būtų galima pritari, tačiau, kaip suprantu, jūs siūlote panaikinti tiesioginio valdymo terminą, neapsiriboti šešiais mėnesiais, o numatyti neribotą terminą, o kai jau valdžia susimylės, tada priimti sprendimą. Teisingai jus suprantu, taip?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Taip.

E. GENTVILAS (LSF). Tada aš primenu, toks buvo vaikinys A. Smetona, kuris 1926 metais pasakė: laikinai sustabdoma Seimo veikla, parlamento veikla, ir tas laikinai tęsėsi dešimt metų – iki 1936 metų. Ar čia koks nors yra Lietuvoje dabar vaikinys, kuris irgi panašiai norėtų taip, na, iki kažkada, neribotai? Štai, jeigu jūs nepakeičiate tos nuostatos, aš tikrai nebalsuosiu už tą projektą.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad tiesioginis valdymas negali trukti ilgiau kaip šešis mėnesius, išskyrus, jeigu tai yra prieš pat tarybos pabaigą, yra likę mažiau kaip vieni metai. Tai yra vis dėlto tas terminas, manau, kad mes dar atkreipsime dėmesį ir į jūsų pastabą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū, gerbiamoji kolege. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Prašau balsuoti dėl G. Burokienės pateiktų įstatymų projektų Nr. XIIIIP-1677 ir Nr. XIIIIP-1678 po pateikimo.

Skelbiu balsavimo rezultatus. Balsavo 67 Seimo nariai: už – 55, prieš – 1, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir siūloma svarstyti lapkričio 13 dieną.

13.57 val.

Vietos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2402 (pateikimas)

G. Burokienę dar kviečiu į tribūną. Liko vieno šio rytinio posėdžio įstatymo projekto pateikimas – Vietos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2402.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai vietos bendruomeninėms organizacijoms, manau, yra didelė diena šiandieną, nes pirmąkart Seime yra pateikiamas jų organizacijų plėtros įstatymo projektas, kuris būtent reglamentuos pilietinės visuomenės ir vietos savivaldos elementą kaip svarbų vietos bendruomenėms. Tai pažymės jų išskirtinumą, jų veiklos išskirtinumą ir, aišku, reglamentuos vietos bendruomeninių organizacijų veiklos politikos formavimą ir įgyvendinimo principus bei valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimą su vietos bendruomeninėmis organizacijomis. Taip pat bus įkurta Nacionalinė vietos bendruomenių taryba, kuri ir koordinuos, taip pat savivaldybėse bus, kaip ir dabar neoficialiai veikia, bet jau bus įteisintas organizacijų tarybos sudarymas.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege. M. Puidokas klausia jūsų. Ruošiasi A. Vinkus.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų labai puikus ir reikalingas projektas. Labai daug tenka bendrauti su bendruomenėmis. Klausimas būtų: kokios pagrindinės priemonės, numatytos projekte, jūsų manymu, padės vietos bendruomenių ir valstybės bei vietos savivaldos institucijų bendradarbiavimą padaryti efektyvesnį? Dėkui.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Iki šiol buvo spontaniškas ir tiesiog nuo savivaldybių geranoriškumo priklausantis bendradarbiavimas, o šiame įstatyme bus apibrėžta, kad tikrai turėtų būti atsiklausiama, kalbama su bendruomenėmis, derinamos pozicijos, kas liečia vietos plėtros organizacijų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Vinkus. Ruošiasi J. Baublys.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiama ponija Burokiene, kolege, ar nebūtų tikslinga, renkant Nacionalinės vietos bendruomeninių organizacijų tarybos pirmininką įvesti rotacijos principą, kuriuo vadovaujantis vienai kadencijai pirmininku būtų renkamas valstybės institucijos ar įstaigos atstovas, kitai kadencijai vietos bendruomeninių organizacijų atstovas? Tai užtikrintų, mano nuomone, objektyvesnį paritetinio principo įgyvendinimą Nacionalinės vietos bendruomeninių organizacijų tarybos veikloje.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Tai, ką jūs dabar paminėjote, gerbiamas kolega, turi Nacionalinė nevyriausybių organizacijų koalicija, tai puikiai pasiteisino. Manau, kad ši patirtis bus perimta ir įgyvendinant šį įstatymą.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys. Ruošiasi V. Ačienė.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiama pranešėja, aš manau, labai geras projektas ir labai aiškiai reglamentuoja savivaldybių vietos bendruomeninių organizacijų tarybos sudarymą ir veiklą, tačiau sakykite, ar tikrai reikia tai įstatymu įteisinti, ar negalima buvo Vyriausybės nutarimu ar kitu teisės aktu, tuo labiau kad būtent tik bendruomeninių organizacijų taryboms sudaryti tai skirta, tai neliečia vietos veiklos grupių, kitos veiklos, kodėl būtent įstatymu norite įteisinti? Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Noriu pabrėžti, kad įstatyme yra ne vien tik tarybų sudarymas, bet taip pat ir apibrėžiamos pagrindinės sąvokos, taip pat nustatoma organizacijų plėtros politika, suformavimas, įgyvendinimas, taip pat norima pabrėžti, kad bendruomenės turi pakankamai kompetencijų, kad galėtų bendradarbiauti vienodu lygmeniu su savivaldybėmis. Tiesiog dabar daugelis savivaldybių, kaip ir minėjau, iš geranoriškumo arba jas priima, arba ne. O vietos veiklos grupės yra jau pusiau valdžios ir jų negalima laikyti, kad yra nevyriausybines organizacijas,

kai 1/3 yra sudaromos valdžios institucijų. Kiek žinau, pagal ateinantį Nevyriausybinų organizacijų įstatymą jos bus išbrauktos iš nevyriausybinų organizacijų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Ačienė. Ruošiasi E. Pupinis.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Miela kolege, jūsų teikiamo įstatymo projekto esmė yra apibrėžtis, kas yra vietos bendruomenė. Apibrėžiate, kas tai yra, apibrėžiate jos veiklos sritis, tačiau, kiek aš suprantu, jinais juridiskai išlieka vis tiek asociacija. Kiek tenka bendrauti su vietos bendruomenėmis, Asociacijų įstatymas jas tiesiog riboja, jų veiklą, jų iniciatyvą, nes reikalavimai yra gana griežti palyginti, ir kaip vietos bendruomenei yra labai daug tokių pridėtinių, sakyčiau, rūpesčių. Ar nemanote kada nors kartu keisti ir Asociacijų įstatymą, išskiriant vietos bendruomenes atskirai?

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, tikrai labai geras klausimas ir labai gera pastaba. Jeigu visi gerai pamenate, 2002 metais buvo panaikintos visos kitos nevyriausybinų organizacijų formos, paliktos tik asociacijų, o tai dabar vietos bendruomeninėms organizacijoms sukelia didelių keblumų, manau, kad ir kitoms nevyriausybinėms organizacijoms, užsiimančioms daug platesne veikla negu viena sritis. Manau, kad tai yra pirmas žingsnis į būtent kitokių nevyriausybinų organizacijų formų veiklos formą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gaila, kad čia nėra tokių numatytų tiesioginių ryšių su seniūnais, nes iš tikrųjų tai labai svarbu, kad būtų koks nors mechanizmas, kad veiktų tas visas mechanizmas per seniūnaitius, toliau per seniūnus ir t. t. Tai vienas klausimas ir viena dalis problemos.

O antra dalis, ar nemanote, kad vis dėlto kur nors būtų galima apibrėžti ir finansavimą? Iš tikrųjų bendruomenės kažkada gaudavo tam tikrą finansavimą iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, buvo tam tikra tvarka. Ar nereikėtų tos dalies? Iš tikrųjų būtų smagu, kad ne tik tokios popierinės minkštosios dalys būtų įstatyme, bet ir finansavimo klausimai būtų sprendžiami. Ačiū.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai geras klausimas. Tikrai labai norėčiau, kad atsirastų finansavimo klausimo dalis, galbūt ir šitame įstatyme vėliau atsiras. Tiesiog noriu priminti, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tebetiekia bendruomenėms paramą ir ten yra Bendruomenių rėmimo programa, tiesiog jinais veikia per seniūnaitijas ir veikia truputį kitaip. Aišku, buvo geriau, kai pradėjo veikti, bet išėjo kaip visada.

Dėl seniūnaitijų norėčiau pasakyti, kad tai viena iš valdžios institucijų, kaip jau turėtų būti, ir jos stiprinimas, na, galbūt ne šito įstatymo apimtis turėtų būti, nes daugeliu atvejų dažnai seniūnaitiai kertasi su bendruomeninėmis organizacijomis ir matoma visai kitokia veikla. Seniūnaitis daugiau atsako už tą administracinę darbą, o bendruomeninės organizacijos, pradedant nuo vaikų žaidimo aikštelių iki senjorų užimtumo, rūpinasi ir asfaltavimu, ir netgi statybomis kai kuriais atvejais, o dabar netgi, kaip tikriausiai žinote, ir įdarbinimu. Tai yra daug platesnė sritis, ir manau, kad tai turėtų įstatyme ir atsispindėti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji kolege. Norinčių kalbėti prieš nėra. Gal galime nekalbėti ir bendru sutarimu sutarti pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Dėkoju. Pagrindiniu siūlau skirti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, papildomu – Kaimo reikalų komitetą. Siūloma svarstyti lapkričio 20 dieną. Dėkoju, kolegos.

Registruojamės. Rytinį posėdį baigsime padarę ištis daug. Visą rytinio posėdžio darbotvarkę apsvarstėme.

Užsiregistravo 58 Seimo nariai. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 211 STENOGRAMA

2018 m. rugsėjo 25 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Gerbiami kolegos, pradedame rugsėjo 25 dienos, antradienio, vakarinį posėdį. (*Gongas*)

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 47 Seimo nariai.

15.02 val.

Vyriausybės pusvalandis

Finansų ministro V. Šapokos pranešimas apie ES struktūrinių lėšų panaudojimą

Pirmasis vakarinio posėdžio darbotvarkės klausimas yra Vyriausybės pusvalandis, pranešimas apie Europos Sąjungos struktūrinių lėšų panaudojimą. Pranešėjas – ministras V. Šapoka. Prašom.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Pristatysiu 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimą. Tikrai visiems rūpi, kaip sekasi investuoti tas lėšas, ar yra padaryta pažanga. Pradėsiu nuo to, jog 2014–2020 metų ES investicijų programos lėšas... turime sėkmingai investicijas užbaigti iki 2023 metų. Taigi turime penkerius metus tam, kad tikrai investuotume į ateitį, o ne įsisavintume, kaip kartais būdavo, ir tikrai pasiekti teigiamų pokyčių ekonominėje, socialinėje ir kitose srityse, o ne tik pravalgyti ir užtraukti našta ateities kartoms.

Kas yra kitaip? Šituo periodu yra sutarta su Europos Komisija dėl labai konkrečių pokyčių, kuriuos turime pasiekti. Tikrai tos investicijos apima labai platų spektrą sričių. Galime matyti iš skaidrių, kad tai ir išlaidos moksliniams tyrimams, ir atsinaujinančių išteklių energijos dalis energijos balanse, laisvos darbo vietos užėmimo trukmė, globojamų vaikų, gaunančių paslaugas, bendruomenėje dalis, dalyvaujančių sveikatos priežiūros prevencinėse programose dalis ir daugelis kitų. Kitaip tariant, tai yra labai aiškiai išmatuojama, tikrai yra vertinama tiek mūsų, tiek Europos Komisijos, kaip sekasi tuos rodiklius su investicijomis pasiekti.

Kas leidžia mums tikėtis visiškai kitokių rezultatų, negu ankstesniu periodu? Tai yra nustatyti nauji kokybiniai reikalavimai. Kaip minėjau, su Europos Komisija yra suderinta labai konkretūs pokyčio rodikliai. Jeigu tie rodikliai nebūtų pasiekiami, būtų mažinamas Europos Sąjungos finansavimas. Investicinių projektų ir alternatyvų analizės atlikimas visų projektų, kurie bent kiek yra didesni, viršija 300 tūkst. eurų. Taip pat nustatyti konkretūs projektų parengtumo reikalavimai. Reikalavimai dėl Europos Sąjunga investicijų koncentracijos į vykdomas reformas – sveikatos, švietimo, inovacijų ir kitų.

Kodėl tai yra ypač svarbu? Šie reikalavimai mažina viešojo sektoriaus inerciją kurti perteklinę infrastruktūrą, kurios išlaikymas vėliau, kaip jau mes matome iš praeito periodo, tikrai krinta ne tik ant valstybės biudžeto, bet ir ant savivaldybių biudžeto pečių, o žinoma, kad tie ištekliai visuomet yra riboti.

Kalbant apie ES investicijų sutelkimą į Vyriausybės prioritetinius darbus, šioje srityje tikrai yra padaryta didelė pažanga, yra lokuota 1,2 mlrd. eurų būtent šios Vyriausybės prioritetiniams darbams įgyvendinti. Tiesiog kaip pavyzdys 2018 metais (šiomet) yra planuojama investuoti apie 200 mln. eurų į tokias sritis kaip švietimas, sveikatos apsauga, inovacijos, inovatyvi ekonomika, energijos efektyvumo didinimas ir kitos.

Jeigu pažiūrėtume, kaip sekasi dėl greičio, tikrai sparta padidėjo ir paskelbtų kvietimų ir sudarytų projektų sąrašų suma iki šių metų rugpjūčio 31 dienos jau pasiekė 5,1 mlrd. eurų, tai yra trys ketvirtadaliai Europos Sąjungos fondų lėšų. Paskirstyta projektams, kitaip tariant, sudaryta sutarčių už beveik 4 mlrd. eurų, tai – beveik 60 % Europos Sąjungos fondų lėšų. Numatoma, kad iki 2020 metų pabaigtos bus pasirašytos visos sutartys, kaip to ir reikalauja numatyta tvarka, kad galėtume investuoti iki 2023 metų.

Išmokėta lėšų suma iki tos pačios rugpjūčio 31 dienos sudarė jau daugiau negu 1,6 mlrd. eurų. Kalbant apie sritis, didžiausia išmokėjimų pažanga, vertinant nuo šių metų pradžios iki rugpjūčio 31 dienos, padaryta švietimo srityje – investuota 8 % šiai sričiai skirtų lėšų, taip pat užimtumo ir socialinės integracijos – investuota taip pat 8 %.

Pagal sutartis ir mokėjimus, jeigu palygintume su tuo pačiu laikotarpiu pernai, matytume, kad per tris ketvirčius sudaryta už daugiau nei 60 % didesnę sumą ir investuota už daugiau nei 70 % didesnę sumą. Tai aiškiai parodo, kad įgauname tikrai stabilų pagreitį, ir mokėjimai nuo šių metų sausio 1 dienos per mėnesį sudaro vidutiniškai po 50–60 mln. eurų.

Palyginti su kitomis šalimis, smarkiai lenkiame vidurkį. Panašioje pozicijoje esame kaip Estija ir lenkiame savo kaimynus latvius ir Lenkiją. Bet šiuo atveju, žinoma, turime visuomet prisiminti, kad turi būti tinkamas balansas tarp greičio ir, žinoma, investavimo kokybės.

Kalbant apie ES investicijų poveikį ir vėlgi palyginant su praėjusiu laikotarpiu, kaip įvertina išoriniai ekspertai, kad per šį laikotarpį investavus ES fondų lėšas šalies ekonomiką tai papildomai būtų sukurta daugiau negu 12,6 mlrd. eurų BVP, čia aš turiu omenyje nominalią išraišką. Vienas euras iki 2023 metų pagal šią veiksmų programą duos 1,88 euro grąžos ir bus žymiai didesnis negu praėjusio laikotarpio, kai siekė 1,38. Dėl antrinių sukuriamų efektų, jeigu pasižiūrėsime į ilgesnį laikotarpį – iki 2030 metų, vienas investuotas euras duos 2,5 euro grąžą, jeigu palyginsime su praeitu laikotarpiu, tai skirtumas yra tikrai didžiulis ir akivaizdus. 2007–2020 metų laikotarpiu sudarė vos 1,6.

Kas lemia tai, jog išoriniai ekspertai prognozuoja, kad pasieksime žymiai didesnę investicijų grąžą šiame laikotarpyje? Lemia tai, kad bendroje investicijų struktūroje žymiai daugiau lėšų negu ankstesniais programiniais laikotarpiais skirta būtent produktyviosioms investicijoms, įrenginiams, mašinoms, transporto priemonėms, moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, taip pat investicijoms į žmogiškąją kapitalą yra skirta 16,5 %. Tuo tarpu infrastruktūrai finansuoti, ką aš minėjau jau anksčiau, skirta ženkliai mažiau. Tai sudaro prielaidas pasiekti žymiai didesnę investicijų grąžą, neužtraukiant naštos ateities kartoms.

Ir, išorinių ekspertų vertinimu, vėl čia yra du pagrindiniai scenarijai, kas būtų, jeigu ES investicijų lėšos būtų tiesiog įsisavintos, neorientuotos į reformas. Tai taip, tas augimas BVP, tenkančio vienam gyventojui, artėtų prie vidurkio, bet ganėtinai lėtai. Taigi būtent reformų įgyvendinimas leis tą augimą tikrai padidinti ir reformos, kurios tą leidžia padaryti, nukreiptos į pagrindinius BVP augimą lemiančius veiksnius, tai yra užimtumo ir darbo jėgos didinimą, žinoma, našumo didinimą, investicijų skatinimą ir produktyvumo didinimą. Tai į tuos pokyčius, kaip iš ankstesnių skaidrių mes matome, iš konkrečių rodiklių, į tuos pokyčius ir yra koncentruojamos Europos Sąjungos investicijos. Trumpai būtų tiek. Matyt, turėsite klausimų.

PIRMININKAS. Dėkojame už išsamų pristatymą. Klausimus Seimo nariai užduoda pagal frazicijų dydį. Pradedame nuo opozicijos. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų svarbu, kad pajudėjo šiek tiek greičiau, tempas didesnis, tikėsimės, gal lėšos bus įsisavintos, tačiau vėl laukiame naujo periodo. (Aš į kairę nuo jūsų.) Laukiame naujo periodo. Iš tikrųjų turbūt tas investavimo periodas taip pat parodė, kad Lietuvos ekonominis išsivystymas labai netolygus. Ir vėl atrodo, kad lėšos bus panaudojamos taip, kad priartėtų centras prie regionų, bet iš tikrųjų tikrovėje išeina ne taip. Centro atotrūkis nuo regionų kai kur ypač didelis. Aš norėčiau paklausti dėl naujo periodo. Ar kas nors daroma ir ar bus iš tikrųjų įmanoma pasiekti, kad atsirastų tie regionai pagal teritorinę statistinį suskirstymą, kaip kažkada buvo kalbėta, pereiti nuo NUTS 3 prie NUTS 2? Ar tas daroma ir kokie šansai pasiekti, kad vis dėlto Vilniaus regionas būtų išskirtas, o kiti regionai gautų daug didesnę finansavimą ateityje? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Žinoma, kad šiuo metu dar anksti spręsti, nes tai, kaip čia bus, derybų proceso pabaigoje išaiškės. Ką padarė Vyriausybė? Tai visus namų darbus yra atlikusi. Žinia, tie regionai teisiškai yra atskirti pagal ES reglamentą, taip pat visa reikalaujama statistika paruošta netgi anksčiau, negu kad reikalauja Eurostatas. Tai kartu su Statistikos departamentu buvo dedama daug pastangų, kad dar prieš Europos Komisijai pateikiant tą pradinį variantą tą statistiką mes turėtume, visa tai yra parengta. Visais formatais, kiek susitinkame su komisarais ir, žinoma, su Europos Komisijos kitais tarnautojais, tuos akcentus mes pateikiame ant stalo. Akivaizdu, jog vienaip ar kitaip į tai turės būti atsižvelgta.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas. Ruošiasi G. Steponavičius.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas. Jūs vėl čia prognozes... Visada pas mus labai gražių prognozių yra iš gyvenimo, bet aš iš realaus gyvenimo. Kai priiminėjome Darbo kodeksą, buvo daug kalbama apie tai, kad bus sukurta 85 tūkst. naujų darbo vietų. Kadangi jau praėjo dveji metai ir jūsų Vyriausybės, ar galėtumėte pasakyti, kiek realiai sukurta naujų darbo vietų dėl priimtų įstatymų? Tai irgi investicijos tam tikros.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai aktualus. Šiuo metu naujausios statistikos Finansų ministerija dar neturi, bet manau, kad tikrai vienu ar kitu formatu tą reikės aptarti, kai turėsime tą statistiką iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Vyriausybėje pristatymas dėl preliminaraus rezultato buvo padarytas praėjus pusmečiui, bet, žinoma, per pusmetį toli siekiančių išvadų daryti negalima, todėl laukiame naujausios statistikos.

PIRMININKAS. Klausia G. Steponavičius. Ruošiasi S. Gentvilas.

G. STEPONAVIČIUS (MSG). Labai ačiū. Gerbiamas ministre (čia, per vidurį), ačiū už pristatymą. Iš to, ką mes matome, panašu, jums neblogai sekasi Europos Komisiją įtikinti dėl Europos Sąjungos lėšų skyrimo įvairioms struktūrinėms reformoms. Tačiau mano klausimas išties yra apie tvarumą dalies pinigų, iki tol iš biudžeto finansuotų. Kalbu pirmiausia apie švietimo sritį, kur tikrai matau situaciją giliau, perkeliant finansavimą iš Europos Sąjungos lėšų. Tarkime, neformalaus vaikų krepšelio visas finansavimas eina per ES lėšas. Kitais metais, matau, netgi socialinės stipendijos, doktorantūros dalykai bus keliami prie ES lėšų, siekiant atlaisvinti lėšas biudžete etatiniam mokytojų apmokėjimui ir klasės krepšelio įvedimui. O OECD sako, kad mes esame paskutinėje vietoje pagal kontaktinių valandų skaičių, pagal mokytojų, mokinių santykį ir pagal klasių dydžius. Jūs matote, ką jūs finansuojate, kiek jūs suprantate, ar tai veda prie kokybės tiek ES lėšų skyrimo prasme, tiek (dar aktualiau) biudžeto pinigų skyrimo prasme?

V. ŠAPOKA. Žinoma, visą tą situaciją detaliam žinome ir matome. Kai vyksta biudžeto derybos, yra numatomos ir specifinės užduotys, kokie darbai turėtų būti atlikti. Prieš biudžeto derybas yra detaliam atliekamos peržiūros išlaidų, kur jos naudojamos neefektyviai, kur turi būti priimami sprendimai. Manau, kad pagal kiekvieną sritį, tai susiję ne tik su švietimu, bet ir su socialine apsauga, sveikata, pagal tai, kaip ministras seksis įgyvendinti reformas, kurios yra patvirtintos, bus aiškus atsakymas dėl tvarumo. Aš tikiu, kad ministrai savo darbą padarys tinkamai.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi J. Imbrasas.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena, ministre. Dėkoju už pristatymą. Džiuginantys skaičiai. Truputį technokratiniai klausimai. Yra daug nusiskundimų, ypač rangos darbų atlikėjų, kad labai išsitęsia apmokėjimai. Ar negalima paspartinti, kad tas pats euras Lietuvos ekonomikoje greičiau apsisuktų per tuos pačius metus? Skundų yra ir dėl perteklinės europinių fondų biurokratijos. Ar turite atsiliepimų ir to tobulinimų?

Paskutinis – trečias klausimas. Gal galėtumėte pakomentuoti projektus, kurie jau yra pripažinti kaip kritiniai projektai ir už kuriuos turėtume gražinti Europos Sąjungai lėšas? Turiu omeny, pavyzdžiui, audituojami mechaninio biologinio apdoravimo įrenginiai Marijampolėje ir kitur, kokia situacija ir kiek tokių projektų turime? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimus. Iš tikrųjų per pastaruosius pusantrų metų buvo nemažai atsisakyta nereikalingos administracinės naštos. Netgi vienas iš tikslų pačios Finansų ministerijos yra numatytas, kiek sutrumpinti tą valandų skaičių būtent vidinėmis procedūromis. Manau, kad tikrai, jeigu yra dar kur nors perteklinių reikalavimų, paskutinį kartą tiksliname visai neseniai, tai, jeigu jų dar papildomai yra, mes tikrai įvertinsime ir šalinsime.

Kalbant apie rizikų valdymą, tokių šimtaprocentinių sričių, kai nepasiekus rodiklių, būtų mažinamos Europos Sąjungos fondų investicijos, nėra. Iš tikrųjų rizikas suvaldome, nes Vyriausybėje perskirstome lėšas pinigų srautams valdyti tų projektų, kurie yra labiau parengti, kad didintume intensyvumą, atitraukiame lėšas nuo tų projektų, kurie yra parengti mažiau. Bet jeigu pasižiūrėtume tą bendrą vaizdą, iš tikrųjų praktiškai visose srityse buvo padaryta tikrai didelė pažanga. Manau, kad, kaip minėjau prieš tai, iki 2020 metų bus pasirašytos sutartys dėl visų sumų, ir tikiuosi, kad neprarasime nė euro.

PIRMININKAS. Klausia J. Imbrasas. Ruošiasi T. Tomilinas.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkui. Gerbiamas ministre, viskas gerai, greitis lėšų panaudojimo, pirmaujame, nesame paskutiniai, bet visa problema gražos, kaip jūs dabar sakėte, nauji kokybiniai reikalavimai dėl tų investicijų bus. Ačiū Dievui, bet kaip su kontrole? Kiek daug pavyzdžių yra, kai praktiškai pinigai išmėtomi. Vilniaus rajone, prie Antavilių, yra kaimelis Sakiškės. Šiandien toliau varoma trečia aikštelė ant gražiausių samanų, kilometriniai granitiniai takai, pavėsinės, o aplink kotedžai, gyvena žmonės. Po jų langais dar miške metami pinigai, šimtai tūkstančių, ir ne po metrą, ir ne po 100 metrų, po pusę kilometro per pušyną takai. Aš suprantu, ministrui sunku kontroliuoti, ar jums, ar žemės ūkio, kiek žinau, čia daugiau žemės ūkio ministro kompetencija.

PIRMININKAS. Laikas!

J. IMBRASAS (TTF). Kaip jūs tą kontroliuosite pasitelkdamas savo komandą, pareigūnus, nes vienas ministras tikrai nesukontroliuos? Reikia stiprinti kontrolę, kad tie pinigai duotų pridėtinę vertę, kurtų darbo vietas, gerintų verslo sąlygas, o nemėtyti ant samanų, kas šiandien vyksta. Galite atvažiuoti, aš jums parodysiu, kas ten darosi.

V. ŠAPOKA. Tikrai ačiū už dėmesio atkreipimą. Čia žemės ūkio ministro dispozicija. Iš praeito laikotarpio irgi matėme, kad Žemės ūkio srityje buvo visko, atvirai kalbant. Manau, tikrai tą signalą žemės ūkio ministrui perduosiu, kad jis įvertintų.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi A. Butkevičius.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aš norėčiau pakalbėti apie tokį bendrą tikslą ir rodiklį, kaip neformalusis suaugusiųjų švietimas arba mokymosi visą gyvenimą tikslai. Man teko analizuoti praeitų periodų dokumentus, ataskaitas, kalbėti su jūsų specialistais, buvo kalbama maždaug, apytiksliai apie 1 mlrd. litų, kiek buvo 2007–2013 metais skirta mokymosi visą gyvenimą tikslams įgyvendinti. Mes jau dabar turime statistiką, Eurostato duomenis, kad mokymosi visą gyvenimą aprėptis Lietuvoje nepakito. Kadangi skaičiai tokie labai akivaizdūs ir labai dideli, čia nėra 1 ar 2 mln. klausimas, tai norėtusi jūsų paklausti, ar jums taip pat, kaip ir man, tai kelia nerimą, ar jūs apie tai galvojate? Tas tikslas vienas iš svarbesnių, jeigu žiūrėtume į strateginių dokumentų hierarchiją, tai nuolat kartojama ta rekomendacija, kurios mes nepasiekėme.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai pritariu šimtu procentų, nes tą patį vertinimą atlikusi OECD irgi vienareikšmiškai pasakė, kad Lietuvai reikėtų ieškoti sėkmingesnių pavyzdžių ir gerųjų praktikų, kaip užtikrinti, jog darbo rinka taptų įtraukesnė, būtent per viso gyvenimo mokymąsi ir tas procentas iš tikrųjų yra labai mažas. Ir jeigu dar žiūrint giliau, nežiūrint vien tik į skiriamas lėšas, bet kaip tos kvalifikacijos kito, į ką jos išvirto, ar tai užtikrino tikrai geresnes galimybes žmonėms įsilieti į darbo rinką arba pereiti iš mažesnės pridėtinės vertės į aukštesnės pridėtinės vertės sritis, šiuo metu yra, kiek man žinoma, vykdomas projektas, kuris būtent tuos uždavinius ir turėtų išspręsti, kad būtų pertvarkyta šita sistema. Kalbant apie ateitį, tai vienas iš prioritetų.

PIRMININKAS. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi D. Šakalienė.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, pastaruoju metu, važinėjant po Lietuvą ir susitinkant su kai kurių įstaigų vadovais, klausia, kodėl kai kurių projektų, kuriuos administruoja Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, arba finansavimas yra sustabdytas, arba tiesiog jie bus galutinai visiškai nutraukti. Tiesiog koks sprendimas artimiausiu metu bus priimtas? Aš turiu minty, kad yra kai kurie projektai, kuriuos kartu turi Švietimo ir mokslo ministerija su Sveikatos apsaugos ministerija. Čia daugiau medicinos įstaigų vadovų kreipimasis.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tiesų tiek sveikatos, tiek švietimo sritys daug ketvirčių... Kadangi mes labai dažnai darome tą monitoringą, tai tikrai darėme didžiulį spaudimą, kad pro-

jektai išjudėtų. Kuo reikėtų pasidžiaugti, kad iš tikrųjų padarė nemažą pažangą per tuos tris šiuo metų ketvirčius. Tai manau, kad įgavę pagreitį tikrai tie projektai pajudės. O ką reikėtų pripažinti, tai, kad pernai tikrai buvo iš esmės štilis.

PIRMININKAS. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Dėkui už tokią galimybę. Iš tikrųjų norėčiau paklausti apie Europos Sąjungos struktūrinių lėšų panaudojimą tokiems minkšties klausimams, socialiniams klausimams, nes iš to, ką girdžiu iš nevyriausybininkų, savo buvusių kolegų, kad, ko gero, vis dar tam tikra praktika dėl investavimo į plytas tęsiama vietoj investavimo į paslaugas.

Jeigu mes kalbame apie deinstitucionalizacijos procesą, tai tiek kalbant apie be tėvų globos likusius vaikus, žinau, kad regionuose perkami butai ir steigiamos kaip ir šeimos, bet iš tiesų tai yra priteigiama daugybė mažų įstaigėlių. Kai ten pamainomis dirba penki auklėtojai, du dieniniai ir trys naktiniai, iš principo yra lygiai ta pati įstaiga, tik daug mažesnė. Aišku, yra daug geriau aštuonių vaikų įstaiga negu 120. Bet mes galėjome investuoti į paslaugų sukūrimą ir į tų šeimų, į globėjų šeimų pritraukimą.

Arba kalbant apie suaugusius asmenis su negalia, kai jau yra kalbų apie tai, kad mes vykdome transdeinstitucionalizaciją, nes, pavyzdžiui, steigiamas grupinio gyvenimo namas, vėl investuojame į nekilnojamąjį turtą, nors realiai tai vėl yra nedidelės įstaigos, nors tai turėtų būti tik trumpa tranzitinė stotelė žmonėms su negalia pereinant gyventi į savarankiško gyvenimo namus, kas yra visiškai kitokia paslauga. Tai kaip jūs kontroliuojate, kad būtent būtų investuojama į paslaugas, į paslaugų sukūrimą, ko mums labai trūksta, o ne tęsiamos kietosios investicijos, net jeigu jos pavadinamos dokumentuose labai gražiai.

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų kontroliuojame tikrai atidžiai, bet, žinoma, kiekvieną signalą mes tikriname ir jūsų informaciją mes taip pat patikrinsime kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kuri atsakinga už tą sritį. Tikrai manau, kad labai labai atidžiai įvertinsime.

PIRMININKAS. Dėkojame, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus.

15.29 val.

Civilinio proceso kodekso 609, 650 ir 661 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2536, Antstolių įstatymo Nr. IX-876 5 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2537 (pateikimas)

Toliau darbotvarkėje kitas klausimas – Civilinio proceso kodekso 609, 650 ir 661 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2536. Pranešėja – Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja R. Svetikaitė. Kartu pristato ir lydima.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidentės 2018 m. rugsėjo 17 d. dekretu teikiamas Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pataisas, kurios padės užtikrinti teisingas ir adekvačias antstolių paslaugų kainas ir užkirs kelią dirbtinai išpūstiems antstolių atlyginimams.

Antstoliai vykdo valstybės pavestas funkcijas ir valstybės pareiga yra užtikrinti, kad antstolių veikla būtų skaidri ir teisėta, kad nebūtų piktnaudžiaujama apskaičiuojant vykdymo išlaidas ir atliekant vykdymo veiksmus, kad antstolių paslaugomis priverstinai besinaudojantys žmonės nebūtų priversti mokėti nepagrįstai didelių vykdymo išlaidų.

Konstituciškai yra nepateisinama, kai vykdamas valstybės pavestas funkcijas ribotos konkurencijos sąlygomis yra mokamas atlygis už paslaugas, kurių vartotojas negali savanoriškai atsisaikyti, būtų neproporcingai didelis. Šiandien Teisingumo ministerijos pateikiama informacija rodo, kad 2017 metais antstolis vidutiniškai gaudavo 10 tūkst. eurų grynujų pajamų per mėnesį. Net ir įvertinant tai, kad antstolis turi turėti išsilavinimą ir kvalifikaciją, toks atlyginimo dydis nėra socialiai teisingas ir vargiai pateisina situaciją, kai jis 15 kartų viršija vidutinį darbo užmokestį ir keliskart viršija aukščiausių kategorijų valstybės tarnautojų darbo užmokestį. Taip pat netoleruoti atvejai, kai vykdymo išlaidos, ypač mažos vertės skolų išieškojimo atveju, kelis kartus viršija išieškoma suma. Todėl teikiamais įstatymų projektais yra siūloma mažinti skolininkų pinigine naš-

tą ir ginti jų interesus ribojant neproporcingai dideles vykdymo išlaidas, apsaugant nuo perteklinių veiksmų atlikimo.

Konkrečiai norėčiau pristatyti tuos siūlymus, kurie yra teikiami. Visų pirma yra siūloma aiškiai įtvirtinti, kad būtinosios vykdymo išlaidos būtų grindžiamos veiksmų atlikimo sąnaudomis, t. y. realiu darbu, o ne apskaičiuojamos pagal išieškamos sumos dydį, kaip yra šiandien. Taip pat šiuo metu yra taikoma antstolių darbo apmokėjimo sistema, kuri didelę dalį pajamų išieškojimo atveju leidžia gauti iš sėkmės mokesčio, t. y. sumos, kuri sumokama skolos išieškojimo atveju, taip pat iš papildomų veiksmų atlikimo išlaidų, nereguliuojant jų atlikimo tvarkos ir todėl egzistuojant galimybei atlikti perteklinius veiksmus.

Teikiamomis pataisomis yra siūloma riboti galimybes antstoliui atlikti perteklinius vykdymo proceso veiksmus. Galiojančiuose teisės aktuose nėra nuostatų, ribojančių tokių papildomų veiksmų atlikimo galimybę ir nustatančių galimų atlikti veiksmų prioritetingą tvarką, ir dėl to pasitaiko atveju, kai reikšminga vykdymo išlaidų dalis susikaupia dėl būtent perteklinių, nebūtinų atlikti veiksmų vykdymo. Pavyzdžiui, nepaisant to, kad skolininkas yra dirbantis asmuo ir vykdant iš jo išieškojimą iš karto būtų galima daryti išskaitas iš darbo užmokesčio, antstolis patikrina įvairius įmanomus šaltinius, įskaitant Jūrų ir Vidaus vandenų laivų registrus, Geležinkelių riedmenų registrą ir panašiai. Ir tokie pertekliniai veiksmai išpučia vykdymo išlaidas, yra įskaičiuojami į skolininko sąskaitą.

Taip pat šiomis pataisomis yra siūloma nustatyti antstolio atlyginimo ribą iki 15 % nuo išieškotos sumos. Panaši praktika yra kitose valstybėse: Latvijoje, Estijoje, Airijoje, Anglijoje, Suomijoje. Šiandien, nesant jokių ribojimų, antstolio atlygis kartais viršija 100 % skolos sumos, ypač nedidelių skolų atvejais. Taip pat teikiamos pataisos numato privalomą skolininko informavimą, nes dabar antstoliai neprivalo informuoti skolininko, jeigu jo skola neviršija 100 eurų, ir tai sudaro sąlygas skolą vilkinti ir ją išauginti.

Pataisos taip pat numato pareigą išieškotojui dėl visų to paties skolininko skolų kreiptis į vieną antstolį, nes kai išieškotojas dėl to paties asmens skolų kreipiasi į skirtingus antstolius, ženkliai padidėja bendra vykdymo išlaidų suma, kadangi kiekvienas antstolis atlieka daugelį tų pačių veiksmų, kuriuos pakaktų atlikti vieną kartą, jeigu išieškojimą vykdytų vienas antstolis.

Antstolių vykdomos funkcijos yra viešosios valstybės perduotos funkcijos, todėl teikiamomis pataisomis siūloma viešinti informaciją apie antstolių pajamas. Taip pat atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomendacijas yra griežtinami antstolių nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, nes šiuo metu įstatymuose yra palikta spraga, kuri leidžia nepriekaištingos reputacijos asmeniui laikyti netgi nusikalstamą veiką padariusį, bet nuo atsakomybės ar bausmės atleistą asmenį.

Gerbiemieji Seimo nariai, šios pataisos yra ypač svarbus žingsnis valstybei imantis antstolių veiklos reformos. Seimas po pateikimo jau pritarė Teisingumo ministerijos iniciatyvai apriboti Antstolių rūmų įtaką nustatant vykdymo išlaidas. Tokiu reikalavimu bus mažinama vykdymo išlaidų našta, užtikrinama, kad jos būtų objektyviai pagrįstos, pašalinta galimybė antstoliui piktnaudžiauti suteiktais įgaliojimais ir mažinamas į socialinę atskirtį patenkančių asmenų skaičius bei skaidrinama antstolių veikla. Todėl kartu su Teisingumo ministerijos pateiktomis pataisomis šios Prezidentės pataisos jas papildė ir užtikrina jų efektyvų veikimą ateityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Pirmininkas L. Talmontas.

L. TALMONT (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, ačiū už tokį gerą pristatymą, po tokio pristatymo ir klausimų gali nekilti. Bet aš turiu vieną klausimą. Praeitą savaitę teisingumo ministras irgi pristatė panašų, bet jis visa tai nori padaryti savo įsakymu. Jūs siūlote, kad būtų užfiksuota įstatymu. Toks klausimas. Man atrodo, kad čia gal ir geriau, nes vienas ministras gali pakelti, o kitas gali nuimti, va čia yra problema tokia. Bet kodėl jūs fiksuojate 15 %, kodėl tokiomis procentais remiatės, kokiais skaičiais? Ačiū.

R. SVETIKAITĖ. Dėkoju už jūsų klausimą. Iš tiesų aš gal norėčiau pasakyti, kad Teisingumo ministerijos pateiktos pataisos yra svarbios, nes jomis atišamos rankos ministrui nederinti kainų, įkainių su Antstolių rūmais ir taip nustatyti pagrįstas vykdymo išlaidas. Bet, kaip jūs teisingai paminėjote, įstatymu Seimo nariai gali suvaržyti ministro teises ir nustatyti tam tikras vadinamąsias

lubas, iki kurių gali būti nustatomas antstolio atlyginimas. Sakyčiau, kad ir Teisingumo ministerijos pataisos, ir šitos pataisos viena kitą papildo ir neleis ateityje, galbūt ateityje kitam teisingumo ministruui pernelyg išauginti ar pernelyg dideles nustatyti tas antstolių atlyginimo lubas.

Dėl klausimo antros dalies apie procentų išraišką. Iš tikrųjų buvo orientuotasi, kaip aš ir minėjau, į mūsų kaimyninių valstybių patirtimi, kurių yra panašus reguliavimas ir nustatyta būtent 15 % nuo išieškomos sumos riba. Kitas dalykas, aišku, dėl to gali būti ir diskutuojama, čia nėra kokia nors... jeigu būtų kitokių siūlymų, komitetuose galima tai diskutuoti. Bet pagrindinis principas yra toks, kad vis dėlto įstatymas turi nustatyti lubas.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiama pranešėja, labai džiaugiuosi, kad jūs tęsiate tai, ką pradėjo dabartinė Vyriausybė ir Teisingumo ministerija, gilinate pastangas. Mano giliu įsitikinimu, viskas susiję su antstolių privatizavimo pasekmėmis, ir mes turime tas pačias ir švietimo, ir sveikatos tendencijas. Monopolinės pastangos norom nenorom galų gale turi būti labai stipriai apribojamos, ir mes grįžtame prie to paties, ką turėjome turbūt prieš dešimt metų. Mano klausimas. Ar jūs nemanote, kad sąžiningi skolininkai, tie, kurie moka antstoliui delspinigius ir skolą sąžiningai metų metus, ar jie turi teisę į administravimo išlaidų sumažinimą? Ateina iš konkrečių žmonių skundų, iš konkrečių žmonių prašymų, kad jeigu dešimt metų žmogus sąžiningai moka, vis tiek kas mėnesį antstoliui sumoka tą pačią sumą, o tai iš esmės yra absurdas.

R. SVETIKAITĖ. Dėkui už jūsų klausimą. Na, pastabėjote, išvelgėte problemą. Mūsų manymu, galbūt pagrindinis momentas yra tai, kad šiandien tos sistemos pagrindinis trūkumas yra, kad mes nė vienas, matyt, negalėtume atsakyti neįsigilinę, negalėtume atsakyti: kaip ir ar skaidriai susidaro tos vykdymo išlaidos, kodėl aš, kaip skolininkas, privalau žinoti, iš ko tos vykdymo išlaidos susidaro. O kai aš to nežinau, atsiranda įvairių interpretacijų, manipuliacijų ir panašiai. Kaip jūs ir sakote, vienas dalykas yra koks nors vienkartinis skolos nesumokėjimas, kitas dalykas – nuolatiniai skolininkai. Trečias dalykas, net ir tie žmonės, kurie turi daug skolų, taip pat turi teisę į pagrįstas vykdymo išlaidas, o ne į tai, kad kuo skola mažesnė, tuo vykdymo išlaidos didesnės. Tai yra tiesiog alogiška.

PIRMININKAS. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Labai ašiprašau, kolegos. Iš tikrųjų norėjau ne tiek klausimą užduoti, kiek išreikšti palaikymą, nes labai džiaugiuosi, kad šiandien, atrodo, turime susikaupusią kritinę masę politinės valios tiek įstatymų leidžiamojame valdžioje, tiek vykdomojame valdžioje, tiek prezidentūroje, ir šitas prisijungimas ir pagalba yra labai reikalinga, nes iš tiesų problemos, kurias mes turime spręsti, turbūt labiausiai atspindi tai, kad yra didžiulis galios, arba jėgos, disbalansas tarp 118 labai stiprių, labai stipriai pasiturinčių teisininkų ir 300 tūkst. skolininkų, kurie nelabai turi galimybės turėti teisinę pagalbą ir kurių interesus mes, kaip tautos atstovai, privalome ginti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Miela pranešėja, iš tikrųjų labai reikalingos pataisos, bet mes, kaip Seimo nariai, susiduriame su kita situacija. Dažnai žmonės kreipiasi dėl neteisėtų antstolių veiksmų – sąskaitų blokavimai, visų lėšų nuskaitymai, be euro palikimas žmogaus. Ir jie pasako paguodžiančiai: palaukite, kitą mėnesį, dar kitą mėnesį mes jums atkursime. Kaip jūs galvojate, ar nereiktų peržiūrėti antstolių atsakomybės, sakykime, baudų skyrimo, visa kita, kad jie negalėtų taip, kaip sakant... Tarsi toks jausmas, kad jiems bausmių nėra už tai, ir jie daro, ką nori. Ar nereiktų irgi peržiūrėti tos atsakomybės jų?

R. SVETIKAITĖ. Dėkui. Iš tikrųjų, kaip aš ir minėjau, vienas dalykas, mes visada galime pasakyti, kad antstolis yra laisvoji profesija, bet mes niekada nepamirškime pasakę A, pasakyti B, kad tai yra valstybės kontroliuojama profesija ir kad antstolis nėra verslininkas – jisai vykdo valstybės patikėtą funkciją. Todėl valstybė savo rankose turi turėti instrumentus, kaip jūs sakote, ir atsakomybės instrumentus, ir tam tikrus reguliacinius, t. y. įkainių reguliavimo instrumentus, ir kaip šiose pataisose siūloma, nepriekaištingos reputacijos nustatymo instrumentus. Aš galiu pasakyti, kad šiandien – taip, yra gana ciniškai kartais pasakoma: jeigu tau kažkas nepatinka, jeigu tu nesi patenkintas antstoliu arba kito veikla, tu kreipkis į teismą.

Taip, kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į teismą skusti antstolių veiksmus ir t. t. Galbūt ne kiekvienas turi ir teises, ir finansines galimybes tą daryti ir dėl to tiesiog žmogus numoja ranka. Bet šiuo atveju valstybės pareiga yra turėti tuos svertus. Žinoma, Teisingumo ministerija turi tuos svertus – kalbėti apie drausmės bylų kėlimą antstoliams, jeigu jie piktnaudžiauja savo įgaliojimais ir panašiai, ir tas yra daroma. Aš negaliu pasakyti, kad tai yra nedaroma. Bet, be jokios abejonės, galbūt šitos pataisos ir bus proga, nes čia kalbama ne tikrai apie atlyginimus, bet ir apie reputacinius dalykus, apie viešinimo dalykus. Galbūt būtų galima svarstymo metu įtraukti ir dar kažkokias pataisas, juo labiau, aš manau, mes su teisingumo ministru visą laiką bendradarbiaujame šitais klausimais.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama patarėja, visgi ne vieną mėnesį jie gavo tokias dideles pajamas ir po tokių „drastiškų“ pataisų, ar nepaleisite jų ubagai? Ir ar neprasidės piketai prie prezidentūros rūmų reikalaujant grąžinti atgal pajamas?

R. SVETIKAITĖ. Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų nemanau, kad čia yra... Nemanau, kad tai bus drastiška. Manau, kad tai tiesiog sudėlios tam tikrus akcentus į savo vietas, nes, kaip aš ir minėjau, daugelis žmonių net nesupranta, kaip susidaro tos vykdomo išlaidos. Vis tiek mes turime suprasti, kaip tai vyksta. Pateisinti to, kad antstolių vidurkis atlyginimo yra 10 tūkst., na, net jeigu tai sumažės per pusę, tai nebus tie žmonės, kurie valstybėje gauna mažiausias pajamas turbūt taip?

Kitas dalykas. Jeigu jau taip mes apsisprendėme, kad vykdomo išlaidas, kad vykdomo veiksmus mes patikėjome antstoliams, nes prieš tai tai vykdė valstybė, mes patikėjome antstoliams, tai galbūt, jeigu valstybei atrodo, kad būtų patikimiau, kad tai darytų... vėlgi grįžti prie sistemos, kai tai darė pati valstybė. Galbūt reikia ir apie tokį variantą galvoti ir galbūt apie tos sistemos tam tikras korekcijas galvoti. Bet šiuo atveju tikrai kalbant apie tai, kad vykdomo išlaidos turi priklausyti nuo realaus darbo, o ne nuo išieškomos sumos, manau, kad tai yra visiškai pagrįsta, nes šiandien jos priklauso nuo išieškomos sumos.

Kitas dalykas – papildomi vykdomo veiksmai. Kodėl reikia užklausti geležinkelių riedmenų registro, jeigu žmogus gauna darbo užmokestį? Kuo pagrįstas toks antstolio veiksmas? Čia tokių pavyzdžių labai daug yra.

PIRMININKAS. Klausia S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, būtų tokie du klausimai. Visų pirma jūs paminėjote, kad išieškotojai turėtų siųsti vykdomuosius raštus vienam antstoliui. Kaip išieškotojas, jeigu vienas Biržuose, kitas Druskininkuose, sužinos, koks antstolis aptarnauja skolininką. Tai viena. Reikės mums komitete kaip nors apsispręsti.

Antras dalykas. Žiūrėkite, yra didžiulė našta verslui, jūsų projekte to nėra. Jeigu skolininkas turi tris, keturis, o kartais ir dešimt vykdomųjų raštų, verslininkas turi samdyti finansininką vien tokiam skolininkui aptarnauti, ir kartais būna, kad tokį darbuotoją veja iš darbo. Norint sumažinti administracinę naštą, turbūt reikėtų Antstolių rūmuose surasti modelį, kaip finansininkas vieno skolininko lėšas (aš čia taip fantazuuju) nukreiptų, pavyzdžiui, į Antstolių rūmų sąskaitą, ir ten antstoliai tegul dalinasi. Bet šiame projekte to nėra. Ar jūs negalvojate, kad tai reikėtų konkrečiau spręsti?

R. SVETIKAITĖ. Kaip jūs ir paminėjote, iš tikrųjų jūs gerai žinote šią sistemą, ir aš manau, kad čia yra daugiau. Reikia apgalvoti, kaip tą nuostatą, kuri yra... Pagal idėją jinai yra pagrįsta – tam, kad nebūtų išpučiamos vykdomo išlaidos. Bet kaip jinai veiks, kaip jos taikymas vyks? Yra sistemos, yra elektroninės sistemos, registrai. Aš manau, tai yra daugiau vykdomo, įgyvendinimo dalykai nei reglamentavimo dalykai.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji patarėja, aš labai panašiai kaip S. Šedbaras norėjau klausti, dviejų dalių klausimas būtų buvęs. Žinote, kai prieš pusantų metų rengiau pataisas, mano pataisose buvo numatyta, kad būtent vienas antstolis turi turėti visas vykdomąsias bylas, tačiau visi teisininkai, specialistai tos srities pasakė, kad šitaip daryti negalima. Nežinau, ar čia yra, kaip jūs sakėte, įgyvendinimo dalykas, bet turi būti, man atrodo, ir teisingas reglamentavimas.

Klausiu dar papildomai. Dabar iš išieškotos sumos ne daugiau kaip 15 %. Jūs turbūt turėjote visą antstolių suvestinę ir tą 10 tūkst. sudaro dalis, vidurkio 10 tūkst., pinigai tų antstolių, kurie gauna per mėnesį po 37 tūkst. Tai yra iš 128 antstolių maža dalis aptarnauja...

PIRMININKAS. Laikas!

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Klausimas būtų toks. Iš tikrųjų kaip tada išeis, ar bus skaidrumas, teisingumas, objektyvumas, kad tie antstoliai, kurie šiandien gauna 37 tūkst., gaus iki 15 %, o tie, kurie šiandien gauna 7–8 tūkst. ar dar mažiau, – irgi tik 15 %? Man atrodo, kad čia nėra iš esmės visiškai išsprendžiamas antstolių atlyginimų ribojimo klausimas.

R. SVETIKAITĖ. Galbūt pasistengsiu atsakyti į jūsų klausimą, jeigu teisingai jį supratau. Pagrindinis momentas yra toks, kad vykdymo išlaidos, kurias sumoka skolininkas, susideda iš trijų dalių – tai būtinosios, papildomos ir atlyginimas antstoliui. Tai, kas siūloma šiomis pataisomis, yra trečią dalį – atlyginimą antstoliui – apriboti 15 % nuo išieškomos sumos. Vadinamojo sėkmės mokesčio lubos nustatomos. Vėlgi tas antstolis, kuris išieško galbūt daugiau skolų, atlieka daugiau veiksmų, daugiau laiko sąnaudų, daugiau darbo įdeda, tai galbūt nuo didesnės išieškos sumos pasiima ir didesnę sėkmės mokesčių. Tas, kuris išieško mažiau, pasiima nuo mažesnės sumos, bet lygiai tą patį 15 %. Nelabai žinau, kur čia yra neteisingas momentas.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūs atsakėte į visus klausimus.

R. SVETIKAITĖ. Ačiū.

PIRMININKAS. Užsirašė tik dėl nuomonės už. Prieš nėra užsirašiusių kalbėti. Ar tikrai norite kalbėti, Dovile? (*Balsai salėje*) Kviečiu balsuoti. Gal galime bendru sutarimu pritarti šiam projektui? (*Balsai salėje*) Siūlo balsuoti. Gerai. Balsuojame dėl šio įstatymo projekto, kartu ir dėl lydimomo.

Balsavo 88 Seimo nariai. Visi 88 – už, prieš ir susilaikiusių nėra. Projektams po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai, kaip pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų nėra siūloma. Siūloma svarstyti gruodžio 4 dieną.

Matau, Kęstutis turi kažkokį prašymą.

K. MAŽEIKKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Išties, kaip supratau, projektas nebuvo derintas su Vyriausybe ir yra kitų alternatyvių projektų, tai norėtume, manau, būtų tikslinga gauti Vyriausybės išvadą, tikrai tada būtų efektas geresnis.

PIRMININKAS. Dėkoju už siūlymą. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Noriu atkreipti Seimo narių dėmesį, kad kol mes klausėme Prezidentės atstovės, teisės profesorius V. Nekrošius per Žinių radiją antstolių užsakytoje laidoje mus visus vadino populistais, sakinytis buvo sukonstruotas taip, kad, atrodo, ir Prezidentė pateko į jo tokią kategoriją. Aš noriu atkreipti Seimo dėmesį, ar mes esame pakankamai reglamentavę lobizmo įstatymus štai tokių teisės profesorių, kurie pastaruosius metus nuolat pasisako už antstolius, praktiškai dirba lobistais. Susidaro įspūdis, kad tai vis dėlto jie daro ne visai teisingai arba ne visai pagal įstatymą. Man susidarė toks įspūdis. Čia gal salėje yra atitinkamo išsilavinimo ar daugiau patirties turinčių Seimo narių, ypač kurių stažas yra didesnis, tai aš noriu atkreipti dėmesį, kad galimai reikėtų taisyti Lobizmo įstatymą, štai tokius profesorius į jį įtraukti.

PIRMININKAS. Dėkoju jums už nuomonę. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Reaguodamas į siūlymą prašyti Vyriausybės išvados, aš kviesčiau Seimą nepaversti žmonių, turinčių problemų, savo asmeninių politinių ambicijų įkaitais. Visi mes žinome tai, kad papildomų išlaidų čia nereikia, čia kalbame apie tam tikras įstatymo nuostatas, kurios nepareikalaus papildomų biudžeto įdėjimų, tik pristabdys šią procesą, nebent norima kažkaip užbėgti už Prezidentės iniciatyvos ir parodyti savo iniciatyvą. Atrodysime tikrai nesolidžiai.

PIRMININKAS. Prašymas yra prašymas, manau, Seimo nariai apsispręs. Dar K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš irgi norėčiau pasiūlyti, kad balsuotume. Tikrai Vyriausybės išvados nereikia, tada pagreitetų procesas ir mes viduje rastume resursų išsiaiškinti, ar šis įstatymas tikrai tinkamas.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Vyriausybės išvadų. Kas norite Vyriausybės išvadų, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikote.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 38, prieš – 27, susilaikė 21. Prašyti Vyriausybės išvados – nepritarta.

15.53 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2594 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Atsiprašome ministrų dar kelioms minutėms. Kviečiame dėl rezervinio klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2594 R. Baškieneį. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, su seniūnais radome sutarimą, kad tikrai išspręstume problemas, kurios buvo susikaupusios, ir į Audito komitetą grąžintume dirbti P. Gražulį, kaip jis ir dirbo tame komitete, J. Rimkų pakviestume sugrįžti atgal į Socialinių reikalų ir darbo komitetą, V. Vasiliauską deleguotume į Žmogaus teisių komitetą vietoj P. Gražulio. Kultūros komitete, kaip ir anksčiau patvirtinome, lieka dirbti O. Valiukevičiūtė. Prašome, kad rytoj komitetai jau galėtų pradėti darbą, patvirtinti šį Seimo nutarimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Klausiti niekas neužsirašė. Dėl motyvų taip pat. Po pateikimo galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime jiems pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 81, prieš – 3, susilaikė 4. Projektui pritarta. Priimtas. (*Gongas*)

15.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 20 d. nutarimo Nr. XIII-483 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2593 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas taip pat rezervinis. Kviečiu R. Baškieneį į tribūną. Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-2593.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai trumpai ir aiškiai. Dėl Neįgaliųjų teisių komisijos. Ją prašoma papildyti vienu Seimo nariu ir įrašyti į šią komisiją, linkint sėkmingo darbo, J. Rimkų. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiti niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta. Pereiname į svarstymą. Niekas diskutuoti neužsirašė. Galime bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl motyvų ir diskutuoti niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 86: už – 85, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.57 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1542VK (pateikimas)

Toliau pagal darbotvarkę 2-3 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1542VK. Į tribūną kviečiu ministrą L. Kukuraitį. Pateikimas.

L. KUKURAITIS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Teikiame Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Jo tikslai.

Pirmasis būtų vadovaujantis Biudžetinių įstaigų įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostata, kad biudžetinė įstaiga gali būti pertvarkoma į kitos teisinės formos viešąjį juridinį asmenį kituose įstatymuose nustatytais atvejais, projektu siūloma numatyti galimybę socialinių paslaugų įstaigoms keisti teisinę formą pertvarkant jas iš biudžetinių įstaigų į viešąsias įstaigas, taip suteikiant galimybes pasinaudoti lankstesniu viešosioms įstaigoms taikomu teisiniu veiklos reguliavimu.

Antrasis projekto tikslas – reglamentuoti asmenų, kurie yra sudarę rentos arba išlaikymo iki gyvos galvos sutartis, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą tvarką. Trumpai pateiksiu informaciją apie esamą situaciją.

Lietuvoje veikia daugiau negu 700 socialinių paslaugų įstaigų, iš jų 248 yra stacionarios socialinės globos įstaigos, teikiančios ilgalaikę ar trumpalaikę socialinę globą neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims ir be tėvų globos likusiems vaikams. Viešosios įstaigos statusą turi ketvirtadalis socialinių paslaugų įstaigų, iš jų apie 10 % savininkė ar dalininkė yra savivaldybė. Ministerija įgyvendina 38 biudžetinių įstaigų ir vienos viešosios įstaigos savininko teises ir pareigas. Šiuo metu Biudžetinių įstaigų įstatymas numato galimybę iš valstybės biudžeto ar iš Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų ir kitų valstybės pinigų fondų išlaikomą biudžetinę įstaigą pertvarkyti į valstybės įmonę, iš savivaldybės biudžeto išlaikomą biudžetinę įstaigą – į savivaldybės įmonę. Biudžetinių įstaigų pertvarkymas į viešąsias įstaigas nėra numatytas.

Jeigu kalbėtume apie rentos reglamentavimą, tai šiuo metu nėra aiškiai reglamentuota, kaip nustatyti asmenų, kurie yra sudarę rentos ar išlaikymo iki gyvos galvos sutartį, finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, todėl savivaldybės taiko skirtingą praktiką.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė valstybinio audito ataskaitoje teigia, klausia, ar teikiamos socialinės paslaugos tenkina didėjančius senyvo amžiaus asmenų poreikius, ir ten pateikia rekomendaciją įstatymu reglamentuoti tokių asmenų mokėjimo už socialines paslaugas tvarką.

Šiuo projektu teikiama siūlymų planuojami rezultatai. Projektu siūloma sudaryti teisinę prielaidą socialinių paslaugų įstaigas, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, Civilinio kodekso ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka pertvarkyti pasirenkant viešosios įstaigos teisinę formą. Projekte nėra numatoma atskirų išimčių ar papildomų reikalavimų dėl įstaigos valdymo turto, veiklos kontrolės pertvarkymo toliau veikiančiai socialinių paslaugų viešajai įstaigai, tačiau kiekvienu konkrečiu atveju įstaigos pertvarkymo tikslingumą bei sąlygas svarsto ir sutikimą duoda savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

Projektu tikslinami įstatymo 11 ir 13 straipsniai, kuriais Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei savivaldybių kompetencija papildoma nuostatomis dėl socialinių paslaugų įstaigų pertvarkymo. Pertvarkomų biudžetinių įstaigų viešosioms įstaigoms valstybės ir savivaldybių turtas gali būti perduodamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimu juo įstatymo nustatyta tvarka. Biudžetinės įstaigos pertvarkymas į viešąją įstaigą sudarytų galimybę į įstaigos valdymą įtraukti nevyriausybinės organizacijas ir privatų sektorių. Tai darytų įtaką aukštesnei socialinių paslaugų kokybei ir plėtrai.

Biudžetinę įstaigą pertvarkius į viešąją įstaigą, socialinių paslaugų finansavimas nesikeistų, socialinės paslaugos būtų finansuojamos įstatymo nustatyta tvarka. Ilgalaikę socialinę globą teikiančioms buvusioms apskričių socialinių paslaugų įstaigoms tapus viešosiomis įstaigomis, už asmenų ilgalaikę socialinę globą, jei jie pradėjo ją gauti apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose iki 2007 m. sausio 1 d., ir toliau būtų skiriamos lėšos vadovaujantis įstatymo 38 straipsnio 4 dalimi. Kitų asmenų socialinė globa būtų finansuojama taikant įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatas.

Siūlomas teisinis reguliavimas leistų įstaigoms vykdyti ūkinę komercinę veiklą, lanksčiau disponuoti turimomis lėšomis, gauti paskolas veiklai, dalyvauti įvairių fondų ir programų konkursuose, kurių taisyklės dažnai riboja biudžetinių įstaigų galimybes gauti finansavimą vykdomiems projektams. Biudžetinėms įstaigoms persitvarkius į viešąsias įstaigas, jose dirbantiems darbuotojams, priklausomai nuo viešosios įstaigos veiklos rezultatų, galėtų būti užtikrinamas konkuren-

cingesnis darbo užmokestis. Viešosios įstaigos, siekdamos socialinių tikslų, kartu galėtų užsiimti ūkine komercine veikla ir taip gerintų savo finansinę padėtį bei galėtų investuoti papildomai uždirbtas lėšas į socialinių paslaugų kokybę ir plėtrą. Viešųjų įstaigų ūkinės komercinės veiklos mokesčiai prisidėtų prie valstybės biudžeto įplaukų didinimo.

Viešosios įstaigos savo veikloje nebetaikytų Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio nuostatų, kurios šiuo metu įpareigoja biudžetines įstaigas gražinti į biudžetą metams pasibaigus nepanaudotas lėšas. Per metus iškilus skubiam neplanuotų papildomų lėšų poreikiui, pavyzdžiui, neplaniniams remonto darbams ar kitoms neatidėliotinoms numatytoms išlaidoms, šių problemų išspręsti be institucijos, įgyvendinančios biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas, pagalbos nėra galimybių. Viešosios įstaigos turima teise persikelti sutaupytas lėšas į kitus finansinius metus padidintų įstaigų finansinį savarankiškumą, leistų operatyviau išspręsti išskylančias problemas.

Antruoju projekto pakeitimu siūloma nustatyti, kad vertinant asmens, kuris yra sudaręs rentos ar išlaikymo iki gyvos galvos sutartį, finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, įskaitomas ir asmens nuosavybės teise turėtas turtas, perduotas kitam fiziniam asmeniui su sąlyga, kad jis mokės asmeniui rentą ar išlaikys jį iki gyvos galvos. Siūlomas pakeitimas sudarys teisinę prielaidą užtikrinti vienodą asmenų mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą praktiką visose savivaldybėse.

Priėmus projektą ministerija turės parengti ir iki įstatymo įsigaliojimo Vyriausybei pateikti tvirtinti Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimo „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą. Tokie yra projekto pagrindiniai siūlymai. Kviečiame pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Pirmasis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū. Pora tokių klausimų, gerbiamas ministre. Pirmas klausimas. Ar nereikia, kad tos socialinės globos įstaigos, kurios dabar priklauso ministerijai, tarkime, taps greitai laiku viešosiomis ir galės vykdyti ūkinę veiklą? Aš atsimenu tokius laikus, kai socialinės globos namai, tarkime, augindavo kiaules, vištas, turėdavo daržus ir taip vykdydavo savo veiklą, ir žmonės maitindavosi tais produktais. Tai vienas klausimas.

Antras klausimas dėl rentos. Man truputį neaišku, kaip bus čia skaičiuojama? Tai tas žmogus, kuris gauna pajamų už tai, kad jis perleido turtą, turės mokėti nuo tos rentos 80 %, tarkime? Ar čia koks nors kitas... Kokia čia tvarka galėtų būti? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimus. Dėl pirmojo. Iš tiesų dėl viešosios įstaigos. Jeigu bus viešosios įstaigos, nes dėl virtimo viešosiomis įstaigomis turėtų spręsti steigėjai ir vertinti visus plusus ir minusus, kiek tai yra reikalinga padaryti, kiek yra laikas tai daryti. Tokios sparčios plėtros tikrai neplanuojame apskritai iš ministerijos pusės, bet jeigu atsirastų tokių įstaigų, tai jos jau... Dabar mes turime vieną tokią, tai yra „Senevita“, ji organizuoja savo veiklą ir kiekvienais metais jos strateginis planas yra patvirtinamas dalininkų. Ten ir būtų numatyta, kokia yra veikla vykdoma ir kokia yra vystoma, ir kaip lėšos būtų naudojamos. Pačioms įstaigoms tiesiog savavališkai nuspręsti, auginti ar neauginti, didinti ūkį gyvuliu ūkiu, praplečiant jį, teisės nebūtų.

Kalbant apie rentą. Šiuo atveju yra taip, kad kai kurios savivaldybės įtraukia rentos sutartis, apskaičiuoja ir tuos, kas prižiūri asmenį, kitaip sakant, turi tą rentos sutartį. Kai kuriose savivaldybėse jisai moka, prisideda prie tos dalies, kuri mokama už asmenį, kai kuriose – ne. Savivaldybėse yra skirtinga tvarka. Šiuo įstatymu įvedama tai, kad tokios sutartys, pagal kurias turtas būtų perduotas iki 12 mėnesių prieš gaunant globą, taip pat 12 mėnesių, – visos sutartys automatiškai turėtų būti įtraukiamos į apmokėjimą už tas paslaugas. Tada visiems, kurie sudaro rentos sutartis iki 12 mėnesių iki patenkant į globą... visos tos eitų į apmokėjimą už globą.

PIRMININKAS. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiamas ministre, jūs siūlote, kad už ilgalaikę socialinę globą būtų apmokestintas ir tas turtas, kuris yra prieš tai perrašytas kitam asmeniui. Jūs truputį jau paaiškinote, tačiau ar nebus specialiai vilkinama tuos 12 mėnesių, kaip jūs paminėjote, jeigu jau anksčiau buvo perrašytas, kaip suprantu, tas turtas, tada jau jis nebus apmokestinamas. Tarkime, o jeigu dar

12 mėnesių nepraėjo, tačiau tą turtą realizavo arba tas globotinis labai sirgo, patyrė daug išlaidų, tiesiog tą turtą jau panaudojo jo gydymui, kaip tada bus? Kaip bus viskas apskaičiuojama? Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Jau dabar egzistuoja 12 mėnesių norma įstatyme ir į ją tik yra nuoroda, kad ir rentos sutartis susieti su 12 mėnesių. Ar tai yra tinkamas laikotarpis, ar pakankamas, čia yra tikrai diskutuotina, ir komitetuose apie tai galėtume diskutuoti.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš labai norėčiau algoritmo dėl jūsų valdomų įstaigų. Apie tai diskusija tęsiasi jau 10 metų. Tai ne jūsų funkcija – ministerijos – valdyti 38 įstaigas. Kaip greitai šitie pasiūlymai leistų išspręsti priklausomybę Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai perėjus nuo biudžetinės įstaigos prie viešosios įstaigos, nes suprantu, kad įpiršti šitas įstaigas savivaldai jums nelabai sekasi, o gal nelabai norisi. Kiekvienas ministras turėjo savo politiką šituo klausimu. Ar matote, bent per dvejus, kiek įstaigų nuo jūsų pečių nukris, ta našta?

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų labai esminis klausimas, nes beveik 40 įstaigų valdo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tiesiogiai ir tikrai ne ministerijos tai yra atsakomybė, yra paslaugų teikėjai. Už paslaugų organizavimą ir teikimą yra atsakingos savivaldybės, ir mes bandėme bent keletą įstaigų perduoti. Šiomet savivaldai yra perduota viena įstaiga – tai vaikų globos namai Jurbarko rajone ir džiugu, kad savivaldybė prisiėmė tą atsakomybę. Yra bent su kelio mis savivaldybėmis toliau deramasi, taip pat ir dėl neįgaliųjų socialinės globos įstaigų, tačiau tas tempas tikrai yra pakankamai lėtas.

Kas yra daroma papildomai. Šitas įstatymas atvertų kažkiek galimybių dėl keleto įstaigų, tikrai ne dėl visos visumos. Papildomai šalia deinstitutionalizacijos proceso, pertvarkos proceso, daromi regioniniai planai, kokios įstaigos Kauno, Marijampolės ir kituose regionuose bus ateityje, po penkerių ar dešimties metų. Tų planų kontekste dabar kaip tik ir braižomos administracinės institucinės struktūros, kurios turėtų tai įgyvendinti. Kai kuriuose planuose yra numatytas įstaigų jungimas, tai čia dar vienas procesas, kuris eina paraleliai, ir dar vienas procesas, kuris yra, kalbama apie tikėtiną visų įstaigų perdavimą pavaldžiai įstaigai, kad pavaldi įstaiga administruotų tas įstaigas, kurios liks po deinstitutionalizacijos ir po savivaldybių perdavimo proceso. Ilgainiui vis tiek turėtume perduoti pavaldžiai įstaigai – ar tai būtų Socialinių paslaugų ir priežiūros departamentas, ar koks nors kitas padalinys.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, ministre, aš norėčiau kalbėti dabar vaikų dienos centrų klausimu, nes faktiškai jie atlieka didelę funkciją, kad vaikai nepatektų į vaikų globos namus, tie vaikai, kurie gyvena bendrabučiuose ir ateina į dienos centrus ruošti pamokas, pavalgyti. Žinome tokią situaciją, kad ne visi dienos centrai gauna adekvačią sumą per projektus – vieni gauna tūkstantį eurų, kiti dešimt. O esmė lieka ta pati – visur meilė yra ta pati ir tie darbuotojai, kurie iš idėjos ir meilės dirba, iš namų dar atneša maisto, kad kaip nors padėtų tiems vaikams. Ir dabar ši pertvarka iš biudžetinių įstaigų į viešąsias įstaigas... Aišku, tai yra efektyviau, aš sutinku su jumis, nes leis orientuotis čia ir dabar ir dalyvauti įvairiuose kituose projektuose. Apie galimybę noriu paklausti vaikų dienos centrų, kurie ne blogiau dirba negu vaikų globos namų administracijos, kaip čia būtų galima surasti tuos takus į geresnę sėkmę ir dienos centrams padėti ne tik per projektus, nes dienos centrai yra visame pasaulyje, visose šalyse, jie daugiausia užmeta meškeres, tinklą, kad apsaugotų vaikus ir šeimas. Dėkoju.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų tai yra labai svarbus klausimas. Vaikų dienos centrai tikrai matomi kaip prioritetinga prevencijos priemonė vaikams nepatekti į globos namus, nes tose savivaldybėse, kuriose yra daugiau vaikų dienos centrų, globai priskiriamų vaikų skaičius yra mažesnis, tai yra labai aiški tendencija. Šiuo metu kaip tik Vyriausybė formuoja bazinį paslaugų šeimai paketą ir ten yra numatytos normos, kiek pagal vaikų skaičių savivaldybėje turėtų būti vaikų dienos centrų kiekvienoje savivaldybėje, ir tada atitinkamai turėtų būti numatytas finansavimas. Šiuo metu mes matome, kad faktiškai trūksta, trigubai daugiau turėtų būti dienos centrų visoje šalyje. Esame su Finansų ministerija jau sutarę pradėti finansavimą bazinio paslaugų šeimos paketo iš struktūrinių lėšų ir šiuo metu programuojamos lėšos. Tai turėtų vaikų dienos

centrus pasiekti struktūrinės lėšos, kurios ženkliai papildytų dabar turimas lėšas, taip pat ir naujiems atsirasti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamasis ministre, kaip žinoma, pragaras irgi grįstas gerais norais. Ar jums žinoma, kad 2017 metais valstybė atliko auditą ir konstatavo, kad nė viena valstybės institucija neseka ir neanalizuoja, kiek ir kokių viešųjų įstaigų valstybė valdo, kad valstybės viešosios įstaigos kuriamos siekiant suinteresuotiems asmenims gauti finansavimą, turtą ir kitų lengvatų? Už kontrolę atsakingų nėra. Valdymas neskaidrus ir neefektyvus. Ar šis įstatymo projektas buvo kuriamas atsižvelgiant į Valstybės kontrolės audito išvadas?

L. KUKURAITIS. Taip, šitos išvados yra žinomos ir jos buvo kuriamos, kaip ir sakiau, tiek valstybės valdymo, tiek savivaldybių srityje steigėjas apsispręs ir įvertins visas rizikas, kuriant viešąją įstaigą. Mes jau dabar, turėdami vieną viešąją įstaigą, labai aiškiai matome ir rizikas, ir galimybes, ir įstaigos potencialą. Jeigu yra sukuriama gera valdymo ir kontrolės sistema, viešoji įstaiga gali sukurti pridėtinę vertę, kurios mes siekiame socialinių paslaugų srityje.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų dėl viso niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Siūlo balsuoti. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto. Kas palaikote, balsuokite už, kas turite kitą nuomonę, – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta po pateikimo.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūlo? G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Kaip papildomą prašyčiau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

PIRMININKAS. Kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 6 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Per tris minutes... Aš buvau užsirašęs kalbėti dėl komitetų pakeitimo, buvo pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Kiek mane gali mėtyti iš komiteto į komitetą? Aš noriu pasakyti... Ir dar klaidina, kad su manimi suderinta. Aš laikausi nuostatos. Nė vienas Seimo narys tiek nevertas būti Žmogaus teisių komitete, kiek aš. Patyriau tūkstantį politinių, teroristinių konservatoriškų atakų, baisesnių nei „Novičiok“, bet esu sveikas gyvas ir sakau „Už Lietuvą, vyrai“, aš jums, konservatoriai, nepasiduosiu. Jums sakau: jeigu komitete negalėsiu ginti žmogaus teisių, ginsiu čia. Jūs neturite teisės nė vienas būti Žmogaus teisių komitete, nes jūs balsuojate prieš Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimą, jūs visi balsuojate prieš Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto sprendimą, jūs nė vienas negalite būti Žmogaus teisių komitete.

Ponas Navickai, paskaityk, ką popiežius rašo apie homoseksualus, jie gydomi, ir vienalytėms santuokoms jis nepritaria. Ponai konservatoriai, susimąstykite patys, kur jūs einate, koku keliu. O ko nepalaužė sovietinė sistema, dabartinė sistema palaužė, bet jūs manęs nepalaužite. Aš jums tai sakau, ponas Navickai.

PIRMININKAS. Kadangi buvo paminėta pavardė, tikrai suteikiu žodį. A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Petrai, taip, aš esu daktaras, bet filosofijos daktaras ir tikrai nesiruošiu jūsų gydyti ar ką nors daryti. Kreipiatės ne ten.

16.18 val.

Bausmių vykdymo kodekso 69, 137, 140 ir 157 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2475, Baudžiamojo kodekso 51, 66 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2473, Baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2474 (pateikimas)

PIRMININKAS. Tęsiame darbotvarkę. Toliau Bausmių vykdymo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2475. Pranešėjas – ministras E. Jankevičius. Kartu pristato ir lydimošius.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, kaip tik dabar diskutuosime apie Europos Žmogaus Teisių Teismą, kadangi, nagrinėdamas vieną bylą prieš Lietuvą, šis Teismas nustatė Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 3 straipsnio pažeidimą, nes Lietuvos nacionalinė teisė nenumato nuteistiesiems laisvės atėmimu iki gyvos galvos bausmės švelninimo galimybių, o mūsų amnestijos ir Prezidento malonės institutus pripažino nepakankamais.

Noriu priminti, kad EŽTT sprendimo neįvykdymas kenkia Lietuvos tarptautinei reputacijai kaip valstybės, kurioje neužtikrinama konvencijos absoliuti žmogaus teisė nebūti kankinamam. Įstatymų projektais siūloma sudaryti tik teisinės prielaidas (noriu pabrėžti – tik teisinės prielaidas) teismui peržiūrėti nuteistojo laisvės atėmimu iki gyvos galvos bausmės atlikimo tikslingumą ir galbūt nuspręsti ją sušvelninti.

Taigi siūlomas dviejų pakopų mišrus laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės švelninimo modelis. Nuteistajam, atlikusiam ne mažiau kaip 20 metų laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę, atsiranda galimybė, kad jam paskirta bausmė iki gyvos galvos būtų pakeista terminuota laisvės atėmimo bausme. Sprendimą gali priimti tik bausmės atlikimo vietos apygardos teismas, susidedantis iš trijų teisėjų kolegijos. Teismui nusprendus sušvelninti laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę, ji būtų keičiama po 20 metų švelnesne terminuota laisvės atėmimo bausme ir būtų nustatomas tuomet sušvelnintos bausmės atliktinas terminas, kuris negalėtų būti trumpesnis nei 5 metai ir negalėtų būti ilgesnis nei 10 metų. Taigi bendras terminas būtų mažiausiai 25 metai, ilgiausiai 30 metų.

Sprendamas dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės švelninimo, teismas išsamiai įvertina ir privalomai atsižvelgia į bausmės švelninimui esminę reikšmę turinčias aplinkybes. Aš gal savais žodžiais pasakysiu, tikrai jis turi įvertinti tai, kad nuteistasis, išėjęs į laisvę, tikrai nepadarys jokio nusikaltimo. Žinant tų žmonių, nuteistųjų, psichologinę ir emocinę būklę, tikrai bus sunku įtikinti teismą. Taip pat nuteistasis turi dirbti, neturėti jokių nuobaudų, dalyvauti visose socialinėse programose. Taigi šie esminiai reikalavimai ir kriterijai užtikrintų, kad bausmės švelninimo mechanizmas būtų taikomas išskirtiniais atvejais tik tokiems nuteistiesiems, kurių nusikalstamo elgesio rizika ir jo pavojingumas visuomenei yra maksimaliai sumažėjęs.

Ir pabaigoje noriu pasakyti, kad 2017 metais EŽTT perdavė Lietuvos Respublikai dar 18 naujų bylų, tačiau jų kol kas nesvarsto. Europos Tarybos Ministrų Komitetas mums taiko sustiprintą priežiūrą ir laukia mūsų teisinio reglamentavimo pokyčių. Tai prašau pritarti.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia A. Anušauskas. Salėje nėra. V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas ministre, čia, į šią pusę. Gerbiamasis ministre, tikiuosi, kad jūsų ministerija panagrinėjo europinę praktiką, kiek tokių valstybių, kuriose nėra tokios galimybės kaip pas mus. Ar daug tokių valstybių? Gal vis tiek žiūrėjote, kaip vis dėlto, kiek kartų tai yra pritaikyta? Ar tai yra masinė praktika, ar tai yra vienetiniai, išskirtiniai atvejai? Labai ačiū.

E. JANKEVIČIUS. Labai nedaug šalių, kalbant apie Europos Tarybos šalis, tai Lietuva, Ukraina, Malta ir Islandija. Islandijoje nėra iš viso paskirta nė vienos bausmės iki gyvos galvos. Visos kitos šalys turi tam tikrų mechanizmų. Mes būtume irgi, prisidėtume prie tų šalių daugumos.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, šis įstatymo projektas, suprantu, atsirado dėl Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo. Gal jūs galėtumėte mums išaiškinti, kiek perkelta nuostatų iš Teismo sprendimo tiesiogiai į įstatymą ir kaip į vieną ar kitą pusę nukrypsta pats įstatymas? Kaip jis būtų traktuojamas?

E. JANKEVIČIUS. Tiesiog mes neturime jokio mechanizmo, kuris leistų nuteistiesiems iki gyvos galvos turėti bent mažytę galimybę išeiti į laisvę. Mes tai ir padarėme. Konstatavo tai, kad labai svarbu nuteistajam žinoti, kokias sąlygas jam reikia įvykdyti, kaip jis turi elgtis, kad turėtų bent tą mažą viltį. Todėl Teismas ir konstatavo, kad amnestijos ir Prezidento malonės institutai yra nepakankami, nes jie veikia tokiu spontanišku principu, jie gali būti, gali nebūti. Nuteistojo elgesys nebūtinai priklauso nuo šių veiksnių.

PIRMININKAS. Klausia S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Galbūt nėra, kolega, toks esminis klausimas, bet kažkaip žmonių sąmonėje... o čia vis tiek visuomenė, taip pat reikės su visuomene turėti kontaktą. 20 metų, kažkaip visada mes buvome įpratę, kad ir į Sibirą siųsdavo 25 metams. Ar ta 20 metų riba buvo pasirinkta atsižvelgiant į europinę praktiką, ar?.. Tas klausimas iškils ir komitete. Kaip jūs manote?

E. JANKEVIČIUS. Būtent į europinę praktiką, į kitų šalių patirtį. Bet vis tiek 20 metų, paskui sušvelninta bausmė nuo 5 iki 10 metų. Tai mažiausias subendrintas terminas vis tiek yra 25 metai, ilgiausias – 30 metų.

PIRMININKAS. Matau, sugrįžo A. Anušauskas, tai suteikiu žodį.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėjau pasiklausti. Iš tikrųjų mums reikia diskutuoti ir su žmonėmis aiškinant priimtus teisės aktus. Šiuo atveju aš norėčiau pasiklausti. Kai yra įrašoma tokia nuostata, kad jeigu teismas nepakeičia į terminuotą, antrą kartą tas žmogus gali kreiptis po dvejų metų. Kodėl po dvejų, o ne, pavyzdžiui, po penkerių, po metų? Iš kur ta nuostata pasiūlyta, atsižvelgiant į kokią nors praktiką, iš kur ji atsirado?

E. JANKEVIČIUS. Iš tikrųjų dėl termino galima diskutuoti ir komitetuose mes galėsime svarstyti, bet tai yra bendra daugelio šalių praktika ir yra paimtas vidurkis atsižvelgiant būtent į kitų šalių praktiką.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų dėl viso užsirašė S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, ypač tie, kurie dirba Europos Taryboje Strasbūre. Keturis kartus per metus važiuojame į Strasbūrą, ten ne kartą Lietuva buvo linksniuojama už vilties atėmimą ypač sunkiems nusikaltėliams. Lietuva raportuose visada yra minima kaip šalis, kuri tik pagal Prezidento suteikiamą amnestiją gali atleisti ypač sunkius nusikaltėlius. Kviesčiau pritarti, rasti stiprybės ir argumentacijos išaiškinti visuomenei, kad 25 arba 30 metų minimaliai išsėdėjęs nusikaltėlis dar savaime nereiškia, kad jis turės teisę išeiti. Tam reikės turėti puikius atsiliepinimus tiek iš teismo, tiek iš psichologo. Tai nėra masinis dalykas, bet tai labiau yra vilties suteikimas ir galimybė tobulėti ir gerėti. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Kadangi dėl motyvų prieš niekas neužsirašė, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Siūlo balsuoti. Balsuojame. Kas palaiko šį įstatymo projektą kartu su lydimais, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, – prieš arba susilaiko.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomą V. Simulikas turėtų pasiūlyti.

V. SIMULIK (LVŽSF). Žmogaus teisių komitetas.

PIRMININKAS. Žmogaus teisių komitetas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Siūloma svarstyti gruodžio 18 dieną. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.27 val.

Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2534 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2476 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2534. Prašau, ministre, pristatyti.

E. JANKEVIČIUS. Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, įstatymo projektas yra labai paprastas. Vyko teismų reforma, jos metu buvo mažinamas apylinkių teismų skaičius, iš 49 liko 12 teismų su rūmais, tačiau po priėmimo Seime buvo nuspręsta įkurti dar papildomai naujus Elektrėnų rūmus, nors Trakuose tokie rūmai yra. Įstatymu mes norime atsakyti įstatymo nuostatos, numatančios Elektrėnų rūmų įsteigimą nuo 2019 m. sausio 1 d. Taip mes sutaupysime 170 tūkst. eurų kasmet, juos Teismų administracija galėtų skirti darbuotojų atlyginimams didinti,

to šiandien iš tikrųjų labai trūksta. Įstatymo projektui pritaria Teisėjų taryba, ji ir inicijavo įstatymo projektą, taip pat pritarė Nacionalinė teismų administracija. Prašau ir Seimo pritari.

PIRMININKAS. Pirmoji klausia L. Matkevičienė.

L. MATKEVIČIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas ministre, jūs šiuo pateiktu įstatymo projektu labai nuliūdinote Elektrėnų bendruomenę ir Elektrėnų savivaldybę. Lygiai prieš metus Ministras Pirmininkas ir ministrė užtikrino ir patikino, kad nuo 2019 metų Elektrėnuose rūmai funkcionuos, nes neva tai praeitų metų biudžete nebeliko pinigų. Man tikrai labai nesmagu klausyti, kad šiemet išbraukiami Elektrėnai iš to projekto, kitais metais galbūt kitas miestas. Sakykite, ar tokia ydinga laikysena, jūsų nuomone, yra sąžininga prieš gyventojus? Man tai labai skausminga. Ačiū.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamoji Seimo nare, už klausimą. Jūs tikrai labai rūpinatės, aš žinau, Elektrėnų žmonėmis, jiems atstovaujate, tačiau, matote, tai nėra teismas, tai yra tik rūmai, šalia yra Trakai. Sutaupytos lėšos bus skirtos kitų darbuotojų algoms didinti, o tai yra šiandien svarbu. Šiandien mes turime didinti algas, todėl veikiame taip, kad sutaupyta tas lėšas ir galėtume skirti kitų darbuotojų atlyginimams didinti.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš irgi myliu Elektrėnus. Nedažnai ten būnu, bet mano klausimas. Jūs dabar išvis išbraukėte. Prieš metus tai bent nukėlė tą datą metams. Ar jau dabar apskritai laidojate šitą idėją, tiesiai šviesiai pasakykite, ir kaip su pažadais? Suprantu, kad ne jūs davėte, bet Ministras Pirmininkas, Vyriausybė davė pažadą, ir toks akibrokštas dabar artėjant 2019 metams.

E. JANKEVIČIUS. Gerbiamas Seimo nary, žinant jūsų konkretumą, aš, jeigu galima, konkrečiai ir atsakysiu. Sprendimas yra faktiškai, jeigu Seimas pritarė, galutinis. Jis yra suderintas tiek su Nacionaline teismų administracija, tiek su Teisėjų taryba, taip pat su Vyriausybe yra suderinta. Aš neturiu žinių, kad Ministras Pirmininkas būtų davęs tokį pažadą. Mes rūpinamės visais kitais darbuotojais. Šiandien mes norime pakelti jiems algas, kas yra numatyta planuojamame biudžete taip pat, jūs pamatysite. Tie rūmai nepateisina veiklos. Jie yra pertekliniai, nes šalia yra Trakai ir Vilnius galų gale netoli.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Užsirašė už S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kai vyko didžioji apylinkių teismų pertvarka, tai mes diskutavome dėl Elektrėnų ir tada buvome atsisakę. Po to netikėtai atsirado. Čia, matyt, atskirų Seimo narių iniciatyva įrašyti Elektrėnus. Dabar, kai aš pasižiūrėjau statistiką, aiškinamajame rašte, kurį ministerija pateikė, nėra tokio ypatingo didžiulio susidomėjimo.

Bet kas yra svarbiausia, ir manau, kad tai yra teisinga, kad Elektrėnuose iš tiesų labai dažnai vyksta išvažiuojamieji posėdžiai. Savivaldybė yra pasirengusi tam. Teisėjai atvažiuoja ir ten nagrinėja bylas. Jeigu manote, kad žmonėms reikės važinėti į Trakus, tai yra netiesa. Bet kam laikyti Elektrėnuose visą aparatą, sekretoriata, leisti lėšas, kai, atvykus teismams, teisėjams su sekretoriato darbuotojais galima atiduoti ir dokumentus, ir ateiti į teismą, ir ten išnagrinėti bylą. Aš manau, kad tikrai būtų daug efektyviau, negu kad dar vieną padalinį daryti Elektrėnuose, kur nuo seno jokių teismo rūmų ar pastato tradicijų nėra.

PIRMININKAS. Nuomonė prieš – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Aš manau, kad gerbiamas ministras turėtų nekaip jaustis dabar, nes prieš tai dirbusi ministrė į diskusijas buvo išitraukusi ir buvo suteikusi Elektrėnų gyventojams vilčių. Aš noriu priminti, kad ir Elektrėnų savivaldybė jau yra investavusi į tų rūmų parengimą, o jūs vis akcentuojate, kaip reikia padidinti atlyginimus teismo darbuotojams. Bet kas suskaičiuos, kiek išleis važinėdami dabar Elektrėnai, Trakai. Šimtai žmonių važinės. Kas suskaičiuos, kiek jie praras pinigų? Truputį neregioniška politika. Man tai kelia daug abejonių, kad mes, didžioji frakcija, esame regionų puoselėtojai ir advokatai, tačiau praktikoje susiduriame su atvirkštais dalykais.

PIRMININKAS. Motyvus visi išsakė. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 87 Seimo nariai: 57 – už, prieš – 6, susilaikė 24. Po pateikimo pritarė. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti lapkričio 20 dieną. Galima pritari bendru sutarimu? Ačiū, pritarė.

16.35 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2450ES (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Į tribūną kviečiu V. Sinkevičių, kuris mums pristatys Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2450. Prašau, ministre.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, pristatau Vyriausybės teikiamą, Ūkio ministerijos parengtą Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą. Šis įstatymo projektas parengtas įgyvendinant Europos Sąjungos reglamentą dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitų formų diskriminavimo, dėl klientų pilietybės, gyvenamosios vietos arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo. Nauju reguliavimu siekiama suteikti klientams geresnę prieigą prie prekių ir dėl diskriminavimo, kai komercinės veiklos subjektai rinką dirbtinai suskaido pagal kliento pilietybę ar gyvenamąją, ar įsisteigimo vietą. Vadovaujantis Europos Sąjungos teise, įvedamas tiesiog aiškumas ir atveriamos didesnės galimybės būtent vartotojams.

PIRMININKAS. Klausiti niekas neužsirašė. Tuoj pažiūrėsime dėl motyvų. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomų niekas nesūlo. Siūloma svarstyti lapkričio 8 dieną. (*Balsai salėje*) Valerijus siūlo Vartotojų teisių... kaip papildomą. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. (*Balsai salėje*)

Valerijau, patikslinkite. Žmogaus teisių komitetas, ne taip išgirdau.

16.37 val.

Produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2292 (pateikimas)

Toliau. Produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2292. Prašau, ministre, pateikti.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamą, Ūkio ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 pakeitimo įstatymo projektą. Projekto esmė – išdėstyti Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo naują redakciją. Pirmiausia nustatyti aiškias rinkos priežiūros institucijų taikomas rinkos ribojimo priemones, būtent iš nurodytų penkių rinkos ribojimo priemonių įtvirtinti dvi dažniausiai taikomas rinkos ribojamos priemonės: tai laikinas draudimas tiekti į rinką ir demonstruoti produktą, dėl kurio kyla pagrįstų įtarimų, kad jis gali būti pavojingas, ir draudimas tiekti į rinką bet kokį pavojingą produktą. Toks teisinio reguliavimo aiškumas sudarys aiškias sklandaus rinkos priežiūros institucijų darbo sąlygas.

Taip pat aiškiai reglamentuoti administracines atsakomybes pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą, taip pat praplėsti atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymą sunkinančių aplinkybių sąrašą už įstatymo pažeidimo atsakomybę, siekiant užtikrinti rinkos priežiūros veiksmingumo ir ekonominių sankcijų prevencinę funkciją, padidinti už Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimus skiriamų baudų dydžius.

Baudų ar įspėjimų skyrimo terminus suvienodinti su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 39 straipsnyje nustatytais terminais, taip pat atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktriną reglamentuoti rinkos priežiūros institucijų ir šių institucijų pareigūnų teises ir pareigas rinkos priežiūros metu. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, iš tikrųjų pastaruoju metu matome visų valdžios institucijų tam tikrą kovą su kainų kilimu, su galbūt karteliniiais susitarimais, monopoliniais susitarimais, kiek tai palies, kiek tai pasitarnaus mums kaip instrumentas didinant rinkos konkurenciją?

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Šis įstatymas nėra nutaikytas... Dėkoju už klausimą. Nėra nutaikytas į konkurencijos didinimą, daugiau užtikrinantis mechanizmų veikimą, na, Administracinio kodekso, nes, pavyzdžiui, anksčiau už pavojingo gaminio tiekimą bauda siekė 144 eurus, tai jos minimalus dydis, maksimalus – 1 tūkst. 448 eurus, tai juokingi dydžiai. Kaip vienas iš pavyzdžių, kad būtent dabar baudos numatomos nuo 1 tūkst. 448 iki maksimalios 11 tūkst. 584 eurų. Lygiai taip pat yra labai aiškiai apibrėžiami išipareigojimai, kuriuos privalės vykdyti tiekėjas. Tai šiuo atveju mes labiau sureguliuojame tai, kad būtų laikomasi įstatymų ir rinkai netiekiami pavojingi produktai, kad jeigu tai yra vykdoma, kad tai nebūtų tęstinė veikla. Pastebėjome, kad, įvykus įvykiui, jis buvo tęstinis, nes baudos buvo juokingos, o prevencijos priemonių, kaip išimti produktą iš rinkos, net nebuvo.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų dėl viso niekas neužsirašė. Gal galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomų niekas nesūlo. Siūloma svarstyti spalio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.40 val.

Pateikiamų ir tiekiamų rinkai trešiamųjų produktų įstatymo projektas Nr. XIII-2426 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Pateikiamų ir tiekiamų rinkai trešiamųjų produktų įstatymo projektas Nr. XIII-2426. Ministre, prašom.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, noriu jums pristatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamą, Ūkio ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos pateikiamų ir tiekiamų rinkai trešiamųjų produktų įstatymo projektą. Įstatymo projekto esmė – nustatyti trešiamųjų produktų specialiuosius reikalavimus, pirma, rinkai pateikiamiems teikiamiems trešiamiesiems produktams keliamus reikalavimus, prievolės ekonominės veiklos vykdytojams, atsižvelgiant į tai, kad tam tikras užduotis gali atlikti tik gamintojai.

Importuotojai ir įgaliotieji atstovai yra glaudžiai susiję su rinku ir įtraukti atlikti rinkos priežiūros užduotis. Jie turi būti pasirengę aktyviai dalyvauti, teikdami Lietuvos Respublikos įgaliotoms institucijoms visą reikalingą informaciją apie trešiamuosius produktus, siekiant užtikrinti jų saugą ir kokybę, naudotojų pareigas, trešiamųjų produktų naudojimo reikalavimus, kurie užtikrins žmonių ir gyvūnų gyvybės, sveikatos ir aplinkos saugą.

Taip pat yra prievolė gamintojams – tinkamai ženklinti gaminį, siekiant užtikrinti jo atsekamumą. Ši informacija visoje tiekimo grandinėje padeda padaryti rinkos priežiūrą paprastesnę ir veiksmingesnę. Numatyti rinkai pateikiamų ir tiekiamų trešiamųjų produktų identifikavimo reikalavimai, rinkai pateikiamų ir tiekiamų trešiamųjų produktų įtraukimo į trešiamųjų produktų identifikavimo sąrašą ir išbraukimo iš identifikavimo sąrašo reikalavimai, rinkos priežiūros pareigūnų ir ekonominės veiklos vykdytojų teisės ir pareigos, numatyti rinkos priežiūros institucijų funkcijos ir neatitinkantiems reikalavimų trešiamiesiems produktams taikomos procedūros, rinkos priežiūros tvarka, atsakomybė ir atgrasančios baudos už įstatymų pažeidimus.

Ekonominės veiklos vykdytojams, nevykdantiems įgaliotos institucijos sprendimo, pašalinti šio įstatymo reikalavimų neatitinkančius trešiamuosius produktus iš rinkos skiriama nuo 70 iki 100 % nepašalintų iš rinkos trešiamųjų produktų rinkos vertės bauda. Ekonominės veiklos vykdytojams, pateikusiems arba tiekiantiems rinkai trešiamuosius produktus, kurie neatitinka identifikavimo sąrašė arba reglamente esantiems trešiamiesiems produktams nustatytų reikalavimų skiriama nuo 70 iki 100 % neteisėtai pateikiamų ir tiekiamų rinkai trešiamųjų produktų rinkos vertės bauda. Ekonominės veiklos vykdytojams, pateikusiems arba tiekiantiems rinkai trešiamuosius produktus, kurie neįtraukti į identifikavimo sąrašą, skiriama nuo 70 iki 100 % neteisėtai pateikiamų arba tiekiamų rinkai trešiamųjų produktų rinkos vertės bauda. Naudotojams, neatliekantiems šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos, skiriama nuo 30 iki 50 % neteisėtai naudojamų trešiamųjų produktų rinkos vertės bauda.

Tręšiamųjų produktų rinkos vertė laikytina turto rinkos vertė, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas. Tai yra pagrindiniai pakeitimai, kuriuos norėjau jums pristatyti. Prašau pritarti įstatymo projektui po pateikimo.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas ministre, tikriausiai niekas neabejoja, kad pritarime jūsų teiktam projektui. Ir tikrai nuoširdus ačiū, kad jūs jį pateikėte ir įvykdėte savo pažadą, o mano klausimas būtų toks, ar rengiant įstatymo projektą buvo glaudžiai bendradarbiaujama su verslo struktūromis? Jeigu taip, tai ar tikrai buvo atsižvelgta į jų siūlymus ir pastabas?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, kiek žinau, aktyviausiai ir teikė siūlymus Lietuvos pramoninkų konfederacija. Papildomų siūlymų jie neturėjo. Taip pat susitikimo metu su rinkos dalyviais, šiuo atveju „Achema“, jie taip pat kažkokių papildomų pasiūlymų, kuriuos norėtų registruoti, neturėjo. Mes, be jokios abejonės, dar galėsime išklausti rinkos dalyvius komitete. Bet, kiek žinau, rinkos dalyviai, kurie iki šiol turėjo nuogastavimų dėl tręšiamųjų produktų rinkos reguliavimo valstybėje, tokių pastabų neturėjo. Darbo grupė dirbo, tarėsi kartu su jais.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis ministre, nesate nei žemės ūkio ministras, nei aplinkos ministras. Norėtusi, kad šis klausimas išeitų iš jų, nes čia yra ir aplinkosauginis, ir žemės ūkio klausimas. Užduosiu politinį klausimą.

Praeitų metų gruodžio mėnesį vienas įtakingiausių Lietuvos žurnalistų uždavė 24 klausimus vienam įtakingiausių Lietuvos politikų. Septintu klausimu buvo paminėta, kad potencialiai nesumokėta muito mokesčių apie 3,5 mln. Šių metų liepos mėnesį Muitinės departamentas vis dėlto ištyrė, kad paėmus vieną iš mėginių... kad padaryta žala ir nesumokėta muito mokesčių apie 8 mln. eurų Lietuvos biudžetui. Abu šie asmenys – vienas neteko žurnalisto pozicijos, kitas savo noru paprašė būti perkeliamas iš Muitinės departamento direktoriaus pozicijos į Tarptautinių ryšių skyriaus patarėjo poziciją. Ar nemanote, kad čia yra kažkokių politinių sutapimų ir kas bus kitas?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju. Labai sudėtingas klausimas. Pirmai daliai, kad vietoj mašės būtų aplinkos ar žemės ūkio ministrai, aš pritariu 110 %. Tačiau Ūkio ministerijos sritis yra produktai. Ir tręšiamieji produktai yra vieni iš jų.

Dėl jūsų minimų asmenų ir žalos, aš manau, kad yra institucijos, kurios turėtų tai aiškintis. Tie, kurie galbūt neatliko vieno ar kitų veiksmų, turėtų būti nubausti. Aš tikiu, kad mūsų valstybėje veikia įstatymai. Šiuo atveju aš teikiu įstatymą, labai aiškiai reglamentuojantį žaidimo taisykles, su labai aiškiais nuobaudomis. Tikiu, kad įsigaliojusio įstatymo bus laikomasi.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, iš tiesų dėl jūsų varianto pastabų prirašyta kur kas daugiau negu dėl pirminio varianto. Manau, kad vis dėlto turbūt galėjo galioti ir senas variantas. Įdomu, apskritai pasakius, ar nevertėtų sudaryti komisiją (tas labai madinga šiame Seime) ir patyrinėti tuos atvejus, kodėl buvo sustabdytas anas įstatymas ir valstybė tikrai patyrė nemažą žalą.

Bet aš norėčiau paklausti konkrečiau apie šį įstatymą. Vis dėlto buvo numatyta įgyvendinamoji institucija. Dabar tos institucijos nėra. Galbūt jūs esate numatę, kas galės tą įstatymą įgyvendinti?

Dar vienas klausimas. Jūs visas administracines nuobaudas surašėte į šį įstatymą. Kodėl neįrašėte į kodeksą, o šis įstatymas būtų grynai reglamentuojantis tam tikras tvarkas? Ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėl pirmos dalies. Dėl pirmo varianto, be jokios abejonės, buvo daug mažiau pastabų, nes jis tiesiog savo apimtimi buvo daug skurdesnis.

Dėl komisijos sudarymo. Jūs esate Seimo narys, esate absoliučiai laisvas sudaryti bet kokią komisiją Seime. Šiuo atveju aš teikiu tik įstatymo projektą, kuriam jūs pritarсите arba nepritarсите.

Kalbant dėl nuobaudų, aš manau, kad čia jos išdėstytos daug aiškiau, nes jeigu mes tai susietume su administraciniu kodeksu, jos būtų daug mažesnės, kaip ir pats žinote, jos nebūtų ganėtinai atgrasančios nedaryti nusižengimų, jos būtų juokingos – nuo 140 eurų iki tūkstančio eurų

baudos. Čia baudos yra daug rimtesnės, kartu užtikrinant, kad produktas, kuris galimai neatitinka identifikacinio sąrašo, patvirtinto tiek Europos Sąjungos, tiek mūsų valstybės, privalės būti išimtas iš rinkos. (*Balsai salėje*)

Dėl įgaliotos institucijos. Ačiū. Dėl įgaliotos institucijos nustatys Vyriausybė. Dėl sąrašo – jau jis ir dabar yra renkamas Aplinkos ministerijos, tačiau kalbant apie ekspertus, aš manau, būtų logiška, kad viską užtikrintų Žemės ūkio ministerija.

PIRMININKAS. Ministre, atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū už žodį. Keista, kad pasisakau už, nors, atrodo, valdančiųjų Vyriausybės projektas. Ačiū, ministre, už projektą, kurį pradėjote, kaip suprantu, 2017 metų sausio mėnesį sudarę darbo grupę. Kažkodėl praeita Vyriausybė neįgyvendino to įstatymo, Trašų įstatymo, kuris buvo priimtas 2013 metais, ir tada nebuvo poįstatyminių aktų ir jis tiesiog buvo atšauktas. Lietuva liko kartu su Malta vienintelės valstybės, kurios nereglementavo trašų importo klausimo iš trečiųjų šalių, ir toks įstatymas buvo reikalingas. Šito įstatymo reikalavimų klausimą kėlė ne tik politikai, tokie kaip K. Starkevičius, pateikęs, o po to gavęs neigiamą Vyriausybės išvadą, bet ir labai žinomi Lietuvos žurnalistai, kurie kėlė ir nesumokamo maito klausimą, ir sudėties klastojimo klausimus.

Šis įstatymas nenukreiptas prieš kokį nors politinį asmenį, kuris yra didelio koncerno akcininkas, bet tai yra ir gamtosauginis, ir žemės ūkiui labai svarbus įstatymas, nes mes turime trašų, kurių sudėtis kartais nėra visiškai pagrįsta ir nebūtinai atitinka tai, kas deklaruojama. Kartais ir ūkininkai apgaudinėjami, ir gamtosaugininkai apgaudinėjami, nes trašomis, turinčiomis daug amonio sudėtyje, tręšiamos mūsų upės, tręšiami mūsų ežerai, dūsta žuvys. Tai yra potencialus milžiniškas pavojus visai mūsų gamtai, todėl šis įstatymas yra labai sveikintinas. Tik, gerbiamas Virgi Sinkevičiaus, na, keista, kad jūs pateikiate šitą, tikrai norėtusi matyti profesionalus, bent žemės ūkio ministrą, kuris tai darytų priešakyje ir atstautų į technokratinis klausimus. Sveikinu ir kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Aš sveikinu ministrą dėl įstatymo projekto ir norėčiau nusistebėti: kolegos K. Starkevičius ir E. Pupinis pateikė, mano galva, tikrai išsamų projektą, bet čia, kaip visą laiką, matyt, yra baiminamasi, kad opozicija padaro ką nors greičiau. Aišku, pateikimo stadijoje, pritarus ministro pateiktam projektui, aš tikrai labai tikiusi, kad bus svarstomas ne tik šitas projektas, bet opozicijos projektas taip pat bus svarstomas ir nepadedamas į stalčių, kaip dažnai šiame Seime darosi. Iš tikrųjų kviesčiau sutelkti tuos žmones, kurie turi didelę patirtį ir išmanymą šiame sektoriuje, ir neprisiimti vien tik tokio besąlygiško norėjimo, kad pliusą užsidėtų tik Vyriausybė. Sėkmės.

PIRMININKAS. Visi motyvai išsakyti. Kadangi visi skirtingi, kviečiu balsuoti dėl įstatymo projekto.

Balsavo 77 Seimo nariai. Visi 77 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti lapkričio 22 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.53 val.

Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P2404ES (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2404ES. Ministre, parašom pateikti.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiami kolegos, norėčiau jums pristatyti Vyriausybės teikiamą Ūkio ministerijos praengtą Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Teikiamu įstatymo projektu įgyvendinama Europos Sąjungos direktyva dėl ES sąskaitų naudojimo viešuosiuose pirkimuose, ji į nacionalinę teisę turi būti perkelta iki 2019 m. balandžio 18 d. Įgyvendinant direktyvą, įstatyme įtvirtinama pareiga perkančio-

sioms organizacijoms priimti Europos Sąjungos standartą atitinkančias elektronines sąskaitas. Standartą atitinkančios sąskaitos bus teikiamos tiekėjo laisvai pasirenkamomis priemonėmis, o neatitinkančios – naudojantis valstybine informacine sistema „E. sąskaita“.

Parengtu įstatymo projektu siūlomi pakeitimai susiję su nacionalinio saugumo užtikrinimu. Pirma, yra įtvirtinama galimybė pirkimuose neleisti dalyvauti ne Europos Sąjungos valstybių tiekėjams. Atsižvelgdama į geopolitinę situaciją valstybėje, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento nuolat įvardijamas grėsmes nacionaliniam saugumui, perkančioji organizacija galėtų leisti pirkime dalyvauti tiekėjams iš Europos Sąjungos, NATO ar kitų pasirinktų trečiųjų šalių, o eliminuoti tik grėsmę keliančių valstybių tiekėjus. Antra, suteikiama teisė atmesti tiekėjo pasiūlymą, jeigu jis neįvykdė pirkimo sutarties ar netinkamai ją įvykdė ir tai buvo esminis pirkimo sutarties pažeidimas, tai yra jei jis neįtrauktas į nepatikimų tiekėjų sąrašą.

Trečia. Išplečiamos sąlygos neleisti pirkimuose dalyvauti nepatikimiems tiekėjams, t. y. tiems, kurie kelia pavojų valstybės saugumui ir apie kuriuos kompetentingos institucijos turi tai patvirtinančios informacijos. Galiojantis reguliavimas leido perkančiai organizacijai atmesti tik to tiekėjo pasiūlymą, kuris neturėjo, negavo įmonės patikimumo pažymėjimo, tačiau praktikoje perkančios organizacijos susiduria su problema, kai turėdamos kompetentingų institucijų, pavyzdžiui, Valstybės saugumo departamento informacijos apie tiekėjo patikimumą, negali tokio tiekėjo pašalinti iš pirkimo.

Paskutinis siūlomas punktas – įtvirtinama galimybė pirkimus vykdyti nesivadovaujant įstatymo nuostatomis, jeigu procedūrų metu tektų pateikti informaciją, kurios atskleidimas pažeistų esminius valstybės saugumo interesus. Kviečiu pritarti po pateikimo įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Pirmasis klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėjau pasiklausti apie nepatikimų tiekėjų sąrašus. Šiuo atveju jie, kiek suprantu, egzistuoja, tačiau buvo galimybės apeiti pakeičiant, pavyzdžiui, to juridinio asmens pavadinimą. Ką vis dėlto dabartinis įstatymas, kaip jis susidoros su šita problema, kad tie nepatikimi tiekėjai neapeitų įstatymo nuostatų?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Jūs labai teisingai pasakėte – šiuo metu įmonė, įtraukta į nepatikimų tiekėjų sąrašą, įsteigusi kitą juridinį asmenį, gali dalyvauti konkurse. Būtent šiuo įstatymu teikiama, kad perkanti organizacija turės diskrecijos teisę atmesti tiekėjo, kuris įrašytas į nepatikimų tiekėjų sąrašą, pasiūlymą, arba turėdama informacijos, kad tai yra dukterinė, susijusi įmonė, lygiai taip pat atmesti jos pasiūlymą. Tai yra suteikiama didesnė sprendimo teisė perkančiai organizacijai.

PIRMININKAS. Klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, kažkaip įsigaliojimo data tokia keistoka – 2019 m. balandžio 18 d. Su kuo tai galėtų būti sietina?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Pirmininke, iš tiesų negaliu atsakyti. Manau, kad datą galėsime komitete redaguoti.

PIRMININKAS. Ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl motyvų dėl viso niekas neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarėme. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 22 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.58 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-953 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIIP-953. Pateikimas. Į tribūną kviečiu P. Urbšį. Jis pristatys Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, šitas įstatymo projektas yra susijęs su vidaus sandoriais. Priminsiu jums, kadencijos pradžioje buvo išplieskusi diskusija, ar savivaldybės gali vykdyti tuos vidaus sandorius, ir nors buvo Prezidentės vetuota, Seimas aiškiai atskyrė viešosios pa-

slaugos interesus nuo komercinės paslaugos interesų ir paliko teisę išimtiniais atvejais savivaldybėms organizuoti vidaus sandorius, kad galėtų teikti viešąsias paslaugas. Bet tam, kad nebūtų sudarytos galimybės klaidingai interpretuoti ir piktnaudžiauti šita nuostata, yra siūlymas, kurį parėmė 21 Seimo narys, kad reikia aiškiau apibrėžti kaip paslaugų teikėją, kuris gauna paslaugas už savivaldybės teikti be konkurso, o vidaus sandorio *pasekoje* tą paslaugą, koks santykis atsiranda, kai jinai vis dėlto dalį paslaugų pateikia vadinamajam subrangovui arba vadinamajam subteikėjui. Sutikite, tai, kad jeigu savivaldybės įmonė, pavyzdžiui, kaip Panevėžyje „Aukštaitijos vandenys“, teikia tą paslaugą, kuri yra susijusi su viešuoju interesu, bet vienaip ar kitaip kaip subrangovą be konkurso gali pasirinkti privatų ūkio subjektą, tai tarsi būtų iškreiptas tas skaidrumo principas.

Kai kas kalba, kad viešajame pirkime tai yra apibrėžta, bet, man atrodo, reikėtų aiškiau apibrėžti būtent Viešųjų pirkimų įstatyme tą nuostata, kad toks delegavimas tos paslaugos galimas tiktai savivaldybės pavaldumo įmonei. Pavyzdžiui, jeigu savivaldybės įmonė pakloja vamzdį, tai dėl vidaus sandorio gali subrangovas ar subteikėjas būti savivaldybės įmonė, kuri sutvarkytų šaligatvį, bet jeigu atsitiktų taip, kad tą šaligatvį pradėtų tvarkyti kokia nors privati įmonė, tai tada atsirastų... vienaip ar kitaip atsirasti neskaidriems sandoriams. Todėl 31 Seimo narys siūlo aiškiau apibrėžti būtent tuos santykius su subteikėju dėl vidaus sandorio.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kaip ir suprantama, norint išvengti kokio nors pinigų smulkaus plovimo, gal tas ir teisinga, bet Teisės departamentas rašo, kad pakankama teisinė bazė ir nereikia jokių papildymų, kad veiktų Viešųjų pirkimų įstatymas, atsižvelgiant į tas visas normas. Tai kas čia teisis – ar jūs, ar Teisės departamentas? Ačiū.

P. URBŠYS (MSNG). Teisės departamentas viename punkte teigia, kad yra lyg ir perteklinis, o kitame punkte teigia, kad jeigu reikėtų keisti, tai turėtų būti keičiamas 2017 m. liepos 1 d. įstatymo projektas. Aš manyčiau taip: jeigu įstatymas yra aiškesnis, tai tikrai yra geriau, ypač tada, kai tuo subteikėju tampa savivaldybės įmonės, kad nebūtų taikomi, sakykime, dvigubi standartai arba iškreiptų tą santykį dėl vidaus sandorių. Ir galų gale čia yra papildomas saugiklis neleisti piktnaudžiauti tuo vidaus sandoriu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių klausti nėra. Dėl motyvų dėl viso taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 50, prieš – 3, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti lapkričio 22 dieną. Galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

17.03 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1162(2), Farmacijos įstatymo Nr. X-709 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1163(2) (svarstymas)

Į tribūną kviečiu D. Kaminską. Toliau tęsiame svarstymą. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1162(2) ir lydimasis kartu. Prašom pristatyti.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). 2018 m. rugsėjo 19 d. Sveikatos reikalų komitetas svarstė ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-1162(2) ir komiteto išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir lydimąjį taip pat galite.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Lydimasis projektas Nr. XIII-1163. Taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė. Dėl motyvų po diskusijos taip pat niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti. (*Balsai salėje*) Nematyti. Tuoju, minutę, patikrinsime. Nerodo, bet jūs galite pasakyti už ką, prieš ar už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Iš tikrųjų čia vienas iš tų retų atvejų, kai galima dirbti konstruktyviai kartu su valdančiąja dauguma, ir čia yra R. Karbauskio, A. Verygos ir A. Širinskienės pateiktas projektas, už kurį dar gruodžio mėnesį 92 Seimo nariai balsavo, ir bendru sutarimu

Sveikatos reikalų komitetas pritarė. Ką jis iš esmės daro, kad žmonės, sergantys vėžiu, po chemoterapijos galėtų gauti ne tik morfijų, bet galėtų gauti ir Europos Sąjungoje registruotus vaistus, turinčius medicininių kanapių. Man atrodo, čia yra be galo svarbus reikalas, nes vėžiu serga maždaug apie 100 tūkst. žmonių, ir po chemoterapijos jiems šiuo metu vieninteliai prieinami vaistai yra opiatai, morfijus, nuo kurių yra labai didelė psichologinė ir fizinė priklausomybė. Čia mes kalbame apie vaistus, kurių reikšmingai mažesnis šalutinis poveikis. Atrodo, labai labai teisinga iniciatyva, kuriai taip pat kviečiu pritari.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 70 Seimo narių: visi 70 balsavo už, prieš ir susilaikiusių nėra. Pritarta po svarstymo.

17.07 val.

Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1639(4), Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 7, 21, 24, 32, 33 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1815(2) (svarstymas)

Žiūriu į darbotvarkę, galime imti rezervinį 1 klausimą – Pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1639. Žmogaus teisių komitetas, V. Simulikas pristato išvadas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mieli kolegos, Žmogaus teisių komitetas buvo pagrindinis dėl Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1639(4). Gavę Užsienio reikalų komiteto siūlymus, jiems pritarėme. Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymams yra pritarta, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos – pritarta. Bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Gal galėtumėte ir kitą – lydimąjį.

V. SIMULIK (LVŽSF). Ir kitą kartu, gerai. Pilietybės įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1815(2). Teisės departamentui pritarta, Europos teisės departamentui prie Teisingumo ministerijos – atsižvelgti ir visiškai pritarta Užsienio reikalų komiteto pozicijai.

PIRMININKAS. Dėkojame. M. Puidokas pristato Užsienio reikalų komiteto išvadas. Pabandykite dėl abiejų.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Užsienio reikalų komitetas buvo papildomas komitetas. Šiuo atveju papildomo komiteto išvada: abiem projektams pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti yra kas nors užsirašęs? Pažiūrėsime. Niekas neužsirašė. Dėl motyvų – taip pat. Gal galime bendru sutarimu pritari po svarstymo? Dėkoju, pritarta.

Aš dar norėčiau perskaityti komiteto sprendimą ir pasiūlymus, tai yra pasiūlyti per priėmimą sujungti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo Nr. XI-1196 įstatymo projektą kartu su Nr. XIIIIP-1639(3) ir Nr. XIIIIP-1815, kaip pagrindą imant įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1815.

17.09 val.

Seimo narių pareiškimai

Darbotvarkė visa į pabaigą. Kas mums liko? Liko Seimo narių pareiškimai. Kiek žinau, Z. Streikus pasiruošęs šį tą papasakoti.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, man truputį gėda, kad mes gebame menkinti ne tik vienas kitą, bet ir iškilias asmenybes iš kitų valstybių, net nesusipažinę nei su jų veikla, nei su nuopelnais žmonijai. Mano pranešimas apie „Delfi“ portalo rugsėjo 21 dienos publikaciją „Naujausias D. Kepenio užmojis – tam nepritaria net medikai“. Publikacijoje, kurią skaitė tūkstančiai žmonių, kalbama apie tai, kad Seimo narį M. Adomėną ir Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentą L. Labanuską papiktino Seime įvykęs susitikimas su žinomu ajurvedos gydytoju Č. Partapu, kurio metu jis pareiškė: „Jei norite, kad žmonės būtų sveiki, reikia kalbėti apie sveikatą, o ne apie ligas.“

Trumpa informacija apie daktarą Č. Partapą. Indijos prezidento yra tituluotas geriausiu ajurvedos daktaro vardu, nuo 2018 metų daktaras Č. Partapas yra asmeninis Indijos prezidento šeimos daktaras, Indijos ajurvedos tyrimų instituto „Dživa“ direktorius, Indijos sveikatos apsaugos

ministerijos ajurvedos patarėjas, veda laidas 13 Indijos televizijos kanalų, jis kviečiamas į tarptautinės televizijos programas kaip „Discovery“ laidą „Cyberspace“, BBS „World News“, CNN „International“ ir kitas. Yra įkūręs Indijoje 80 klinikų bei didžiausią analogų pasaulyje neturintį telemedicinos centrą, kuriame dirba 500 gydytojų. Daktaro Č. Partapo paskaitų klausosi 14 universitetų studentai Amerikoje, Japonijoje, Švedijoje, Naujojoje Zelandijoje, Pietų Afrikoje, taip pat Lietuvoje ir kitose šalyse. 2005 metais garbės pilietis Indijoje, Indijos medikų asociacijos ekspertas 2007 metais išrinktas Indijos metų žmogumi.

Sunku suprasti kolegos M. Adomėno pareiškimą. Vedos yra vienas dalykas, bet Seimas jų mediciną iškelia kaip legitimacyvaus gydymo atšaką. Noriu priminti, kad žodis „vedos“ sanskrito kalboje reiškia „žinios“. Turiu vilties, kad Lietuvos Respublikos Seimas pritaria gydymui, kuris paremtas žmonių pripažintomis žiniomis daugiau negu 5 tūkst. metų. Manau, kad kolegai M. Adomėnui kiek per drąsu viešai kalbėti apie sveikatos apsaugos problemas viso Seimo vardu. Dar keičiau atrodo, kada apie ajurvedą, kuri sanskrito kalboje reiškia „sveikos gyvensenos žinios“, kalba Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentas L. Labanauskas. Jis sako, sergantys neina pas ajurvedininką, nes žino, kad jis jam nepadės. Priminsiu, kad per ajurvedą Č. Partapas pasaulyje skleidžia sveikos gyvensenos žinias, kurios leidžia žmonėms išlikti sveikiems, o susirgus pasveikti be brangių cheminių preparatų ir operacijų. Manau, kad pats laikas Lietuvos gydytojų sąjungos prezidento paklausti, ko siekia jo vadovaujama sąjunga – daug sveikų Lietuvos žmonių, ar daug sudėtingų, brangių, sunkiai pasiekiamų medicininių paslaugų.

Taip pat mano kolega akademikas J. Brėdikis, vertindamas asmenų viešą pasisakymą spaudoje, pareiškė: „Man gėda dėl nemokšų.“ Savo pasisakymu aš noriu pareikšti, kad nesidėtume žinovais tų dalykų, kurių neišmanome ir neklaidintume visuomenės ir kolegų. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Žiūriu į darbotvarkę. Darbotvarkę baigėme, tai kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 64 Seimo nariai. Dėkoju visiems, skelbiu rugsėjo 25 dienos vakarinę posėdį baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 46, 47
Adomėnas Mantas 71, 72
Andrikis Rimas 21
Anušauskas Arvydas 25, 34, 35, 36, 37, 62, 63, 69
Armonaitė Aušrinė 17, 19, 25, 26, 37
Ąžuolas Valius 21, 54
- Balsys Linas 15, 32, 33
Basanavičius Jonas 23
Baškienė Rima 7, 17, 24, 57
Baublys Juozas 46, 59
Baura Antanas 67
Bernatonis Juozas 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 30, 31, 32, 33
Brėdikis Jurgis 72
Burokienė Guoda 9, 10, 27, 28, 29, 39, 40, 41, 43, 45, 46, 47, 61
Butkevičius Algirdas 51
- Danėlienė Ingrida 38
Degutienė Irena 19
Dumbrava Algimantas 59
Džiugelis Justas 23, 24
- Gaižauskas Dainius 21
Gentvilas Eugenijus 7, 8, 9, 16, 18, 20, 21, 24, 44, 45
Gentvilas Simonas 7, 8, 9, 12, 18, 19, 20, 41, 42, 50, 62, 63, 67, 68
Gražulis Petras 16, 23, 24, 26, 27, 57, 61
Gumuliauskas Arūnas 7, 8, 33, 34, 35
- Imbrasas Juozas 50, 51
- Jakeliūnas Stasys 24, 27
Jankevičius Elvinas 61, 62, 63, 64
Jarutis Jonas 21
Jovaiša Sergejus 40, 43, 44
Juozapaitis Vytautas 10
- Kaminskas Darius 70
Karbauskis Ramūnas 8, 18, 22, 23, 24, 25, 30, 36, 37, 38, 44, 70
Kepenys Dainius 71
Kirkilas Gediminas 10, 17, 30
Kravčionok Vanda 44
Kubilius Andrius 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 24, 44
Kukuraitis Linas 57, 58, 59, 60, 61
Kupčinskas Andrius 41, 42
- Labanauskas Liutauras 71, 72
Landsbergis Gabrielius 24
- Mackevič Michal 21
Majauskas Mykolas 16, 18, 19, 22, 31, 33, 36, 37, 38, 70
Maldeikienė Aušra 15
Martinėlis Raimundas 45
Martišius Mantas 24, 25, 26, 27
Masiulis Eligijus 20
Matelis Bronislovas 34, 35
Matkevičienė Laimutė 64
Mažeika Kęstutis 7, 21, 30, 56
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 7, 34, 35, 68
- Narkevič Jaroslav 13
Nausėda Gitanas 24
Navickas Andrius 34, 35, 61
Nekrošius Arvydas 48
Nekrošius Vytautas 56
Norkienė Aušrinė 21
- Olekas Juozas 28, 29
- Palionis Andrius 11, 12, 13, 14
Paluckas Gintautas 13, 28
Partapas Čauhanas (Partap Chauhan) 71, 72
Poderys Virgilijus 21
Pranckietis Viktoras 7, 17
Puidokas Mindaugas 20, 22, 39, 40, 46, 71
Pupinis Edmundas 8, 31, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 47, 49, 67, 68, 70
Puteikis Naglis 15, 17, 56
- Radzevičius Dainius 25
Razma Jurgis 11, 12, 13, 14, 15
Rimkus Juozas 57
Rinkevičius Viktoras 20
- Sabatauskas Julius 10, 11
Salamakinas Algimantas 32, 35
Semeška Vilius 21
Simulik Valerijus 62, 63, 71
Sinkevičius Rimantas 65, 69
Sinkevičius Virginijus 65, 66, 67, 68, 69
Sinkevičius Vytautas 38
Sysas Algirdas 23, 26, 28, 29, 37, 50, 55, 60, 64
Skaistė Gintarė 15, 21
Skardžius Artūras 11, 16, 17, 20, 21, 24, 43, 44
Skvernelis Saulius 13
Smetona Antanas 45
Starkevičius Kazys 8, 44, 56, 68
Steponavičius Gintaras 50

- Streikus Zenonas 71
Strelčiūnas Algis 42, 43, 44
Svetikaitė Rasa 52, 53, 54, 55, 56
- Šakalienė Dovilė 51, 52, 54
Šalaševičiūtė Rimantė 55, 56
Šapoka Vilius 9, 48, 50, 51, 52
Šarknickas Robertas 26, 60
Šedbaras Stasys 55, 63, 64
Šiaulienė Irena 21
Šimašius Remigijus 17
Širinskienė Agnė 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 23,
24, 38, 70
- Talmont Leonard 53
Tamašunienė Rita 13, 14, 41, 42
Tomilinas Tomas 51, 54
Tumėnas Stasys 64
- Urbšys Povilas 21, 22, 23, 24, 29, 30, 33, 36, 56, 61, 69, 70
- Valiukevičiūtė Ona 57
Vasiliauskas Gediminas 57
Veryga Aurelijus 70
Vinkus Antanas 31, 32, 40, 46
- Žemaitaitis Remigijus 19

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*